

R A P O R T
privind executarea bugetului de stat
în anul 2020

CUPRINSUL

raportului privind executarea bugetului de stat în anul 2020

Sumar executiv	- 3 -
I. Evoluții macroeconomice ale economiei naționale în anul 2020	- 6 -
II. Implementarea măsurilor de politici bugetar-fiscale.....	- 10 -
III. Executarea bugetului public național.....	- 17 -
3.1 Executarea părții de venituri a bugetului public național.....	- 19 -
3.2 Executarea părții de cheltuieli a bugetului public național.....	- 35 -
3.3 Soldul bugetar al bugetului public național.....	- 40 -
3.4 Datoria sectorului public	- 42 -
3.5 Datorii interne ale instituțiilor finanțate de la bugetul public național	- 44 -
IV. Executarea bugetului de stat.....	- 44 -
4.1 Veniturile bugetului de stat	- 45 -
4.2 Cheltuielile bugetului de stat.....	- 55 -
4.3 Datoria de stat și serviciul acesteia	- 62 -
4.4 Soldul bugetar al bugetului de stat	- 65 -
4.5. Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale.....	- 69 -
4.5.1. Servicii de stat cu destinație generală	- 69 -
4.5.2. Apărare națională	- 76 -
4.5.3. Ordine publică și securitate națională	- 77 -
4.5.4. Servicii în domeniul economiei	- 80 -
4.5.5. Protecția mediului	- 87 -
4.5.6. Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale.....	- 89 -
4.5.7. Ocrotirea sănătății	- 91 -
4.5.8. Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	- 95 -
4.5.9. Învățământ	- 97 -
4.5.10. Protecție socială	- 101 -
4.6 Transferurile către bugetele locale	- 105 -
4.7 Descrierea bilanțului contabil al bugetului de stat.....	- 109 -
4.8 Descrierea activelor instituțiilor finanțate de la bugetul de stat.....	-110-
4.9 Creanțele și datoriile instituțiilor finanțate de la bugetul de stat	- 111 -
5.1 Implementarea recomandărilor și executarea cerințelor din hotărârea precedentă a Curții de Conturi	- 112 -

Sumar executiv

Evoluțiile în anul 2020

Anul 2020 a fost un an fără precedent, pe de o parte impactul provocat de pandemia de COVID-19, iar pe de altă parte consecințele secetei care au afectat grav economia țării per ansamblu. Spre deosebire de crizele anterioare, pandemia COVID-19 a afectat mult mai rapid și mai profund întreaga economie, atât cererea, cât și oferta agregată, drept urmare a sistării activității economice și a restricțiilor impuse de situația pandemică.

La 17 martie 2020, în rezultatul răspândirii COVID-19, a fost instituită starea de urgență la nivel național pentru o perioadă de 60 zile. Pandemia COVID-19 a provocat efecte negative atât asupra sectorului public cât și a celui privat. Realitățile generate de pandemia COVID-19 au impus noi abordări de politică macroeconomică, pentru a face față provocărilor, dar și pentru a susține restructurarea economiei naționale și relansarea acesteia în perioada post-COVID-19.

Tendențele economice înregistrate de Republica Moldova în anul 2020 reflectă efectele negative ale celor 2 crize majore, care au afectat puternic economia țării, PIB-ul diminuându-se cu 7,0% față de anul precedent. Ca rezultat, au fost afectate finanțele publice din cauza veniturilor bugetare mai mici decât s-au anticipat și a cheltuielilor în creștere pentru acoperirea costurilor măsurilor suplimentare în domeniile sănătății, protecției sociale, economic etc.

Implementarea unui pachet de măsuri fiscale ca răspuns prompt la efectele pandemiei, concomitent cu diminuarea consecințelor secetei din anul 2020, au condus la revizuirea urgentă și semnificativă a principalilor indicatori bugetari pe termen scurt. Pentru a susține financiar aceste măsuri au fost adoptate trei modificări ale Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 (Legea nr.61/2020, nr.131/2020 și nr.173/2020), care au reflectat un cadru mai flexibil de măsuri bugetar-fiscale, inclusiv pentru a susține celelalte componente ale bugetului public național, cum ar fi bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală. Astfel, în baza modificărilor operate la legea bugetară anuală, au fost prevăzute alocații bugetare pentru măsurile întreprinse în domeniul economic, susținerii sociale, al sănătății și al educației.

Pentru atenuarea efectelor negative generate de pandemia de COVID-19 principalele măsuri de politici implementate în anul 2020 au fost:

- ✓ măsuri de susținere a cetățenilor și a activității de întreprinzător instituite în perioada stării de urgență, conform prevederilor Legii nr.60/2020 și nr.69/2020;
- ✓ majorarea salariilor cadrelor medicale;

- ✓ suportul unic pentru beneficiarii de pensii și alocații sociale de stat al căror quantum lunar nu depășește 3000 lei;
- ✓ suport acordat de către stat agenților economici din domeniul agricol, inclusiv prin programul de rambursare a TVA;
- ✓ compensarea veniturilor ratate de către bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și menținerea nivelului de cheltuieli ale fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, în pofida ratării veniturilor de către acestea.

Reieșind din situația epidemiologică și economică creată, ca urmare a impactului epidemiei COVID-19, bugetul public național în anul 2020 a înregistrat un *deficit* în sumă de 10 619,8 mil. lei sau de 2 ori mai mare față de anul 2019. E de remarcat ca, la toate modificările ale bugetului, efectuate pe parcursul anului 2020, a fost utilizată clauza de derogare în baza prevederilor art. 15 alin.(3) lit. a) Legea 181/2014, care admite derogarea de la regula bugetar-fiscală în caz de situații excepționale care pun în pericol securitatea națională.

Bugetul public național

Evoluția bugetului public național, 2019-2020, mld.lei

Indicatorii	Executat		Devieri 2020 față de 2019		% în PIB	
	2019	2020	(+,-)	%	2019	2020
PIB	210,4	206,4	X	X	X	X
Venituri						
BPN, inclusiv:^{*1}	62,95	62,65	-0,30	99,5%	29,9%	30,4%
<i>BS</i>	<i>39,96</i>	<i>38,5</i>	<i>-1,46</i>	<i>96,3%</i>	<i>19,0%</i>	<i>18,7%</i>
<i>BASS</i>	<i>21,75</i>	<i>24,28</i>	<i>2,53</i>	<i>111,6%</i>	<i>10,3%</i>	<i>11,8%</i>
<i>FAOAM</i>	<i>7,64</i>	<i>8,54</i>	<i>0,90</i>	<i>111,8%</i>	<i>3,6%</i>	<i>4,1%</i>
<i>BL</i>	<i>16,72</i>	<i>18,26</i>	<i>1,54</i>	<i>109,2%</i>	<i>7,9%</i>	<i>8,8%</i>
Cheltuieli						
BPN, inclusiv:*	65,98	73,27	7,29	111,1%	31,4%	35,5%
<i>BS</i>	<i>43,07</i>	<i>49,63</i>	<i>6,56</i>	<i>115,2%</i>	<i>20,5%</i>	<i>24,0%</i>
<i>BASS</i>	<i>21,60</i>	<i>24,24</i>	<i>2,64</i>	<i>112,2%</i>	<i>10,3%</i>	<i>11,7%</i>
<i>FAOAM</i>	<i>7,49</i>	<i>8,4</i>	<i>0,91</i>	<i>112,1%</i>	<i>3,6%</i>	<i>4,1%</i>
<i>BL</i>	<i>16,94</i>	<i>17,93</i>	<i>0,99</i>	<i>105,8%</i>	<i>8,1%</i>	<i>8,7%</i>
Deficit(-) / Excedent (+)						
BPN, inclusiv:*	-3,03	-10,62	-7,59	>2 ori	-1,4%	-5,1%
<i>BS</i>	<i>-3,11</i>	<i>-11,13</i>	<i>-8,02</i>	<i>>2 ori</i>	<i>-1,5%</i>	<i>-5,4%</i>
<i>BASS</i>	<i>0,15</i>	<i>0,04</i>	<i>-0,11</i>	<i>26,7%</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,0%</i>
<i>FAOAM</i>	<i>0,15</i>	<i>0,14</i>	<i>-0,01</i>	<i>93,3%</i>	<i>0,1%</i>	<i>0,1%</i>
<i>BL</i>	<i>-0,22</i>	<i>0,33</i>	<i>0,55</i>	<i>-150,0%</i>	<i>-0,1%</i>	<i>0,2%</i>

¹ **Nota:** * Datele referitoare la veniturile și cheltuielile componentelor BPN sunt prezentate cu transferuri între bugete.

Veniturile acumulate la bugetul public național au înregistrat o majorare cu 2,3% față de prevederile anuale. Totodată s-au diminuat față de încasările anului 2019 cu 0,5% sau 299,2 mil. lei ca urmare a impactului pandemiei de COVID-19.

Cheltuielile bugetului public național au fost executate la nivel de 93,0% față de prevederile anuale. Comparativ cu anul 2019 cheltuielile s-au majorat cu 11,1 la sută.

Bugetul de stat

Evoluția bugetului de stat, 2020, mil. lei

	Aprobat	Precizat	Executat	% față de precizat
Venituri	44 136,6	37 281,2	38 500,5	103,3
Cheltuieli	51 551,9	53 280,6	49 635,4	93,2
Sold bugetar (deficit)	-7 415,3	-15 999,4	-11 134,9	69,6
<i>Deficit (ponderea în PIB)</i>	-3,25 %	-7,80 %	-5,39 %	

Analizând execuția bugetului de stat pentru anul 2020 se constată următoarele:

- încasările au fost realizate în sumă de 38 500,5 mil. lei, cu 1 219,3 mil. lei (3,3%) mai mult față de prevederile precizate;
- cheltuielile au fost efectuate în sumă de 49 635,4 mil. lei, cu 3 645,2 mil. lei (6,8%) sub nivelul prevederilor precizate;
- soldul bugetar (deficitul) în sumă de 11 134,9 mil. lei a fost cu 4 864,5 mil. lei (30,4%) sub nivelul prevederilor precizate. Din suma totală a deficitului, proiectelor finanțate din surse externe le revine 1 906,6 mil. lei sau 14,1 la sută.

Drept surse de finanțare a deficitului au servit:

- active financiare în sumă de 288,5 mil. lei (cu semnul minus);
- datorii în sumă de 12 980,1 mil. lei, dintre care: datorii interne – 5 607,9 mil. lei și împrumuturi externe (nete) – 7 372,2 mil. lei. Pe parcursul anului 2020, față de creditorii externi au fost onorate obligațiunile în sumă de 2 375,1 mil. lei. La finele anului 2020, soldurile mijloacelor bănești în conturile bugetului de stat au constituit 4 132,9 mil. lei, dintre care soldurile pe componenta de bază a bugetului de stat – 2 557,4 mil. lei, iar soldurile proiectelor finanțate din surse externe – 1 575,5 mil. lei.

Datoria de stat

Datoria de stat s-a încadrat în limite stabilite prin Legea bugetului de stat pentru anul 2020. Ponderea datoriei de stat în PIB, la situația din 31 decembrie 2020, a constituit 32,9 %, fiind cu 7,9 p.p. mai mare comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2019.

Provocările aferente executării bugetului de stat în anul 2020

Perspectivă pentru anul 2020 s-au inversat brusc după izbucnirea crizei pandemiei de COVID-19, iar executarea indicatorilor bugetari prevăzuți pentru anul 2020, au fost influențați în mare parte de:

- Efectele negative ale celor două crize majore cum este pandemia de COVID-19 și seceta din anul 2020;
- Dependența programelor prevăzute în buget de asistența financiară externă;
- Nivelul de implementare a proiectelor finanțate din surse externe.

I. Evoluții macroeconomice ale economiei naționale în anul 2020

În anul 2020 economia Republicii Moldova a fost marcată de două crize majore, cum este pandemia COVID-19 și seceta, care au afectat puternic economia țării, PIB diminuându-se cu 7,0% față de anul precedent, precum și rezultatele negative din sectorul agricol ca impact al condițiilor meteorologice nefavorabile. Seceta din 2020 a afectat puternic una din principalele ramuri ale economiei – agricultura. Condițiile climaterice nefavorabile au determinat scăderea esențială a volumului producției agricole, astfel că în anul 2020 acesta s-a diminuat cu 27,1% față de anul 2019. Micșorarea producției agricole a fost determinată de scăderea producției vegetale cu 35,9% și producției animaliere cu 3,8 la sută.

Răspândirea pandemiei de Covid-19 a impus necesitatea declarării stării de urgență, care a determinat restrângerea sau sistarea temporară a activității companiilor din majoritatea sectoarelor economice ca urmare a măsurilor interne de protecție a sănătății angajaților și de prevenire a răspândirii infecției cu COVID-19. La scăderea PIB au contribuit următoarele activități economice: agricultura, silvicultura și pescuitul; activitatea comercială; transport și depozitare; activități de cazare și alimentație publică; producția industrială; investițiile în active imobilizate. Totodată, măsurile restrictive au condus la diminuarea accentuată a consumului final, în special a consumului privat, unde majoritatea companiilor și-au diminuat activitatea investițională, fiind constrânse de insuficiența mijloacelor financiare.

Tendința pozitivă s-a menținut doar la indicatorii sociali, determinată de creșterea reală a câștigului salarial mediu lunar nominal brut, care a constituit 8 108 lei, fiind în creștere cu 10,2% față de anul 2019. Indicele câștigului salarial real în anul 2020 față de anul 2019 (calculat ca raport între indicele câștigului salarial brut și indicele prețurilor de consum) a fost de 106,2 la sută.

Proгноza principalilor indicatori macroeconomici care au fost luați în calcul la elaborarea bugetului pentru anul 2020, prognoza precizată din luna octombrie 2020 și executarea efectivă a acestora se prezintă în tabelul de mai jos.

	Unitatea de măsură	Indicatorii utilizați la elaborarea bugetului pe 2020	Indicatorii precizați pentru 2020	Indicatorii efectivi pentru 2020	2020 efectiv față de	
					Indicatorii la proiectul bugetului 2020	
					(+,-)	%
Produsul intern brut nominal	mild. lei	227,9	205,2	206,4	<i>X</i>	<i>X</i>
<i>față de anul precedent, în prețuri comparabile</i>	%	103,8	95,5	93,0	<i>X</i>	<i>X</i>
Indicele prețurilor de consum						
<i>mediu anual</i>	%	105,7	102,8	103,8	-1,9	<i>X</i>
<i>la sfârșitul anului</i>	%	105,0	100,5	100,4	-4,6	<i>X</i>
Cursul de schimb al leului						
<i>mediu anual</i>	lei/dol. SUA	18,47	18,25	17,32	-1,15	93,8
<i>la sfârșitul anului</i>	lei/dol. SUA	18,94	18,12	17,21	-1,73	90,9
Export	mil.dol. SUA	3200,0	2421,0	2485,2	-714,8	77,7
<i>față de anul precedent</i>	%	109,4	87,1	89,4	-20,0	<i>X</i>
Import	mil.dol. SUA	6559,0	5256,0	5415,7	-1143,3	82,6
<i>față de anul precedent</i>	%	107,1	90,0	92,7	-14,4	<i>X</i>
Soldul balanței comerciale	mil.dol. SUA	-3359,0	-2835,0	-2930,5	-428,5	87,2
Producția industrială						
<i>în prețuri curente</i>	mild.lei	62,6	57,7	57,5*	-5,1	91,8
<i>față de anul precedent, în prețuri comparabile</i>	%	104,2	97,0	94,5	-9,7	<i>X</i>
Producția agricolă						
<i>în prețuri curente</i>	mild.lei	38,1	29,2	30,1	-8,0	79,0
<i>față de anul precedent, în prețuri comparabile</i>	%	102,6	88,1	72,9	-29,7	<i>X</i>
Investiții în active imobilizate						
<i>în prețuri curente</i>	mild.lei	35,5	30,8	27,1	-8,4	76,3
<i>față de anul precedent, în prețuri comparabile</i>	%	105,0	95,2	97,4	-7,6	<i>X</i>
Fondul de remunerare a muncii						
<i>în prețuri curente</i>	mild.lei	58,2	54,1	57,5*	-0,7	98,8
<i>față de anul precedent, nominal</i>	%	108,5	100,2	106,0	-2,5	<i>X</i>

X – valori care nu se calculează din cauza lipsei de relevanță.

*Estimările Ministerului Economiei și Infrastructurii

Conform rezultatelor activității economice, în anul 2020, *produsul intern brut (PIB)* a însumat 206,4 mild. lei, fiind în scădere față de anul 2019 cu 7,0% (în prețuri comparabile). Dinamica PIB a fost influențată pozitiv doar de

modificările valorilor adăugate brute în construcții și activități financiare și asigurări – a câte 0,3% și 0,2%, care au asigurat 3,7% și respectiv 5,7% de creștere a indicatorului rezultativ. Majoritatea sectoarelor economice au contribuit negativ la evoluția produsului intern brut, dar influențe majore se remarcă în agricultura (contribuție de -2,7 p.p.), activitatea comercială (-2,1 p.p.), industria (-0,6 p.p.) și în activități profesionale, științifice și tehnice (-0,5 p.p.). Impozitele nete pe produs, cu o pondere de 13,0% la formarea PIB, au contribuit la scăderea PIB cu 1,0%, volumul lor reducându-se cu 7,3 la sută.

Totodată, măsurile restrictive impuse în contextul răspândirii pandemiei au condus la diminuarea accentuată a consumului final, în special a consumului privat, influențând creșterea economică cu -5,8 p.p. Cea mai mare parte a companiilor și-au diminuat activitatea investițională, fiind constrânse de insuficiența mijloacelor financiare și, astfel, formarea brută de capital a avut o contribuție de -1,3 p.p. la evoluția PIB.

Contribuția elementelor de utilizare și a activităților la creșterea/diminuarea reală a PIB %	2019	2020
➤ PRODUSUL INTERN BRUT	3,7	-7,0
Construcții	1,3	0,3
Activități financiare și asigurări	0,1	0,2
Agricultura, silvicultura, pescuit	-0,2	-2,7
Comerț	1,2	-2,1
Industrie	0,4	-0,6
Activități profesionale, științifice și tehnice	0,1	-0,5
Total servicii	0,5	-0,7
➤ Impozite nete pe produs	0,2	-1,0
➤ Consum final	2,6	-5,8
-- Cheltuieli cu consumul privat	2,5	-5,8
-- Cheltuieli cu consumul guvernamental	0,1	0,0
➤ Formarea brută de capital	2,5	-1,3
-- Formarea brută de capital fix	3,1	-0,5
-- Variația stocurilor	-0,6	-0,8
➤ <i>Exportul net</i>	<i>-1,5</i>	<i>0,1</i>
- Exportul de bunuri și servicii	2,2	-4,9
- Importul de bunuri și servicii	3,70	-5,0

Rata medie anuală a inflației s-a situat sub limita inferioară a intervalului de variație al țintei inflației stabilite de Banca Națională a Moldovei, (5% +/- 1,5%). Cea din urmă a constituit 3,8%, fiind cu 1,0 p.p. mai mică decât cea înregistrată în anul 2019. În scopul atenuării presiunii dezinflaționiste, la data de 06.11.2020 BNM a luat decizia de a micșora rata de bază de la 2,75% până la 2,65 la sută.

Pe parcursul anului 2020, leul moldovenesc a atestat modificări semnificative față de moneda europeană. De la începutul anului 2020 și până la finele anului respectiv moneda națională față de dolarul SUA în termeni nominali a marcat o depreciere neesențială de 0,03% (de la 17,2093 lei/1 dol.SUA la 01.01.2020 până la 17,2146 lei/1 dol.SUA). Față de moneda unică europeană leul moldovenesc a înregistrat, pentru aceeași perioadă, o depreciere egală cu 9,7% (de la 19,26 lei pentru un euro la 01.01.2020 și 21,13 lei pentru un euro la 31.12.2020). Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la 31.12.2020 a înregistrat suma de 3783,5 mil. dolari SUA, fiind în creștere cu 23,7% comparativ cu valoarea atestată la sfârșitul anului 2019.

Exporturile și importurile au înregistrat diminuări semnificative comparativ cu anul precedent, în mare parte datorită evoluției crizei pandemice și restricțiilor impuse atât la nivel național cât și global. Reducerea cererii externe din partea principalilor parteneri ai Republicii Moldova a rezultat în scăderea exporturilor, iar diminuarea consumului a condus la scăderea importurilor. În anul 2020 exporturile (în dolari SUA) s-au redus cu 10,6%, iar importurile – cu 7,3%. Soldul negativ al balanței comerciale s-a diminuat cu 4,3% și a constituit 2 931,0 mil. dolari SUA, față de 3 063,0 mil. dolari SUA în anul 2019. Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în ianuarie-decembrie 2020 a constituit 45,9%, fiind mai mic cu 1,7 p.p. față de anul 2019.

Diminuarea cererii externe din partea țărilor partenere, concomitent cu seceta, au determinat ca în anul 2020 volumul producției industriale s-a redus cu 5,5% comparativ cu anul 2019. Cea mai afectată ramură a fost industria prelucrătoare (-7,1%). Diminuarea cererii externe din partea țărilor partenere afectate de COVID-19, restrângerea sau sistarea temporară a activității companiilor din sectorul industrial ca urmare a măsurilor de protecție a sănătății și de prevenire a răspândirii COVID-19, concomitent cu condițiile climaterice nefavorabile cu repercusiuni asupra industriei alimentare, au determinat diminuări esențiale, în special, în ramurile exportatoare și industria alimentară.

Deficitul de resurse financiare și incertitudinile create de criza pandemică au determinat diminuarea investițiilor în active imobilizate cu 2,6% comparativ cu anul 2019, însumând circa 27,1 mild. lei. Cele mai afectate de criză au fost investițiile din sursele proprii ale agenților economici (-6,6%). De asemenea, criza pandemică a influențat puternic fluxul investițiilor străine (-15,8%). Constrângerile bugetare apărute în situația de criză au limitat investițiile din bugetul public național (-1,5%).

Câștigul salarial nominal mediu lunar al unui salariat din economia națională în anul 2020 a constituit 8107,5 lei, ceea ce prezintă o majorare cu 10,2% față de anul 2019. În termeni reali salariul s-a majorat cu 6,2%. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 7313,8 lei, iar în sectorul real

s-a cifrat la 8402,7 lei. Față de 2019, atât în sfera bugetară cât și în sectorul real, câștigul salarial mediu lunar a crescut cu 10,2% în termeni nominali.

Mărimea medie a pensiei lunare la 1 ianuarie 2021 a constituit 2 104,5 lei și s-a majorat cu 10,7% față de aceeași perioadă a anului 2020 în termeni nominali.

Rata șomajului (ponderea șomerilor în forța de muncă, conform BIM) la nivel de țară pentru anul 2020 a înregistrat valoarea de 3,8%, fiind cu 1,3 p.p. mai mică față de nivelul mediu înregistrat în anul 2019. Numărul șomerilor înregistrați la oficiile forței de muncă în anul 2020 a constituit 33,1 mii persoane.

II. Implementarea măsurilor de politici bugetar-fiscale

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
1. Consolidarea bugetar-fiscală	<p>Politica bugetar-fiscală pentru anul 2020 a avut la bază angajamentele pentru atenuarea impactului epidemiei de COVID-19, consecințele condițiilor climaterice, suportul cadrelor medicale, beneficiarilor de pensii și alocații sociale, suportul de stat pentru economia națională (subvenționarea agenților economici prin majorarea fondului național de dezvoltare a agriculturii, fondului de garantare a creditelor pentru IMM-uri, programul de subvenționare a dobânzilor la credite contractate de agenții economici, programul de rambursare a TVA din anii precedenți, îmbunătățirea infrastructurii drumurilor etc.).</p> <p>Ținta de deficit al bugetului public național a fost revizuită și stabilită pentru anul 2020 la nivel de 8,5% din PIB.</p> <p>E de menționat, că regula bugetar-fiscală generală stabilită în art.15, alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 n-a fost respectată, însă în baza prevederilor alin.(3) lit. a) a aceluiași articol se admite derogarea de la regula bugetar-fiscală în caz de situații excepționale care pun în pericol securitatea națională.</p>

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	<p>Exercițiul bugetar pentru anul 2020 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) la nivel de 5,1% din PIB față de 1,44% din PIB executat în anul 2019.</p> <p>Obiectivele de bază aferente politicii fiscale și vamale pentru anul 2020 au constatat în:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea unor condiții clare, echitabile și competitive de dezvoltare a mediului de afaceri; 2. Stabilirea unor reguli clare de impozitare bazate pe echitate și simplitate fiscală; 3. Sporirea veniturilor prin aplicarea uniformă a administrării fiscale și vamale; 4. Asigurarea redistribuirii corecte a veniturilor și solidaritatea socială; 5. Îmbunătățirea și simplificarea sistemului fiscal. <p>Procesul de promovare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2020 s-a materializat prin adoptarea Legii cu privire la modificarea unor acte legislative nr.171/2019.</p> <p>Totodată, specificul anului 2020 a impus adaptarea la condițiile generate de situația epidemiologică existentă la nivel național și internațional.</p> <p>În acest sens, drept prioritate pentru Guvern a constituit necesitatea susținerii mediului de afaceri în vederea asigurării continuității activității economice.</p> <p>Prin urmare, intervenția Guvernului a implicat operarea unor măsuri de ajustare a cadrului legal fiscal existent și operarea unor măsuri fiscale de susținere a activității de întreprinzător.</p> <p>Măsurile menționate au fost realizate prin adoptarea următoarelor acte normative:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Legea nr.60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative; 2. Legea nr.69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative; 3. Legea nr.102/2020 pentru modificarea și abrogarea unor acte normative;

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	<p>4. Legea nr.176/2020 pentru modificarea unor acte normative.</p> <p>Cele mai importante modificări ale legislației fiscale și vamale care au avut impact asupra consolidării veniturilor bugetului sunt următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aplicarea TVA pentru serviciile electronice prestate de agenții economici nerezidenți către populație. 2. Consolidarea veniturilor Fondului de susținere socială a populației prin introducerea taxei de portabilitate și taxei aeroportuare. 3. Stabilirea obligației de achitare a taxei pentru apă pentru subiecții care realizează îmbutelierea acesteia. 4. Revizuirea mecanismului de calculare a accizei aferent tutunului pentru pipă cu apă.
<p>2. Creșterea economică optimă, durabilă și incluzivă</p>	<p>Principalele măsuri fiscale care au avut drept scop asigurarea unei creșteri economice optime și durabile, precum și susținerea mediului de afaceri în contextul pandemiei cauzate de COVID-19, au fost următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Implementarea Programului de subvenționare a dobânzilor. 2. Implementarea Programului de rambursare a TVA-ului. 3. Implementarea mecanismului de subvenționare a cheltuielilor legate de achitarea salariului/indemnizației în cazul șomajului tehnic sau staționării. 4. Reducerea cotei TVA pentru sectorul HoReCa de la 20% la 15%. 5. Extinderea Programului de subvenționare a dobânzilor și Programului de rambursare a TVA asupra producătorilor agricoli afectați de calamitățile naturale, și anume: <ul style="list-style-type: none"> • majorarea mărimii sumei pasibile rambursării TVA cu suma impozitului funciar calculat și declarat de către contribuabil; • excluderea condiției de achitare a impozitelor salariale, pentru a beneficia de rambursarea TVA;

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	<ul style="list-style-type: none"> • micșorarea de la 25 la 15 zile a termenului de rambursare a TVA; • subvenționarea dobânzilor achitate indiferent de perioada contractării creditelor; • instituirea moratoriului la controalele fiscale până la 31 decembrie 2020. <p>6. Acordarea dreptului la deducere a oricăror donații efectuate pe parcursul anului 2020 pentru combaterea coronavirusului (COVID-19) la conturile bancare deschise de Ministerul Finanțelor în acest scop, sau instituțiilor medico-sanitare publice;</p> <p>7. Amânarea termenului de prezentare și achitare a obligațiilor aferente taxelor locale pe perioada declarării stării de urgență (până la 25 iulie 2020).</p> <p>8. Instituirea moratoriului asupra efectuarea controalelor de stat asupra activității de întreprinzător pe perioada declarării stării de urgență (aprilie-iunie 2020).</p> <p>De asemenea prin Legea cu privire la modificarea unor acte legislative nr.171/2019, au fost realizate următoarele măsuri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abrogarea normei de limitare a deducerii în sumă de 200000 lei pentru autoturismele procurate de agenții economici care nu sunt utilizate în procesul de producție și prestare a serviciilor. 2. Modificarea tratamentului de impozitare a donațiilor. 3. Scutirea de impozit pe venit a asociațiilor de coproprietari în condominiu. 4. Substituirea bazei impozabile aferent regimului fiscal pentru agenții economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (IVAO) din venitul operațional în venituri totale, cu excluderea unor categorii de venituri (subvenții, dobânzi, etc). 5. Modificarea termenului de achitare a TVA pentru serviciile importate la data de 25 a lunii următoare celei de efectuare a importului sau de achitare.

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	<p>6. Aplicarea taxării inverse pentru livrările de bunuri a agenților economici insolvari.</p> <p>7. Introducerea scutirii de TVA fără drept de deducere la importul și/sau achiziția a materiei prime, articole utilizate la producerea tractoarelor și tehnicii agricole.</p> <p>8. Modificarea termenului de achitare a accizelor cu stabilirea termenului de 25 a lunii următoare celei în care a fost scoasă marfa accizată din antrepozit.</p> <p>9. Introducerea scutirii de TVA, accize, și taxe rutiere pentru mărfurile consumabile, tehnica, autoturisme importate de echipele/ modulele internaționale de intervenție, care participă la exercițiile internaționale de management al consecințelor situațiilor excepționale, desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>10. Anularea obligației de înregistrare a facturilor fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale.</p> <p>11. Unificarea termenului de declarare și achitare a impozitului pe bunuri imobiliare la data de 25 septembrie.</p> <p>12. Prelungirea garanției privind aplicarea impozitului unic pentru rezidenții parcurilor IT pentru o perioadă de 4 ani.</p> <p>13. Implementarea unui nou regim fiscal pentru persoanele fizice care colectează produse agricole și obiecte ale regnului vegetal și le comercializează agenților economici.</p> <p>Stimularea economiei a avut loc și prin intermediul <u>politicii bugetare</u>, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - susținerea producătorilor agricoli din Fondul de susținere a producătorilor agricoli; - programul de atragere a remitențelor în economie PARE 1+1; - susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv din Fondul de dezvoltare regională;

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	<ul style="list-style-type: none"> - susținerea programelor de inițiere a afacerilor pentru tinerii antreprenori (START-UP); - fondul de garantare a afacerilor în sectorul rural; - programul de ameliorare a competitivității; - sporirea eficienței rețelelor electrice de transport și consolidarea securității energetice a țării prin integrarea în piața energetică a Uniunii Europene; - sporirea securității rutiere prin îmbunătățirea infrastructurii drumurilor la nivel național și local; - sporirea securității transportului feroviar prin reabilitarea infrastructurii feroviare; - asigurarea proiectelor în domeniul eficienței energetice.
3. Asigurarea politicilor sociale cu efect asupra unor categorii de populație cu venituri reduse	<p>Măsurile de politică bugetar-fiscală cu efect asupra asigurării sociale pentru unele categorii de populație au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indexarea venitului lunar minim garantat cu creșterea indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, pentru acordarea dreptului la ajutor social, care a constituit începând cu 01 aprilie 2020 – 1 107 lei; - majorarea indemnizației unice la nașterea copilului (pentru persoanele asigurate și neasigurate), stabilită în cuantum de 8 299 lei; - acordarea suportului financiar unic la 01.01.2020 în cuantum de 700 lei beneficiarilor de pensii și alocații sociale, al căror cuantum nu depășește 2000 lei, și la 01.10.2020 în cuantum de 900 lei beneficiarilor de pensii și alocații sociale al căror cuantum nu depășește 3000 lei; - acordarea ajutorului de șomaj în cuantum de 2 775 lei în perioada stării de urgență, persoanelor cu statut de șomer, inclusiv cele revenite de peste hotare (Dispoziția CSE nr.16 din 10.04.20) și titularilor patentei de întreprinzător (Legea nr.69/ 2020); - plata indemnizațiilor urmașilor personalului medical decedat, ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19.

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	<ul style="list-style-type: none"> - majorarea alocațiilor lunare de la 250 lei până la 500 lei soților/soțiilor unor categorii de veterani decedați începând cu 01.07.20. - acoperirea din bugetul de stat a insuficienței mijloacelor financiare legate de majorarea salariilor personalului medical, inclusiv șoferilor de ambulanțe din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală cu 30% începând cu 01.09.2020. <p>În iulie 2020, în conformitate cu prevederile Legii nr. 293/2017 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.522/2020, prin care a fost implementată acordarea compensațiilor bănești în mărime de 50% din soldul creditul ipotecar destinată angajaților din sectorul public sau privat, care dispun de credite ipotecare accesate până la lansarea Programului de stat „Prima casă”.</p> <p>Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr.522/2020 a fost aprobate modificări la programele de compensații demarate, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fost majorat cuantumul compensației pentru familiile cu copii, respectiv părinți/tutori/curatori ai unui copil vor beneficia de o compensație în valoare 25% din suma principală a creditului ipotecar. Valoarea compensației pentru familiile/tutorii/curatorii cu 2 copii constituie 50%, iar pentru familiile/tutorii/curatorii cu 3 și mai mulți copii - 100%. - a fost majorat cuantumul compensației lunare de la 10% la 15% din salariu calculat pentru beneficiarii angajați ai entităților din sectorul privat care își au sediul în mun. Chișinău. - a fost acordat dreptul de a solicita compensații din bugetul de stat și beneficiarilor angajați în sectorul public sau privat ale căror locuințe depășesc suma de 600 mii lei (valoarea indicată în contractul de vânzare-cumpărare). - beneficiarii care se încadrează în <i>categoria tinerilor specialiști cadru didactic/medical</i> conform Hotărârii

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	Guvernului nr.802/2015, sau, după caz, Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995 și activează în mediul rural/urban, cu excepția mun. Chișinău și Bălți, inclusiv suburbii, beneficiază de o compensație în cuantum de 100% din suma principală a creditului, în cazul în care locuința procurată este amplasată în localitatea/raionul unde persoana fizică a fost repartizată.
4. Asigurarea necesităților de finanțare ale bugetului de stat la nivel acceptabil de cheltuieli pe termen mediu și lung, în condițiile limitării riscurilor implicate	<p>Asigurarea necesităților de finanțare ale bugetului de stat, în condițiile limitării riscurilor implicate, a fost asigurată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comercializarea VMS doar la rate acceptabile ale dobânzii. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS comercializate în anul 2020 a constituit 5,19%, ce este cu 1,03 p.p. mai mică comparativ cu anul 2019; - contractarea împrumuturilor de stat externe pe termen mediu și lung, ținând cont de raportul cost/risc.

III. Executarea bugetului public național

În anul 2020, la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă totală de 62 650,0 mil.lei, ceea ce constituie 102,3% față de prevederile anuale. Față de acumulările anului 2019 veniturile sunt în descreștere cu 0,5 la sută. La partea de cheltuieli, bugetul public național a fost executat în sumă de 73 269,8 mil.lei, la nivel de 93,0% din prevederile anuale. Comparativ cu anul precedent, cheltuielile s-au majorat cu 11,1 la sută.

Executarea bugetului public național în anul 2020 s-a încheiat cu un deficit în sumă de 10 619,8 mil. lei, sau la nivel de 5,15% din PIB.

mil.lei

	Aprobat	Precizat	Executat
PIB	227 900,00	205 200,00	206 400,00
Venituri	69 218,2	61 227,1	62 650,0
% în PIB	30,37	29,84	30,35
Cheltuieli	76 633,5	78 750,1	73 269,8
% în PIB	33,63	38,38	35,50
Deficit (-)	-7 415,3	-17 523,0	-10 619,8
% în PIB	-3,25	-8,54	-5,15

Pe tipuri de bugete, indicatorii bugetari se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

	2019 executat	2020					Devieri executat 2020 față de 2019	
		aprobat/ estimat	precizat	executat	Devieri executat față de precizat			
					suma	%%	suma	%%
Bugetul public național								
Venituri	62 949,2	69 218,2	61 227,1	62 650,0	1 422,9	102,3	-299,2	99,5
Cheltuieli	65 975,6	76 633,5	78 750,1	73 269,8	-5 480,3	93,0	7 294,2	111,1
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-3 026,4	-7 415,3	-17 523,0	-10 619,8	6 903,2	60,6	-7 593,4	>200
Bugetul de stat								
Venituri	39 967,9	44 136,6	37 281,2	38 500,5	1 219,3	103,3	-1 467,4	96,3
inclusiv transferuri între bugete	23,5	26,6	17,8	16,6	-1,2	93,3	-6,9	70,6
inclusiv dobânzi din împrumuturile recreditate a bugetelor de alt nivel	5,4	-	5,5	5,3	-0,2	96,4	-0,1	98,1
Cheltuieli	43 073,9	51 551,9	53 280,6	49 635,4	-3 645,2	93,2	6 561,5	115,2
inclusiv transferuri între bugete	23 098,8	24 847,2	27 941,0	26 921,0	-1 020,0	96,3	3 822,2	116,5
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-3 106,0	-7 415,3	-15 999,4	-11 134,9	4 864,5	69,6	-8 028,9	>200
Bugetele locale (consolidat)								
Venituri	16 724,4	18 081,0	18 837,3	18 264,3	-573,0	97,0	1 539,9	109,2
inclusiv transferuri între bugete	12 328,2	13 281,0	14 083,4	13 617,9	-465,5	96,7	1 289,7	110,5
Cheltuieli	16 937,5	18 081,0	19 944,3	17 927,4	-2 016,9	89,9	989,9	105,8
inclusiv transferuri între bugete	23,5	26,6	17,8	16,6	-1,2	93,3	-6,9	70,6
inclusiv dobânzi din împrumuturile recreditate a bugetelor de alt nivel	5,4	-	5,5	5,3	-0,2	96,4	-0,1	98,1
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-213,1	-	-1 107,0	336,9	1 443,9	-	550,0	-
Bugetul asigurărilor sociale de stat								
Venituri	21 748,3	23 491,0	24 572,1	24 285,6	-286,5	98,8	2 537,3	111,7
inclusiv transferuri între bugete	7 957,0	8 560,5	10 323,9	9 769,4	-554,5	94,6	1 812,4	122,8
Cheltuieli	21 602,3	23 491,0	24 572,1	24 244,4	-327,7	98,7	2 642,1	112,2
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	146,0	-	-	41,2	41,2	-	-104,8	28,2
Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală								
Venituri	7 636,3	8 383,4	8 500,8	8 542,5	41,7	100,5	906,2	111,9
inclusiv transferuri între bugete	2 813,6	3 005,7	3 533,7	3 533,7	0,0	100,0	720,1	125,6
Cheltuieli	7 489,6	8 383,4	8 917,4	8 405,5	-511,9	94,3	915,9	112,2
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	146,7	-	-416,6	137,0	553,6	-	-9,7	93,4

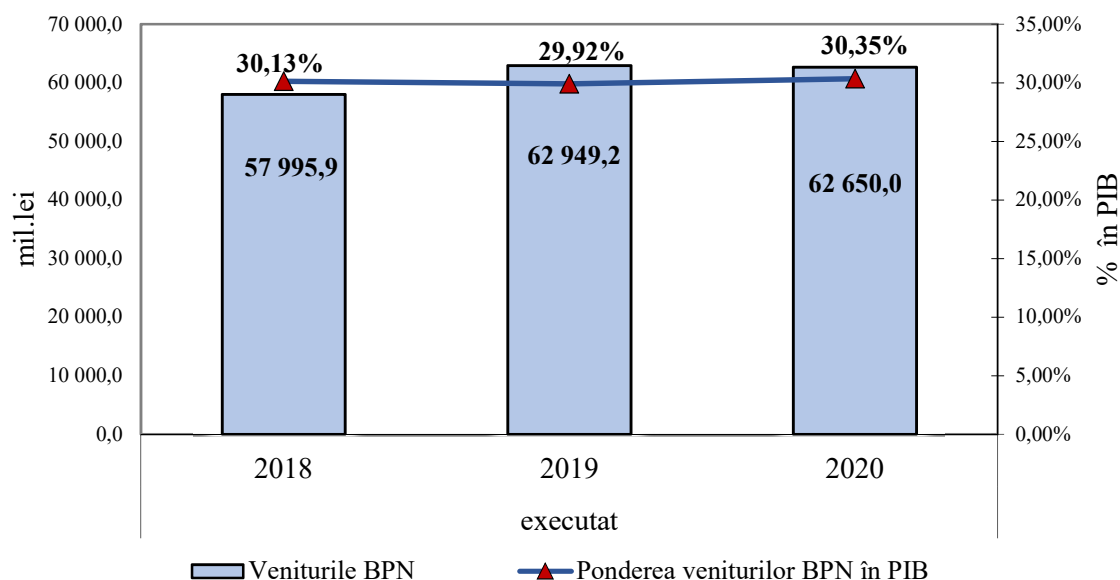
3.1 Executarea părții de venituri a bugetului public național

Pentru anul 2020, volumul veniturilor a bugetului public național a fost inițial estimat în sumă totală de 69 218,2 mil. lei.

Reieșind din situația epidemiologică și economică creată, ca urmare a impactului epidemiei COVID-19, precum și a secetei, pe parcursul anului 2020 au fost operate mai multe modificări la legile bugetului de stat, bugetului asigurării sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și a deciziilor adoptate de către organele deliberative și executive ale unităților administrativ-teritoriale. Ca urmare, estimările veniturilor inițiale au fost diminuate cu 7 991,1 mil. lei și au constituit suma de 61 227,1 mil. lei.

Conform rezultatelor anului 2020, la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă totală de 62 650,0 mil. lei, cu 1 422,9 mil. lei mai mult decât suma precizată.

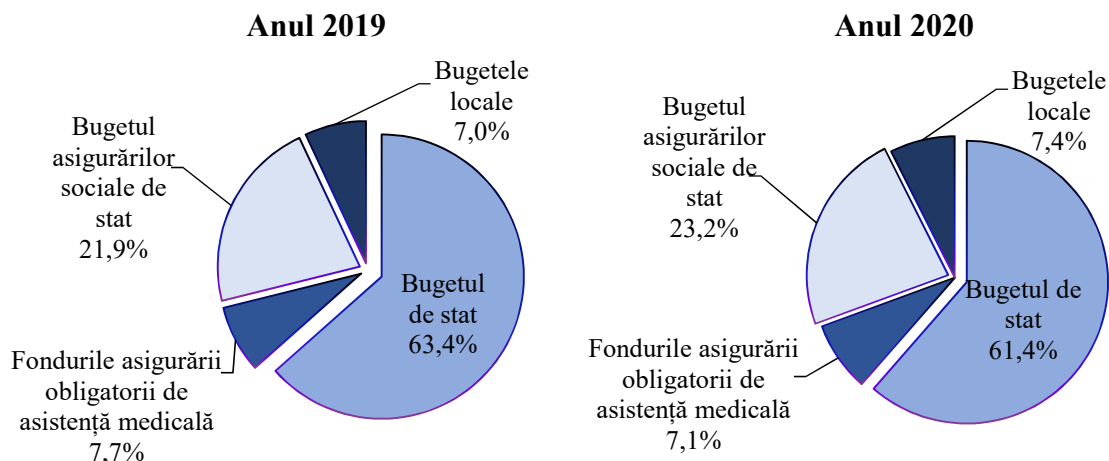
Evoluția veniturilor bugetului public național pe anii 2018-2020, se prezintă în următoarea diagramă.

Comparativ cu anul 2019, la BPN s-au încasat venituri mai puțin cu 299,2 mil. lei sau cu 0,5%, ca urmare a suspendării și/sau impunerii diferitor restricții asupra activității economice și în condițiile instituirii stării de urgență, impusă de pandemia COVID-19.

Ca pondere în PIB, veniturile bugetului public național în anul 2020 au atins un nivel de 30,35%, majorându-se cu 0,43 p.p. față de anul 2019.

Structura veniturilor bugetului public național pe anii 2019 și 2020 pe componente se reflectă în următoarele diagrame:

În structura veniturilor bugetului public național, veniturile proprii (fără transferuri interbugetare) a bugetului de stat față de prevederile anuale au fost executate la nivel 103,3%, bugetelor locale (consolidat) – 97,7%, bugetului asigurărilor sociale de stat – 101,9%, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 100,8 la sută.

Dinamica încasării veniturilor bugetului public național în anii 2019-2020, pe tipuri, se prezintă în Anexa 1 la prezentul Raport.

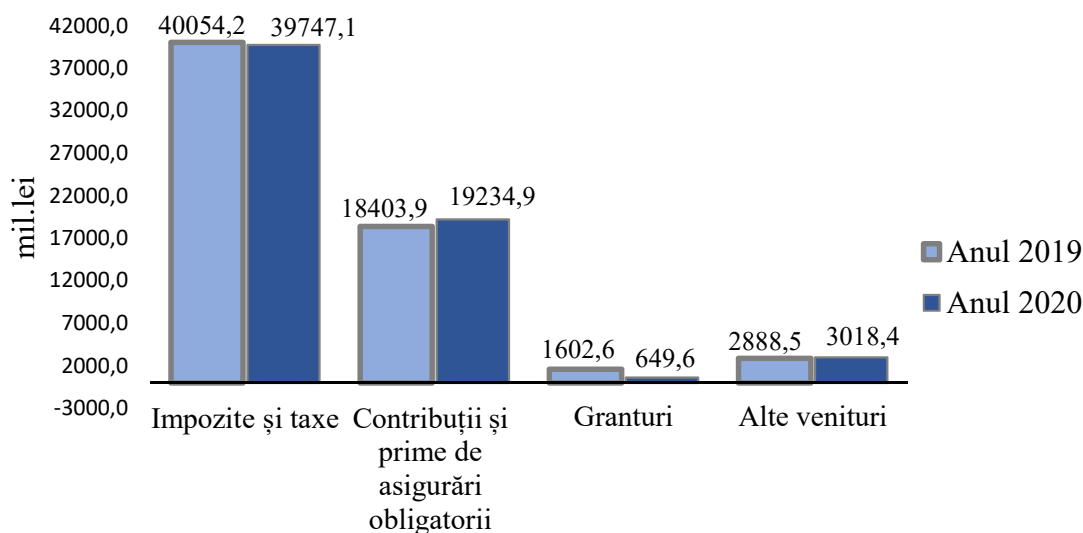
Din suma totală a veniturilor bugetului public național, veniturile generale au constituit 97,7%, iar veniturile colectate 2,3 la sută.

Evoluția veniturilor bugetului public național se prezintă în tabelul următor:

mil.lei

	2019 executat	2020			executat 2020 față de (+,-)		executat 2020 față de (%%)	
		aprobat/ estimat	precizat	executat	precizat 2020	executat 2019	precizat 2020	executat 2019
Venituri, total	62 949,2	69 218,2	61 227,1	62 650,0	1 422,9	-299,2	102,3	99,5
<i>inclusiv</i>								
Venituri generale	61 041,6	67 098,4	59 284,3	61 205,9	1 921,6	164,3	103,2	100,3
Venituri colectate	1 907,6	2 119,8	1 942,8	1 444,1	-498,7	-463,5	74,3	75,7

Structura veniturilor bugetului public național pe grupuri de impozite pe anii 2019-2020 se prezintă în următoarea diagramă:

În structură, partea majoră o dețin impozitele și taxele - 63,4% și au constituit 39 747,1 mil.lei, micșorându-se față de anul 2019 cu 307,1 mil.lei sau cu 0,8%. Din acestea, impozite și taxe pe mărfuri și servicii au fost colectate în sumă de 28 137,2 mil.lei sau cu 203,4 mil.lei mai puțin față de anul precedent, impozite pe venit – 9 288,6 mil. lei, taxele asupra comerțului exterior și operațiunilor externe – 1 738,9 mil. lei și impozitele pe proprietate – 582,4 mil. lei. Ca pondere în PIB, impozitele și taxele în anul 2020 au constituit – 19,3% , cu 0,3 p.p. mai mult față de nivelul anului 2019.

Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii au constituit 19 234,9 mil. lei, cu 831,0 mil. lei sau 4,5% mai mult față de anul 2019 și reprezintă 30,7% din veniturile totale ale bugetului public național. Din acestea, 74,3% revine contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (14 295,4 mil. lei), iar 25,7% - primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (4 939,5 mil. lei). Ca pondere în PIB, această grupă de venituri a constituit 9,3%, cu 0,6 p.p. mai mult față de nivelul anului 2019.

În anul 2020, au fost debursate granturi în sumă de 649,6 mil. lei, cu 953,0 mil. lei mai puțin față de anul 2019. În structura veniturilor bugetului public național, granturile au constituit circa 1,0% față de 2,5% în anul 2019. Din totalul granturilor, cele destinate susținerii bugetului reprezintă 51,6%, restul 48,4% fiind destinate proiectelor finanțate din surse externe. Ponderea granturilor în PIB a constituit circa 0,3% față de 0,8% în anul 2019.

Alte venituri ale bugetului public național au constituit 3 018,4 mil. lei, majorându-se față de anul precedent cu 4,5% sau cu 129,9 mil. lei. Ca pondere în sumă totală, aceste încasări au constituit 4,8% față de 4,6% în 2019, iar ca pondere în PIB - 1,5 % față de 1,4% în anul 2019.

În anul 2020 din suma totală a veniturilor bugetului public național, 64,7% revine veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și 36,0% – veniturilor administrate de către Serviciul Vamal. Sarcina de colectare a veniturilor de către organele fiscale, prevăzută pentru anul 2020, a fost realizată

la nivel de 103,2% (cu 1 249,7 mil. lei mai mult decât suma preconizată) și de către organele vamale – la nivel de 101,7% (cu 368,1 mil. lei mai mult). Față de anul 2019, încasările veniturilor administrate de către organele Serviciului Fiscal de Stat au crescut cu 1 382,4 mil. lei sau cu 3,5%, iar cele administrate de către organele Serviciului Vamal s-au diminuat cu 369,9 mil. lei sau cu 1,6 la sută.

Încasarea veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal se prezintă în Anexa 2 la prezentul Raport.

1.1 Impozite și taxe

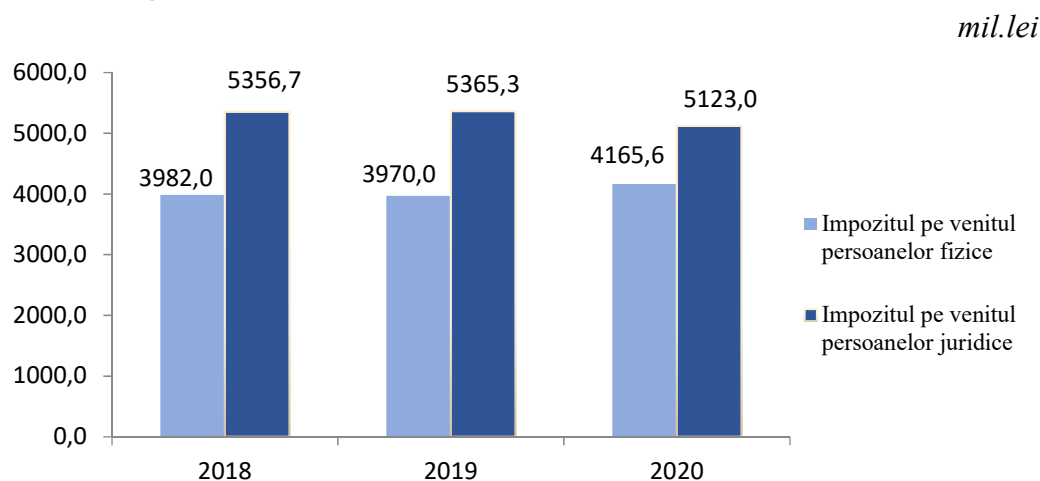
În suma totală a veniturilor bugetului public național, impozitele și taxele au însumat 39 747,1 mil. lei, gradul de realizare față de prevederi fiind de 103,9%, iar față de încasările anului 2019 cu o descreștere de 0,8 la sută.

Impozite pe venit.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice a fost încasat în sumă de 4 165,6 mil. lei, cu o creștere față de anul 2019 de 4,9% sau 195,6 mil. lei. Gradul de realizare, comparativ cu planul precizat, a constituit 103,5%, sau cu 140,1 mil. lei mai mult. Majorarea încasărilor impozitului pe venitul persoanelor fizice s-a produs ca urmare a restabilirii treptate a activității economice a agenților economici după instituirea stării de urgență generată de pandemia COVID-19 și a creșterii nivelului fondului de remunerare a muncii până la 57,5 mild. lei față de executat în 2019 – 54,3 mild. lei.

Impozitul pe venitul persoanelor juridice în anul 2020 a fost încasat în sumă de 5 123,0 mil. lei, cu 309,7 mil. lei sau cu 6,4% mai mult față de planul precizat. Totodată, comparativ cu încasările anului precedent aceste încasări s-au diminuat cu 242,3 mil. lei sau 4,5 la sută. Această reducere se datorează scăderii economice în anul 2020 comparativ cu anul 2019 ca urmare a suspendării și/ sau impunerii diferitor restricții asupra activității economice în condițiile instituirii stării de urgență, impusă de pandemia COVID-19.

Dinamica încasării impozitelor pe venit în anii 2018-2020 se prezintă în următoarea diagramă:

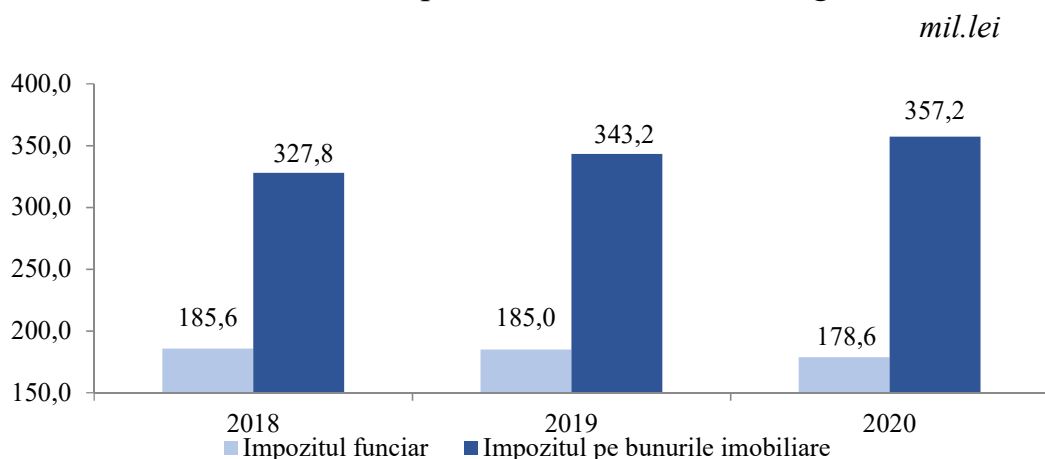

Impozitele pe proprietate.

În anul 2020 acestea au constituit 582,4 mil. lei. Comparativ cu anul 2019, încasările s-au majorat nesemnificativ, cu 2,5 mil. lei sau 0,4 la sută.

Încasările la buget a impozitului funciar au constituit 178,6 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale fiind de 96,5%, iar suma încasată a impozitului pe bunurile imobiliare a constituit 357,2 mil. lei, cu gradul de realizare de 102,7%, datorită revizuirii cotelor impozitului pe bunurile imobiliare de către autoritățile reprezentative și deliberative locale.

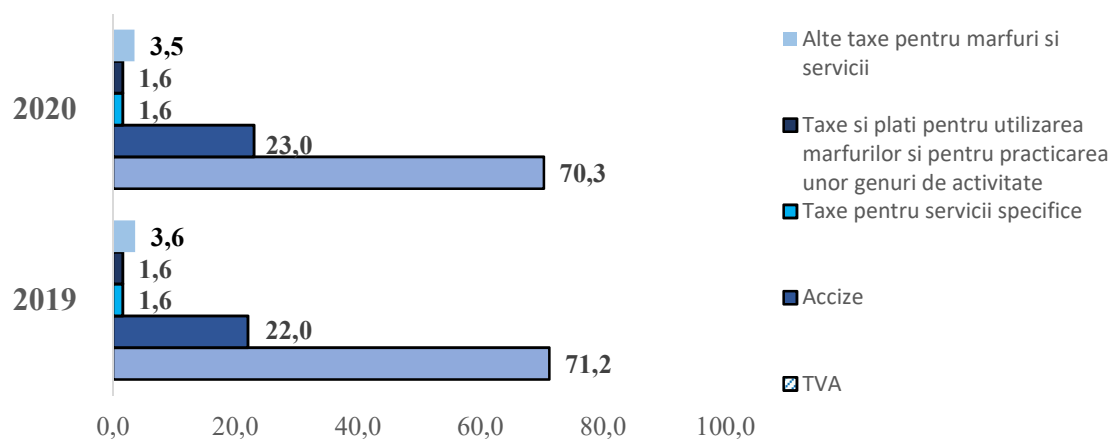
Dinamica încasării impozitului funciar și a impozitului pe bunurile imobiliare în anii 2018-2020 se prezintă în următoarea diagramă:

Încasările de la impozitul pe avere în anul 2020 au constituit 41,9 mil. lei față de 42,0 mil. lei prevăzute pe an (gradul de realizare – 99,8%). Încasările impozitului privat au constituit 4,7 mil. lei, micșorându-se față de încasările anului precedent cu 5,9 mil. lei, iar față de prevederile anuale stabilite fiind cu 2,0 mil. lei mai mari.

Impozite și taxe pe mărfuri și servicii. La acest capitol au fost acumulate venituri în sumă de 28 137,2 mil. lei. Comparativ cu planul precizat, încasările au fost realizate la nivel de 103,5%, iar față de anul 2019 – la nivel de 99,3 la sută.

Structura impozitelor și taxelor la mărfuri și servicii pe anii 2019-2020 se prezintă în următoarea diagramă:

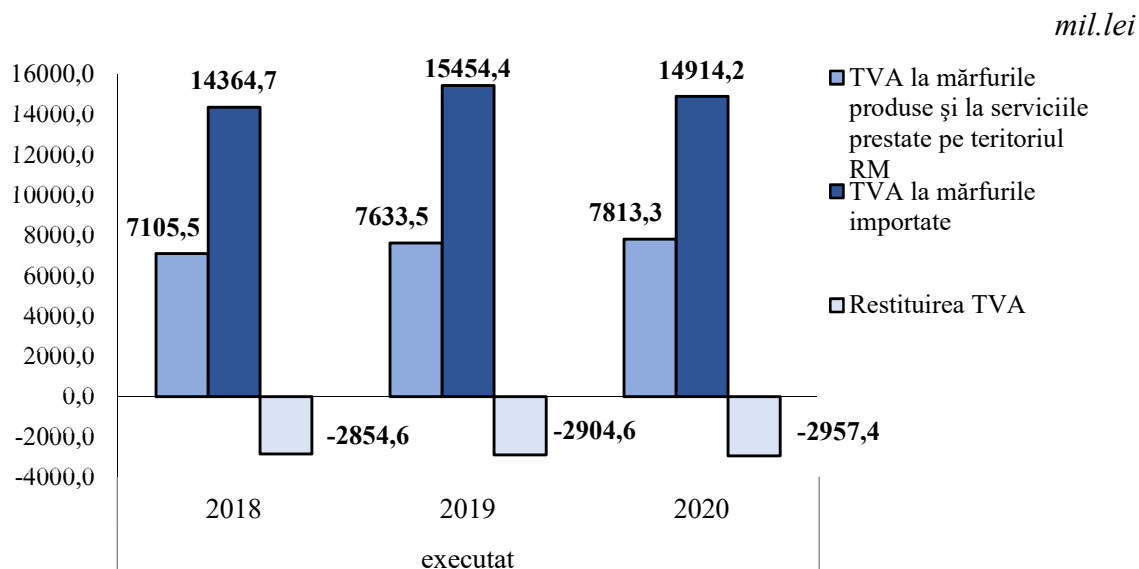

Încasările taxei pe valoarea adăugată (TVA) ((fără restituiri) în anul 2020 au însumat 22 727,5 mil. lei, diminuându-se față de anul 2019 cu 360,4 mil. lei sau 1,6 la sută. Gradul de realizare față de prevederile anuale a constituit 102,2 la sută. În structura încasărilor din TVA, TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova a constituit suma de 7 813,3 mil. lei sau 34,4% și încasările din TVA la mărfurile importate – 14 914,2 mil. lei sau 65,6 la sută.

Totodată, restituirile TVA, efectuate pe parcursul anului, s-au cifrat în sumă de 2 957,4 mil. lei sau cu 52,8 mil. lei mai mult față de anul 2019, inclusiv suma restituirilor TVA din cadrul Programului de rambursare TVA a constituit 194,1 mil. lei.

În total, încasările nete ale TVA se cifrează în sumă de 19 770,1 mil. lei, cu o descreștere față de încasările din anul 2019 cu 413,2 mil. lei sau 2,0 la sută.

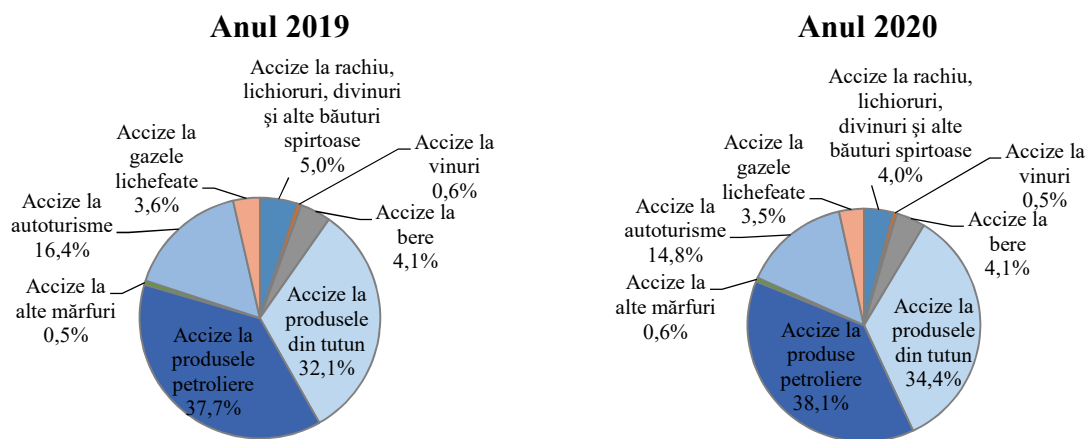
Dinamica încasărilor TVA în anii 2018-2020 se prezintă în următoarea diagramă:

Accize. În anul 2020, încasările din accize (fără restituiri) au constituit 6 480,7 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale constituind 102,7% (6 312,8 mil. lei). Pe parcursul anului 2020, agenților economici le-au fost restituite accize în sumă de 11,9 mil. lei.

În total, încasările din accize (nete) s-au soldat cu un grad de realizare de 102,7% față de prevederile anuale (plan precizat - 6 299,8 mil. lei, executat - 6 468,8 mil. lei). Comparativ cu anul 2019, încasările accizelor s-au majorat cu 246,9 mil. lei sau 4,0 la sută.

Structura încasărilor pe mărfurile accizate în anii 2019-2020 (fără restituire) se prezintă în următoarele diagrame:

În suma totală a accizelor, încasarea accizelor la mărfurile produse pe teritoriul republicii a constituit 570,9 mil. lei sau 8,8% și la mărfurile importate – 5 909,8 mil. lei sau 91,2 la sută. Prevederile anuale la încasările din accizele la mărfurile produse pe teritoriul republicii au fost realizate la nivel de 109,1%, iar la mărfurile importate – 102,1 la sută.

Taxe pentru servicii specifice. La acest articol se reflectă primordial toate taxele locale (cu excepția taxei de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul UAT), taxa de investitori sau proprietarii construcțiilor pentru elaborarea documentelor normative în construcție și taxa pentru efectuarea expertizei ecologice. În anul 2020, încasările de la aceste taxe au însumat 462,2 mil. lei, cu un grad de realizare față de prevederile anuale la nivel de 98,1 %, iar față de anul 2019 la nivel de 99,4 la sută . Micșorarea încasărilor respective a fost determinată în mare parte de impunerea diferitor restricții în condițiile instituirii stării de urgență, impusă de pandemia COVID-19.

Taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate. La acest articol se reflectă încasările de la taxa de licență pentru anumite genuri de activitate, taxa pentru patenta de întreprinzător, o parte din taxele rutiere și plăți pentru poluarea mediului. În anul 2020, încasările de la aceste taxe și plăți au constituit 456,3 mil. lei, cu 5,8 mil. lei mai mult față de prevederile anuale sau la nivel de 101,3 la sută. Supra încasările la acest articol de venituri s-au produs din contul încasărilor mai mari la plățile pentru poluarea mediului, reieșind din modificările operate la Legea nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, introduse prin Legea nr.122/2019 pentru modificarea unor acte legislative.

Alte taxe pentru servicii specifice. La acest articol se reflectă taxele pentru resurse naturale, taxele pentru folosirea drumurilor, plata obligatorie a producătorilor de produse vitivinicole. În anul 2020 încasările de la aceste taxe au însumat 979,8 mil. lei și au fost realizate la nivel de 100,7% față de prevederile anuale (973,1 mil. lei). Față de anul 2019 aceste încasări s-au

diminuat cu 49,6 mil. lei sau 4,8 %, în mare parte din cauza neîncasării taxei pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în RM (vinieta), drept urmare a măsurilor restrictive de circulației și de traversare a frontierei RM de către autovehiculele neînmatriculate în RM.

Taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe. Încasările de la taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe în anul 2020 au însumat 1 738,9 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale fiind de 103,8 la sută. Comparativ cu anul 2019, aceste încasări s-au micșorat cu 59,5 mil. lei sau cu 3,3%, în rezultatul reducerii importurilor și exporturilor ca urmare a restricțiilor impuse în cadrul instituirii stării de urgență generată de pandemia COVID-19.

Încasările la buget a *taxelor vamale* au însumat 1 191,4 mil. lei, cu 4,1% mai mult față de prevederile anuale precizate (1 145,0 mil. lei). Totodată, comparativ cu anul 2019, încasările date au fost încasate practic la nivelul anului trecut - 1 197,1 mil. lei.

Încasările de la *taxa pentru efectuarea procedurilor vamale* au constituit 489,4 mil. lei, cu un grad de realizare de 99,7% față de prevederi. Comparativ cu 2019, încasările de la taxa pentru efectuarea procedurilor vamale s-au diminuat cu 6,9% din contul micșorării operațiunilor export/import și fluctuației cursului de schimb a monedei naționale față de valutele străine.

Încasările de la *taxele consulare*, prestate de către instituțiile serviciilor diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, au constituit 58,1 mil. lei, cu un grad de realizare de 145,2% față de prevederile anuale. Comparativ cu anul 2019 încasările respective s-au diminuat cu 17,3 mil. lei sau 22,9% ca urmare a suspendării activității instituțiilor consulare pe perioada instituirii stării de urgență generată de pandemia de COVID-19.

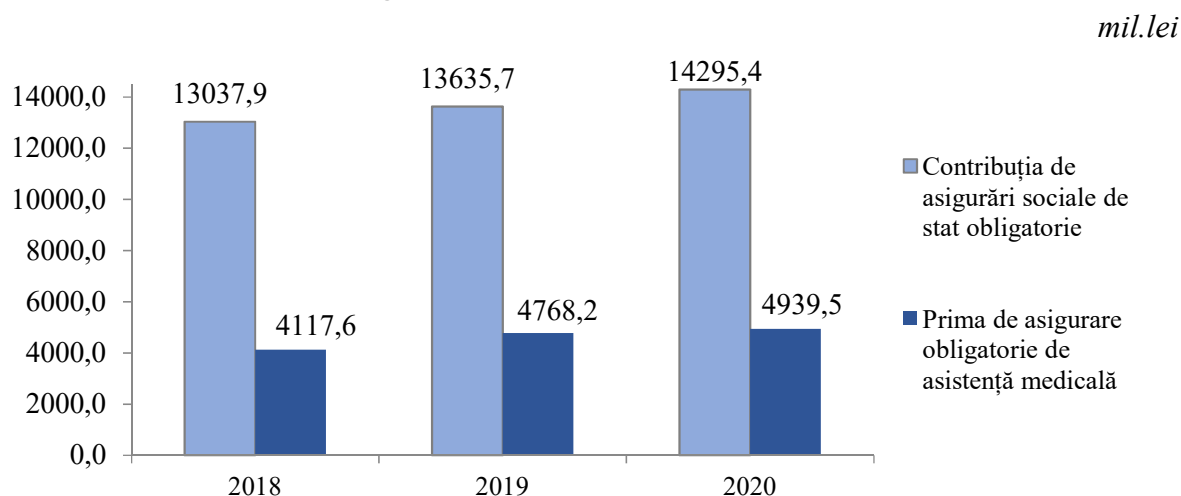
1.2 Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii

Criza pandemică a afectat puternic economia țării, respectiv măsurile restrictive întreprinse au condus la diminuarea încasărilor de la contribuțiile și primele de asigurări obligatorii față de aprobat inițial prin legile respective. Inițial au fost prognozate încasări în sumă de 20 109,3 mil. lei, care au fost diminuate până la 18 922,4 mil. lei sau cu 5,9 la sută.

În anul 2020 contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurări obligatorii de asistență medicală, au fost acumulate 19 234,9 mil. lei față de 18 403,9 mil. lei în anul 2019 sau cu 831,0 mil. lei mai mult. Față de prevederile anuale (18 922,4 mil. lei), aceste încasări au fost mai mari cu 312,5 mil. lei sau cu 1,7 la sută. În structura veniturilor bugetului public național, în anul 2020 acestei categorii de venituri îi revine 30,7% față de 29,2% în anul

2019. Ca pondere în PIB, această categorie de venituri a constituit 9,3%, majorându-se față de nivelul anului 2019 cu 0,6 puncte procentuale.

Dinamica încasării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală pe anii 2018-2020 se prezintă în următoarea diagramă:

1.3. Granturi primite

În anul 2020, prevederile inițiale anuale pentru debursarea granturilor au constituit 1 773,5 mil. lei (echivalentul a 96,0 mil. dolari SUA). Pe parcursul anului din partea donatorilor externi, au fost luate decizii pentru precizarea debursărilor până la 1 004,5 mil. lei (echivalentul a 55,0 mil. dolari SUA). În realitate, la bugetul de stat și bugetele locale au fost debursate granturi în sumă de 649,6 mil. lei, dintre care: granturi externe pentru susținerea bugetului – 335,4 mil. lei, granturi externe pentru implementarea proiectelor finanțate din surse externe – 314,2 mil. lei.

Inițial, ***pentru susținerea bugetului*** au fost aprobate granturi în sumă de 968,8 mil. lei (echivalentul a 52,4 mil. dolari SUA). Pe parcursul anului 2020 conform deciziilor primite de către Comisia Europeană în rezultatul executării măsurilor prevăzute în matricele la Acordurile încheiate și fluctuației cursului de schimb valutar, intrările de granturi pentru susținerea bugetului au fost precizate până la 456,7 mil. lei (echivalentul a 25,1 mil. dolari SUA). La situația din 31 decembrie 2020 au fost debursate granturi pentru susținerea bugetului de stat în sumă de 335,4 mil. lei (echivalentul a 19,9 mil. dolari SUA).

Granturile ***pentru finanțarea proiectelor din surse externe*** inițial au fost aprobate în sumă de 804,7 mil. lei (43,6 mil. dolari SUA). Pe parcursul anului, reieșind din intrarea în vigoare a acordurilor noi (pe bugetele locale), nivelul executării lucrărilor și efectuarea achizițiilor pe proiectele în curs de execuție și fluctuația cursului de schimb valutar, sumele precizate pentru debursări au constituit 547,7 mil. lei (echivalentul a 30,0 mil. dolari SUA). Suma debursărilor

de granturi externe a constituit 314,2 mil. lei (echivalentul a 18,1 mil. dolari SUA). Nivelul executării fiind de 57,4 la sută.

Nivelul scăzut a debursărilor de granturi a fost influențat de:

- procesul îndelungat de petrecere a achizițiilor de bunuri și servicii în cadrul proiectelor;
- capacități modeste de management a proiectelor în unele sectoare;
- nerespectarea termenelor de prezentare a documentelor pentru debursare.

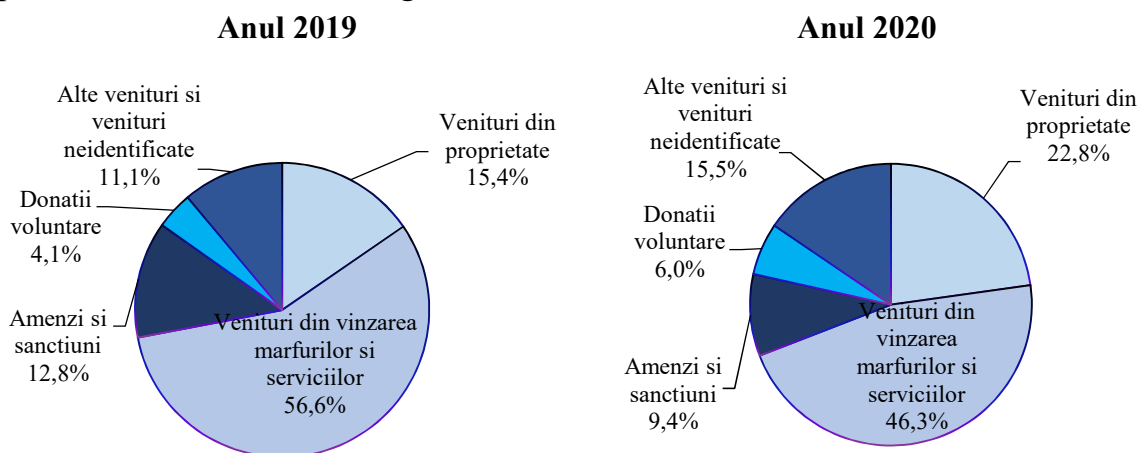
1.4 Alte venituri

La această categorie de venituri se reflectă veniturile care reprezintă capitolele „Venituri din proprietate”, „Venituri din vânzarea mărfurilor și servicii”, „Amenzi și sancțiuni”, „Donații voluntare” și „Alte venituri și venituri neidentificate”.

Inițial la această categorie de venituri au fost estimate încasări în sumă de 2 701,2 mil. lei, pe parcursul anului aceste sume au fost precizate până la 3 034,5 mil. lei.

În anul 2020 la această categorie de venituri au fost acumulate 3 018,4 mil. lei față de 2 888,5 mil. lei în anul 2019, mai mult cu 129,9 mil. lei sau 4,5 la sută. Nivelul de realizare a acestor venituri față de planul precizat a constituit 99,5 la sută.

Structura altor venituri ale bugetului public național pe anii 2019-2020 se prezintă în următoarele diagrame:

1.5 Administrarea fiscală și vamală

Serviciul Fiscal de Stat pe parcursul anului 2020 a asigurat realizarea sarcinilor de administrare fiscală, optând în permanență pentru soluții fiscale necesare și importante contribuabililor, cu scopul majorării gradului de conformare și conștientizare a necesității achitării impozitelor și taxelor la buget. În acest sens au fost:

- aprobată *Hotărârea Guvernului nr.943/ 2020 cu privire la aprobarea semnării Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare, semnat la 29 octombrie 2014*, care are drept scop îmbunătățirea conformării fiscale internaționale prin dezvoltarea relațiilor dintre statele semnatare, prin prisma asistenței reciproce în domeniul fiscal să efectueze schimbul de informații cu jurisdicțiile semnatare la nivelul standardului convenit de OCDE, în scopul identificării persoanelor fizice sau entităților, care se eschivează de la declararea veniturilor și plata impozitelor, prin transferul banilor în conturile din străinătate.

- aprobat *Manualul operațional de deservire a contribuabililor*, care reprezintă un suport metodologic integru și unic în deservirea calitativă a contribuabililor și contribuie la crearea unui sistem modern de administrare fiscală necesar tuturor angajaților antrenați în deservirea contribuabililor.

- lansat în exploatare industrială *SIA „Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul SCITL-versiunea 2.0”* care a asigurat optimizarea procesului privind organizarea și evidența obligațiilor fiscale aferente impozitelor pe bunurile imobiliare, precum și plenitudinea calculării și încasării la buget a impozitului pe bunurile imobiliare de la persoanele fizice-cetățeni și gospodăriile țărănești (de fermier), cât și a altor impozite și taxe administrate de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale.

- lansat în exploatare industrială *Modulul „înregistrarea online a contribuabilului” din cadrul SIA „e-Cerere”*, în cadrul căruia sunt disponibile următoarele compartimente și funcționalități: compartimentul „Atribuirea codului fiscal”, înregistrarea activității profesionale, înregistrarea activității independente. Modulul respectiv va permite crearea și depunerea online a cererilor de luare la evidență fiscală, de modificare a datelor, de anulare a codului fiscal, precum și de suspendare/rezare/anulare a activității profesionale.

- lansat în exploatare industrială *SIA „e-Factura”* în cadrul achizițiilor publice, care asigură efectuarea livrărilor de către agenții economici în cadrul achizițiilor publice pe teritoriul țării, doar cu utilizarea facturii fiscale electronice.

- implementate în cadrul Subsistemului „e-Commerce-VAT” următoarele module: modulul de înregistrare a subiecților, modulul de declarare a obligațiilor fiscale, precum și modulul de evidență a obligațiilor fiscale, care permit nerezidenților subiecți ai impunerii să se înregistreze și să depună online declarațiile TVA, asigurându-se, totodată, o evidență electronică a obligațiilor și achitărilor acestora. La situația din 31 decembrie 2020, în calitate de subiecți ai impunerii cu TVA în regim „e-Commerce-VAT” pe platforma SFS erau înregistrați 47 contribuabili, în total fiind efectuate achitări în bugetul public național în sumă de 20,9 mil. lei.

- lansată în exploatare industrială *SIA „Monitorizarea electronică a vânzărilor” etapa I*, care oferă servicii pentru antreprenori, autorități publice și cetățeni și acoperă toate aspectele organizaționale, funcționale și tehnice în domeniul evidenței și monitorizării vânzărilor în Republica Moldova.

Serviciul Fiscal de Stat în scopul eficientizării instrumentelor de administrare fiscală a promovat continuu principiile de conformare voluntară a contribuabililor. Pe parcursul anului 2020, prin prisma programului de conformare voluntară au fost monitorizați 1 889 contribuabili, care activează în domeniile: construcții, agricultura, restaurante și alte activități de servicii de alimentație, transport, servicii de înfrumusețare/îngrijire și sănătate, întreținerea și reparația autovehiculelor, comerțul cu ridicata a produselor alimentare .

În rezultatul activităților de conformare întreprinse pe parcursul anului 2020, au fost achitate obligații fiscale la bugetul public național în sumă de 819,8 mil. lei, ceea ce constituie cu 101,7 mil. lei mai mult față de anul 2019, sau cu 14 la sută.

Pe parcursul anului 2020, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost efectuate 987 controale la agenți economici planificate în temeiul analizei de risc conform planului anual și lunar de controale, în 966 de cazuri au fost stabilite încălcări, respectiv rezultativitatea controalelor fiscale planificate constituie 98 la sută.

De asemenea, Serviciul Fiscal de Stat a efectuat 9 597 controale fiscale prin metoda de verificare operativă, cu aplicarea sancțiunilor în sumă de 13,7 mil.lei.

Pe parcursul anului 2020, un accent deosebit a fost pus întru minimizarea practicii de achitare a salariilor „*în plic*” și a muncii „*la negru*”. Astfel, în urma controalelor efectuate, au fost adoptate 394 decizii asupra cazurilor de încălcare a legislației și calculate suplimentar pentru plată la buget obligații aferente plăților salariale în sumă totală de 18,9 mil.lei dintre care achitate 11,6 mil.lei.

Serviciul Vamal. În anul 2020 în urma reformelor promovate de către Serviciul Vamal au fost implementate noi mecanisme de facilitare a comerțului și acordate mai multe beneficii agenților economici, conform cadrului normativ în vigoare, cum ar fi:

Exportator aprobat: Acest statut permite agentului economic să confirme originea preferențială la export prin simpla declarație pe factură fără obligativitatea obținerii certificatului de origine preferențială și reduce costurile și timpul necesar perfectării exportului în UE. La moment beneficiază 43 de agenți economici.

Una dintre cele mai populare *proceduri simplificate este procedura de vămuire la domiciliu* care permite ca mărfurile să fie vămuite direct la sediul agentului economic sau în alte locuri de încărcare sau de descărcare, acceptate de organul vamal, fapt ce reduce timpul de vămuire și costurile legate de deplasare și staționarea în terminalele vamale, cât și exclude interacțiunea fizică

cu colaboratorii vamali, prin urmare la moment numărul deținătorilor PVD este de 88 agenți economici, pe parcursul anului precedent fiind acordate 8 autorizații.

Conceptul de Agent Economic Autorizat (AEO) conferă statut facilitat la efectuarea operațiunilor vamale datorită conformării voluntare la respectarea legislației. Beneficiile oferite de statutul AEO sunt: reducerea numărului de controale, acces prioritar în frontieră, inclusiv prin crearea pistelor separate AEO, alegerea locului efectuării controalelor (vămuirii), amânarea plăților până la 30 de zile, logo-ul AEO. La 31 decembrie 2020 dețin statutul AEO 115 agenți economici.

O altă oportunitate a agenților economici este utilizarea vămuirii electronice ca formă de declarare, care presupune depunerea declarației vamale și actelor necesare vămuirii în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Ponderea declarațiilor depuse în format electronic a constituit: la export - 98,71% la import - 50,11 la sută.

Modernizarea sistemelor informaționale ale Serviciului Vamal . În anul 2020, Serviciul Vamal a finalizat implementarea Proiectului de asistentă tehnică cu privire la modernizarea Sistemului Operațional ASYCUDA World. Cu suportul Programului USAID Reforme Structurale în Moldova, în anul 2020, au fost finalizate 3 activități: implementat Centrul Unic de Apel al SV, Portalul de Informații Comerciale și modernizată pagina web a SV, iar următoarele activități sunt în proces de implementare: trecerea de la TIR-EPD la TIR electronic, digitalizarea borderoului de transport, instalarea camerelor de supraveghere video la 12 posturi vamale de frontieră, asistența pentru recunoașterea reciprocă și dezvoltarea soluției IT pentru Programul AEO Moldova.

Cod Vamal nou, fiind promovat în prima lectură, vine să sistematizeze legislația vamală și va cuprinde actualul Cod vamal, Legea cu privire la tariful vamal și Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice. Acesta a fost elaborat ținându-se cont de bunele practici internaționale și transpuse prevederilor Codului Vamal al UE.

La capitolul combaterea fraudelor vamale, în perioada de referință au fost operate 394 de rețineri valoarea mărfurilor reținute cifrându-se la suma de 24 600,2 mii lei. Au fost întocmite 453 de procese-verbale valoarea mărfii confiscate sumându-se la 4 060,5 mii lei. De asemenea, au fost înregistrate rețineri de mărfuri accizabile: 14 rețineri de țigări – (2 094 200 de țigarete) în valoare de 2 327,6 mii lei, și 5 rețineri de alcool etilic – (500 de litri) în valoare de 85,3 mii lei.

Pe domeniul de protecția proprietății intelectuale au fost examinat 126 cereri de intervenție a organului vamal în vederea asigurării respectării

drepturilor de proprietate intelectuală depuse de către titularii de drept (în 80 cazuri de cei străini și în 46 cazuri de cei naționali), dintre care 114 au fost acceptate, 6 respinse, 1 revocată și 5 se află în procedură de examinare.

Cu privire la activitatea de control ulterior în perioada de raportare au fost realizate 199 controale ulterioare (din care soldate cu confirmarea riscului 179) în baza analizei de risc.

Structura și rezultatele controalelor finalizate în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

- 61 controale ulterioare prin audit post-vămuire, inclusiv 5 inopinate (31% din total controale efectuate);

- 138 controale ulterioare prin reverificarea declarațiilor vamale (69% din total controale efectuate).

Valoarea obiectului încălcărilor a constituit 144,0 mil. lei, urmare fiind calculate obligații vamale în sumă de 28,1 mil. lei, iar încasate în sumă de 16,8 mil. lei.

1.6 Neplățile la buget

La situația din 31 decembrie 2020, restanțele agenților economici la plățile în bugetul public național (fără penalități, amenzi, restanțe aferente obligațiilor fiscale luate la evidență specială) au însumat 1 334,6 mil. lei, ceea ce constituie 2,1% din suma veniturilor administrate de Serviciului Fiscal de Stat și Serviciul Vamal pe parcursul anului 2020. Față de rezultatele anului 2019 acest indicator a crescut cu 0,4 puncte procentuale.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2019, restanțele la bugetul public național s-au majorat cu 261,4 mil. lei sau 24,4 la sută. Creșterea restanței a fost admisă din cauza situației epidemiologice declarate pe întreg teritoriul Republicii Moldova începând cu data de 17 martie 2020 și a sistării desfășurării anumitor activități economice, instituirea șomajului tehnic și/sau staționarea urmare a situației epidemiologice. Este de menționat că, anul 2020 a fost marcat și de calamități naturale, care au afectat considerabil producătorii agricoli și capacitatea de plată a acestora.

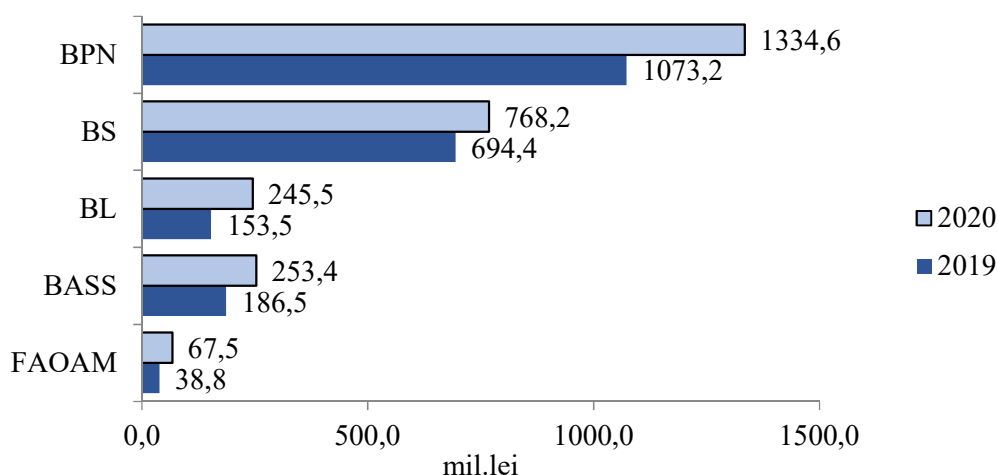
În structura restanțelor, partea preponderentă o dețin plățile la impozitele și taxele administrate de către organele Serviciului Fiscal de Stat – 82,6% (1 102,8 mil. lei). Restanțelor la impozitele și taxele administrate de către Serviciul Vamal le revin 17,4% (231,8 mil. lei).

Comparativ cu anul 2019, restanțele la plățile administrate de către Serviciul Fiscal de Stat s-au majorat cu 294,7 mil. lei sau cu 36,4%, inclusiv la bugetul de stat cu 25,0% (+107,2 mil. lei), la bugetul asigurărilor sociale de stat – cu 35,9% (+66,9 mil. lei), la fondurile de asigurare obligatorie de asistență

medicală cu 73,7% (+28,6 mil.lei), la bugetele locale s-a majorat cu 59,9% (+92,0 mil.lei).

Restanțele la impozitele și taxele administrate de către Serviciul Vamal s-a micșorat față de anul precedent cu 12,6% (-33,3 mil. lei).

Dinamica restanțelor la bugetul public național (plăți de bază), pe anii 2019-2020:

Dinamica restanței la bugetul public național (Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal) pe principalele tipuri de impozite și taxe la situația din 31.12.2020 comparativ cu situația din 31.12.2019 se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

Denumirea impozitelor și plăților restante	Restanța la începutul perioadei	Restanța la sfârșitul perioadei	Devieri: la sfârșitul perioadei / la începutul perioadei	
	31.12.2019	31.12.2020	(+,-)	%
Impozit pe venit	217.1	298.5	81.4	137.5
Impozite pe proprietate	79.1	120.3	41.2	152.1
TVA	461.9	491.3	29.4	106.4
Accize	11.6	10.4	-1.2	89.7
Taxele pentru resursele naturale	7.9	9.9	2.0	125.3
Taxa pentru folosirea drumurilor	3.5	4.2	0.7	120.0
Taxe asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	36.9	28.4	-8.5	77.0
Alte impozite și taxe	29.8	50.6	20.8	169.8
Bugetul de stat (BS)	694.4	768.2	73.8	110.6
Bugetele locale (BL)	153.5	245.5	92.0	159.9
Bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS)	186.5	253.4	66.9	135.9
Fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM)	38.8	67.5	28.7	174.0
Total BPN	1,073.2	1,334.6	261.4	124.4

În structura restanțelor față de bugetul public național, partea preponderentă o dețin restanțele la: TVA -36,8% (491,3 mil. lei), impozitul pe venitul persoanelor juridice -11,8% (157,5 mil. lei), contribuțiile de asigurări sociale de stat 19,0% (253,4mil. lei), impozitul pe venitul persoanelor fizice 10,6% (141,0 mil.lei), impozite pe proprietate 9,1% (120,3 mil.lei), prime de asigurare obligatorie de asistență medicală 5,1% (67,5 mil. lei).

În scopul stingerii obligațiilor fiscale ale contribuabililor restanțieri, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost aplicate modalitățile de executare silită prevăzute de Codul fiscal, prin intermediul căroră, în anul 2020 au fost încasate 832,4 mil. lei, sau cu 261,9 mil. lei mai puțin față de anul 2019, inclusiv:

- 806,9 mil. lei încasate din conturile bancare ale contribuabililor restanțieri și debitorilor acestora, sau cu 237,1 mil. lei mai puțin față de anul 2019;
- 22,8 mil. lei au fost ridicate din casieriile agenților economici restanțieri, sau cu 25,7 mil. lei mai puțin față de anul 2019.

În anul 2020, au fost înaintate 1066 dispoziții de suspendare a operațiunilor la conturile bancare la 592 agenți economici și au fost aplicate 115 sechestre ca măsură de asigurare conform art.227 din Codul fiscal, valoarea bunurilor constituind 96,1 mil. lei.

La 31 decembrie 2020 soldul bunurilor confiscate constituie 121,9 mil. lei.

La Serviciul Vamal, la 31 decembrie 2020 suma datoriilor al căror termen de prescripție este expirat (6 ani) constituie 135,6 mil. lei (34,0%).

Pe parcursul anului 2020 au fost stinse prin prescripție și prin scădere datoriile în sumă de 103,7 mil. lei (conform Codului Vamal) pentru 53 plătitori vamali.

Restanțele la achitarea sancțiunilor financiare la buget la situația din 31 decembrie 2020 s-au cifrat în sumă de circa 270,9 mil. lei, inclusiv sancțiunile financiare aplicate de Serviciul Fiscal de Stat – 210,7 mil. lei și Serviciul Vamal – 60,2 mil. lei, iar suma restanțelor la majorările de întârziere neachitate a constituit 638,5 mil. lei, inclusiv aplicate de Serviciul Fiscal de Stat – 531,3 mil. lei și aplicate de Serviciul Vamal – 107,2 mil. lei.

Restanțele agenților economici față de bugetul public național și bugetul de stat în anii 2019-2020, se prezintă în următorul tabel:

**Restanțele agenților economici
la bugetul public național și bugetul de stat în anii 2019-2020**

mil.lei

	la 31.12.2019	la 31.12.2020	devieri (+;-)	%
Total restanțe BPN	1,865.5	2,244.0	378.5	120.3
<i>dintre care</i>				
plăți de bază	1,073.2	1,334.6	261.4	124.4
amenzi	233.3	270.9	37.6	116.1
majorări de întârziere	559.0	638.5	79.5	114.2
<i>inclusiv</i>				
Total restanțe BS	1,268.2	1,385.4	117.2	109.2
<i>dintre care</i>				
plăți de bază	694.4	768.2	73.8	110.6
amenzi	220.8	249.3	28.5	112.9
majorări de întârziere	353.0	367.9	14.9	104.2

Restanțele la plata impozitelor și taxelor la situația din 31 decembrie 2020, după termenele de formare, se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

		inclusiv pe ani			
		curent	anii precedenți		
	Total	2020	2019	2018	până în 2018
Plăți de bază					
BPN	1334.6	721.1	163.2	183.2	267.1
<i>inclusiv BS</i>	768.2	256.2	118.1	161.6	232.3
Majorare de întârziere					
BPN	638.5	282.8	79.4	113.3	163.0
<i>inclusiv BS</i>	367.9	87.6	53.8	91.8	134.7
Amenzi					
BPN	270.9	77.3	75.6	52.9	65.1
<i>inclusiv BS</i>	249.3	60.0	73.4	50.9	65.0

În afară de acesta soldurile restante față de bugetul public național aferentă obligațiilor fiscale luate la evidența specială pentru contribuabilii aflați în procedura de insolabilitate, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului la 31 decembrie 2020 a constituit 7 619,7 mil. lei.

Această informație se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

	Total restanțe	<i>dintre care:</i>		
		Plăți de bază	Amenzi	Majorări de întârziere
Bugetul public național	7 619,7	3 885,1	2 163,4	1571,2
Bugetul de stat	6 939,9	3 483,0	2 157,0	1299,9

Suma totală a restanțelor agenților economici față de bugetul public național (suma principală, penalități și restanțe aferente obligațiilor fiscale luate la evidență specială) la situația din 31 decembrie 2020 a constituit 9 863,7 mil. lei (plăți de bază – 5 219,7 mil. lei, amenzi – 2 434,3 mil.lei și majorări de întârziere – 2 209,7 mil. lei).

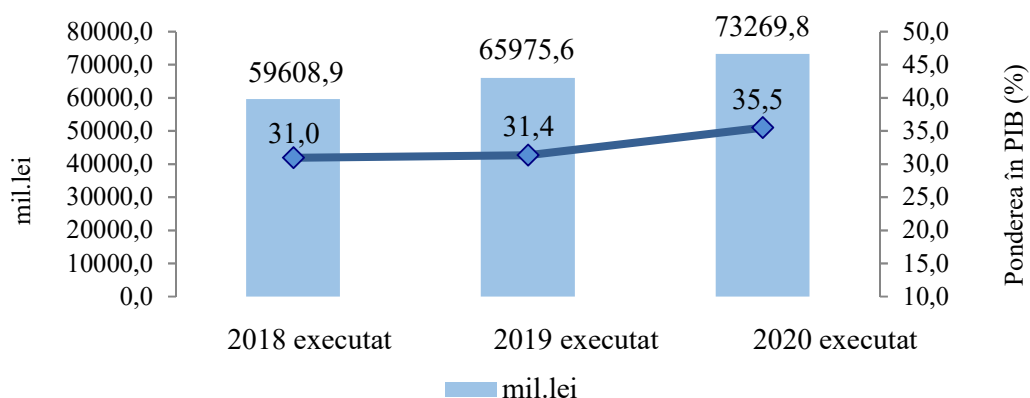
3.2 Executarea părții de cheltuieli a bugetului public național

Cheltuielile bugetului public național pe anul 2020 au fost prevăzute inițial în sumă de 76 633,5 mil. lei.

Reieșind din evoluția executării bugetului pe parcursul anului 2020, afectată de necesitatea atenuării impactului situației epidemiologice, precum și urmare revizuirii prognozelor indicatorilor macroeconomici, legile și deciziile bugetare anuale au fost modificate, cheltuielile publice fiind majorate la total cu 2 116,6 mil. lei. Astfel, cheltuielile au fost majorate la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală - cu 534,0 mil. lei, la bugetul asigurărilor sociale de stat - cu 1 081,1 mil. lei, la bugetul de stat - cu 1 728,7 mil. lei, iar la bugetele locale - cu 1 863,3 mil. lei. Luând în considerare majorarea transferurilor între bugete cu 3 093,8 mil. lei, volumul precizat al cheltuielilor bugetului public național a constituit 78 750,1 mil. lei.

Conform rezultatelor anului 2020, cheltuielile publice au fost executate în volum de 73 269,8 mil. lei, sau la nivel de 93,0% din prevederi.

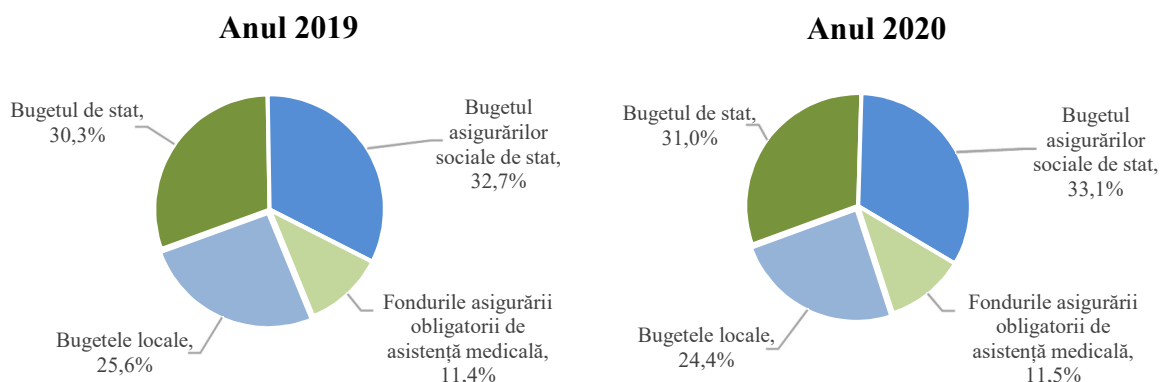
Evoluția cheltuielilor bugetului public național în anii 2018-2020, se prezintă în diagrama care urmează:

Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019, cheltuielile bugetului public național în anul 2020 atestă o creștere cu 7 294,2 mil. lei sau cu 11,1 la sută.

Ca pondere în PIB, cheltuielile bugetului public național realizate în anul 2020 reprezintă 35,5%, având o creștere de 4,1 p.p. față de anul 2019.

Structura bugetului public național la cheltuieli, în anii 2019-2020 pe tipuri de bugete, se reflectă în următoarele diagrame:

Comparativ cu anul 2019, în structura bugetului public național la cheltuieli, se atestă creșterea ponderii bugetului de stat cu 0,7 p.p., bugetului asigurărilor sociale de stat cu 0,4 p.p. și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală cu 0,1 p.p. și diminuarea ponderii bugetelor locale cu 1,2 puncte procentuale.

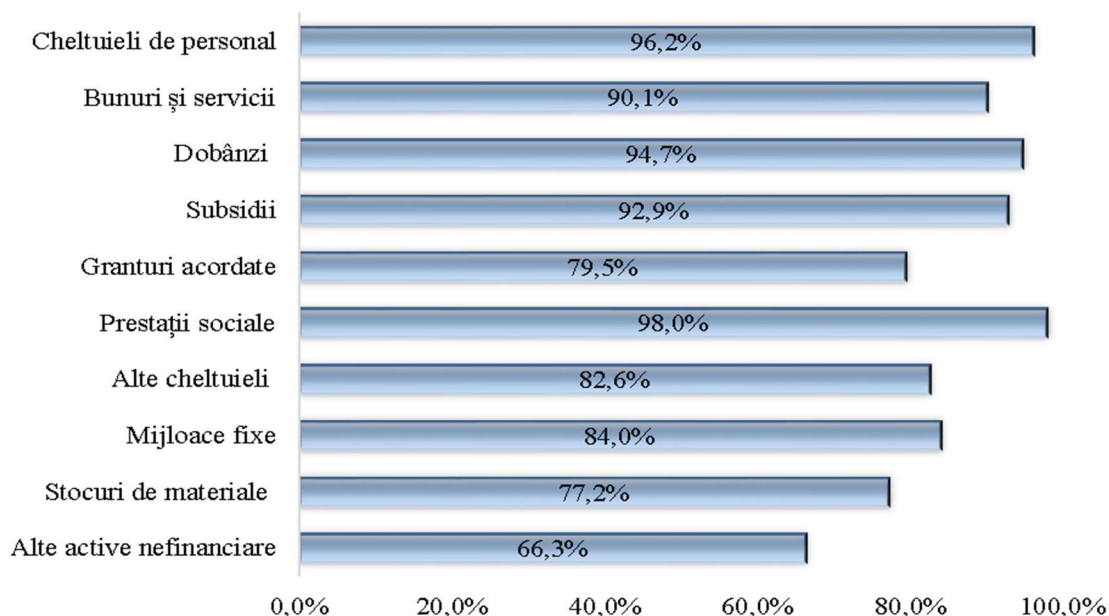
Rezultatele executării cheltuielilor bugetelor componente ale bugetului public național în anii 2019-2020, se reflectă în tabelul care urmează:

	2019			2020			2020 față de 2019		
	executat (mil. lei)	nivel de executare (%)	sold neexecutat (mil. lei)	executat (mil. lei)	nivel de executare (%)	sold neexecutat (mil. lei)	executat (mil. lei)	nivel de executare (%)	sold neexecutat (mil. lei)
Bugetul public național	65975,6	93,4	4655,7	73269,8	93,0	5480,3	7294,2	-0,4	824,6
Bugetul de stat	43073,9	92,9	3272,3	49635,4	93,2	3645,2	6561,5	0,3	372,9
Bugetele locale	16937,5	91,8	1521,4	17927,4	89,9	2016,9	989,9	-1,9	495,5
Bugetul asigurărilor sociale de stat	21602,3	98,7	284,6	24244,4	98,7	327,7	2642,1		43,1
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	7489,6	97,1	220,2	8405,5	94,3	511,9	915,9	-2,8	291,7
<i>Notă: transferuri între bugete</i>	<i>23127,7</i>	<i>98,1</i>	<i>642,8</i>	<i>26942,9</i>	<i>96,3</i>	<i>1021,4</i>	<i>3815,2</i>	<i>-1,8</i>	<i>378,6</i>

Datele din tabel denotă, că sub nivelul mediu de executare a cheltuielilor bugetului public național au fost executate doar cheltuielile bugetelor locale, nivelul de executare al cărora constituie 89,9% din prevederi. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală au fost executate la nivel de 98,7% și 94,3%, respectiv, iar ale bugetului de stat - 93,2 la sută, față de prevederi. În valoare nominală, au rămas neexecutate cheltuieli publice în sumă totală de 5 480,4 mil. lei, dintre care la bugetul de stat - 3 645,2 mil. lei, bugetul asigurărilor sociale de stat - 327,7 mil. lei, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală - 511,9 mil. lei, iar la bugetele locale - 2 016,9 mil. lei.

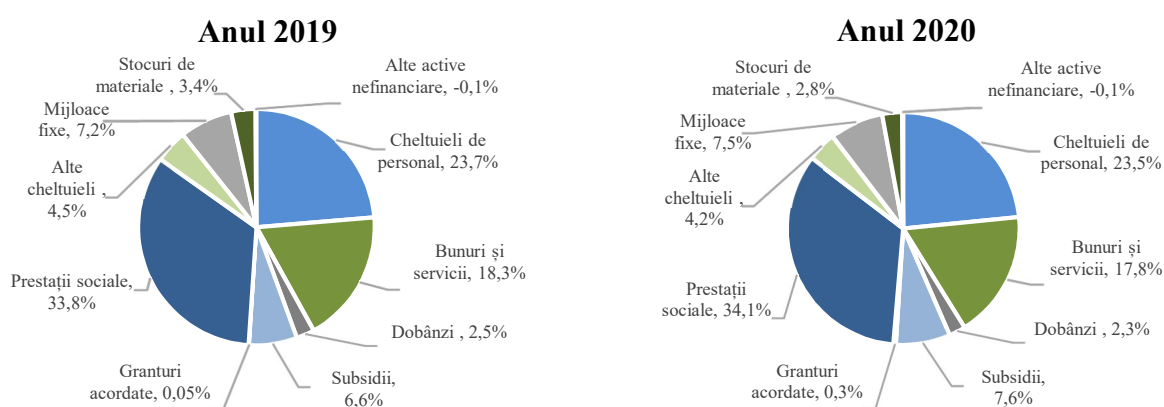
Volumul alocațiilor neexecutate în anul 2020, comparativ cu anul 2019 s-a majorat la toate componentele bugetare, respectiv nivelul de executare s-a înrăutățit cu 0,4 p.p. la bugetul public național, cauzat în special de diminuarea nivelului de executare a cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală cu 2,8 p. p. și a cheltuielilor bugetelor locale cu 1,9 p.p., atunci când nivelul de executare a cheltuielilor bugetului de stat s-a îmbunătățit cu 0,3 p.p., iar la cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat se menține nivelul de executare al anului 2019.

Nivelul de executare a cheltuielilor publice pe categorii, în anul 2020 se prezintă în diagrama care urmează:

În aspect economic, cele mai înalte nivele de executare a cheltuielilor publice au fost înregistrate la prestații sociale - 98,0 %, cheltuieli de personal - 96,2 % și dobânzi - 94,7 % , iar cele mai joase nivele se atestă la alte active nefinanciare - 66,3 %, stocuri de materiale - 77,2 %, granturi acordate - 79,5% și alte cheltuieli - 82,6 % din prevederile anuale.

Structura cheltuielilor publice în anii 2019-2020, în aspect economic, se prezintă în următoarele diagrame.

În structura economică a cheltuielilor publice, modificări esențiale în anul 2020 nu se atestă, ponderile majore fiind menținute de prestațiile sociale cu 34,1%, cheltuielile de personal cu 23,5 % și bunurile și serviciile cu 17,8 % din cheltuielile totale.

Comparativ cu anul 2019, categoriile de cheltuieli publice au înregistrat următoarele evoluții: subsidiile - 127,7%; mijloacele fixe - 115,1%, dintre care investițiile capitale - 112,8%, prestațiile sociale - 112,1%; cheltuielile de

personal – 110,0%; bunurile și serviciile - 107,8%; dobânzile -104,0%; alte cheltuieli - 103,1%, iar stocurile de materiale - 91,9 la sută.

Evoluția cheltuielilor bugetului public național în anii 2019-2020 pe grupe funcționale, se prezintă în următorul tabel:

	Realizări 2019		Realizări 2020		2020 față de 2019	
	mil. lei	% în PIB	mil. lei	% în PIB	mil. lei	%%
PIB	210400		206400			
CHELTUIELI, total	65975,6	31,4	73269,8	35,5	7294,2	11,1
Servicii de stat cu destinație generală	6183,9	2,9	6590,8	3,2	406,9	6,6
Apărare națională	611,2	0,3	650,2	0,3	39,0	6,4
Ordine publică și securitate națională	4322,2	2,1	4770,4	2,3	448,2	10,4
Servicii în domeniul economiei	7206,5	3,4	8885,5	4,3	1679,0	23,3
Protecția mediului	165,0	0,1	253,7	0,1	88,7	53,8
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	1552,5	0,7	1780,4	0,9	227,9	14,7
Ocrotirea sănătății	8635	4,1	9990,2	4,8	1355,2	15,7
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	1839,6	0,9	1733,2	0,8	-106,4	-5,8
Învățământ	12121,2	5,8	12583,1	6,1	461,9	3,8
Protecție socială	23338,5	11,1	26032,3	12,6	2693,8	11,5

În aspect funcțional, comparativ cu anul 2019, se atestă majorări de cheltuieli la toate domeniile, cu excepția cheltuielilor pentru cultură, sport, tineret, culte și odihnă. Cele mai semnificative creșteri au fost înregistrate la protecție socială - 2 693,8 mil. lei sau 11,5%, servicii în domeniul economiei - 1 679,0 mil. lei sau 23,3% și ocrotirea sănătății - 1 355,2 mil. lei sau 15,7 la sută.

Raportate la PIB, majorările grupelor respective constituie 1,5 p.p. la protecție socială, 0,9 p.p. la serviciile în domeniul economiei și 0,7 p.p. la cheltuielile în sănătate.

3.3 Soldul bugetar al bugetului public național

Inițial, soldul bugetar (deficit) al bugetului public național pentru anul 2020 a fost estimat în sumă de 7 415,3 mil. lei, sau 3,25% din PIB. În condițiile revizuirii veniturilor, cheltuielilor și a surselor de finanțare a soldului bugetar pe parcursul anului 2020, în scopul implementării măsurilor pentru atenuarea impactului pandemiei de COVID-19 și secetei, soldul bugetar (deficitul) al bugetului public național estimat a constituit circa 17 523,0 mil. lei sau 8,54% din PIB.

Exercițiul bugetar pentru anul 2020 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 10 619,8 mil. lei. Raportat la PIB, soldul bugetar reprezintă 5,15%,

cu 3,71 p.p mai mult decât în anul 2019 (3 026,4 mil.lei) și cu 3,39 p.p mai puțin față de prognoza precizată.

Finanțarea deficitului bugetului public național a fost efectuată din surse interne și externe, precum și din mijloacele bănești în solduri la conturile bugetelor componente ale bugetului public național.

Instrumentele de datorie utilizate în anul 2020 în sumă de 13 227,4 mil. lei au fost:

- emisiunea valorilor mobiliare de stat pe piața primară, în valoare de 6 070,3 mil. lei;
- răscumpărarea valorilor mobiliare de stat emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în valoare de 240,0 mil. lei;
- răscumpărarea valorilor mobiliare de stat emise pentru crearea unei rezerve de lichidități în valoare de 253,5 mil. lei;
- intrări de împrumuturi interne de la instituțiile financiare în valoare de 276,6 mil. lei;
- alte datorii interne ale bugetului în valoare de 29,7 mil. lei;
- intrările de împrumuturi de stat externe destinate susținerii bugetului și proiectelor finanțate din surse externe în valoare de 9 748,0 mil. lei;
- onorarea obligațiunilor față de creditorii externi în valoare de 2 403,7 mil. lei.

Venituri din active financiare în sumă de 471,9 mil.lei „cu semnul minus” au fost:

- mijloace din vânzarea și recuperarea activelor băncilor aflate în procedură de lichidare – 172, 5 mil. lei;
- rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți la buget – 44,1 mil. lei;
- acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării în sumă de – 17,3 mil. lei „cu semnul minus”;
- alte creanțe interne - 671,2 mil. lei „cu semnul minus”.

Mijloacele bănești la conturi au fost majorate cu 2 135,7 mil. lei.

Sursele de finanțare ale bugetului public național se prezintă în Anexa 3 la prezentul Raport.

Din volumul total al deficitului BPN, bugetului de stat îi revine 11 134,9 mil. lei, iar bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală s-au soldat cu un excedent, respectiv în sumă de 336,9 mil. lei, 41,2 mil. lei și 137,0 mil. lei.

La situația din 31 decembrie 2020, soldurile mijloacelor bănești în conturile bugetelor de toate nivelurile s-au majorat față de situația din 31 decembrie 2019 cu 2 135,7 mil. lei și au însumat 6 455,9 mil. lei, inclusiv pe bugete:

- bugetul de stat – 4 132,9 mil. lei (s-a majorat cu 1 556,7 mil. lei față de 31 decembrie 2019);
- bugetele locale – 1 595,3 mil. lei (s-a majorat cu 564,0 mil. lei față de 31 decembrie 2019);
- bugetul asigurărilor sociale de stat – 41,0 mil. lei (s-a redus cu 122,0 mil. lei față de 31 decembrie 2019);
- fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – 686,7 mil. lei (s-a majorat cu 137,0 mil. lei față de 31 decembrie 2019).

3.4 Datoria sectorului public

La situația din 31 decembrie 2020, soldul datoriei sectorului public¹ s-a majorat cu 14 703,8 mil. lei sau cu 25,4% comparativ cu sfârșitul anului 2019 și a constituit 72 636,3 mil. lei.

Majorarea soldului datoriei sectorului public la situația de la finele anului 2020 în comparație cu sfârșitul anului 2019 se datorează în special majorării soldului datoriei de stat cu 15 326,4 mil. lei (sau cu 14 998,7 mil. lei în valori comparabile)². De asemenea, s-a majorat și soldul datoriei directe a întreprinderilor din sectorul public cu 109,4 mil. lei și datoriei directe a UAT cu 273,1 mil. lei.

Ponderea datoriei sectorului public în PIB, la situația din 31 decembrie 2020, a constituit 35,2%, înregistrând o majorare cu 7,8 p.p. comparativ cu situația de la finele anului 2019.

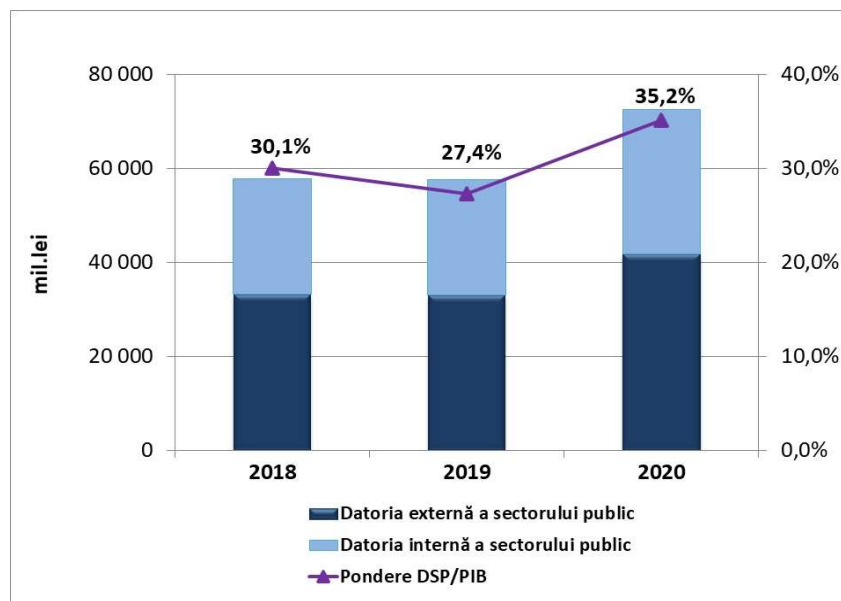
La situația din 31 decembrie 2020, soldul datoriei sectorului public a fost format din:

- Datoria de stat – 67 820,7 mil. lei (32,9% din PIB);
- Datoria BNM – 2 429,2 mil. lei (1,2% din PIB);
- Datoria întreprinderilor din sectorul public – 1 835,4 mil. lei (0,9% din PIB);
- Datoria UAT - 551,0 mil. lei (0,3% din PIB).

¹Soldul datoriei sectorului public se compune din datoria de stat, datoria BNM și datoria direct contractată a întreprinderilor din sectorul public și UAT-ilor, cu maturitatea ≥ 1 an

² Începând cu 31.05.2020 soldul datoriei de stat interne se prezintă la valoarea nominală, în conformitate cu prevederile HG nr. 234/2020. Până la 31.05.2020 a fost prezentat la preț de cumpărare

Evoluția structurii datoriei sectorului public și ponderea acesteia în PIB

În ce privește *arieratele la împrumuturile entităților sectorului public* acestea au înregistrat la 31 decembrie 2020 valoarea de 149,9 mil. lei, fiind formate în totalitate din arieratele la împrumuturile interne ale întreprinderilor din sectorul public și ale UAT. Comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2019, valoarea arieratelor la împrumuturile interne s-a diminuat cu 8,8 mil. lei sau 5,5 la sută. Arierate la împrumuturile externe ale sectorului public nu au fost înregistrate.

Soldul datoriilor beneficiarilor recreditați

La situația din 31 decembrie 2020, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie 5 519,9 mil. lei, dintre care:

- 694,6 mil. lei – autoritățile publice locale;
- 2 313,7 mil. lei – instituțiile nefinanciare;
- 2 511,6 mil. lei – instituțiile financiare.

În comparație cu finele anului 2019, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați s-a majorat cu 957,3 mil. lei ce constituie o creștere de cca 21,0%, fiind condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, cât și de fluctuațiile cursului valutar.

Datoria cu termen expirat a beneficiarilor recreditați la situația din 31 decembrie 2020 constituie 263,5 mil. lei sau 4,8% din suma datoriilor totale, inclusiv:

- 2,9 mil. lei – autoritățile publice locale;
- 259,2 mil. lei – instituțiile nefinanciare;
- 1,4 mil. lei – instituțiile financiare.

În comparație cu finele anului 2019, datoria cu termen expirat s-a micșorat cu 4,4 mil. lei sau cu 1,6%, fiind condiționată de executarea graficelor de

rambursare a beneficiarilor recreditați, precum și reeșalonarea datoriilor unor beneficiari recreditați pe parcursul anului 2020.

3.5 Datorii interne ale instituțiilor finanțate de la bugetul public național

La situația din 31 decembrie 2020 la bugetul public național s-au înregistrat datorii la cheltuieli și active nefinanciare în sumă totală de 2 478,7 mil. lei, care, comparativ cu situația din 31 decembrie 2019, s-au majorat cu 73,4 mil. lei.

Din suma totală a datoriilor, datoriile curente (cheltuielile de personal, servicii energetice și comunale, calculate pentru luna decembrie, dar planificate și achitate în luna ianuarie a anului următor, precum și la alte cheltuieli, termenul de achitare al cărora conform contractului nu a survenit) au constituit 2 464,6 mil. lei, iar cele cu termen de achitare expirat (arierate) – 14,1 mil. lei, inclusiv la bugetul de stat – 0,9 mil. lei și la bugetele locale – 13,2 mil. lei.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2019, datoriile curente s-au majorat cu 84,1 mil. lei. Datoriile cu termen de achitare expirat (arierate) s-au micșorat cu 10,7 mil. lei, inclusiv la bugetele locale – cu 10,9 mil. lei, iar la bugetul de stat s-au majorat – cu 0,2 mil. lei.

IV. Executarea bugetului de stat

Analizând execuția bugetului de stat pentru anul 2020 se constată următoarele:

- încasările au fost realizate în sumă de 38 500,5 mil. lei, cu 1 219,3 mil. lei (3,3%) mai mult față de prevederile precizate;
- cheltuielile au fost efectuate în sumă de 49 635,4 mil. lei, cu 3 645,2 mil. lei (6,8%) sub nivelul prevederilor precizate;
- soldul bugetar (deficitul) în sumă de 11 134,9 mil. lei a fost cu 4 864,5 mil. lei (30,4%) sub nivelul prevederilor precizate.

Indicatorii sintetici ai bugetului de stat pe anul 2020 se prezintă astfel:

	Aprobat	Precizat	Executat	<i>mil. lei</i> % față de precizat
Venituri	44 136,6	37 281,2	38 500,5	103,3
Cheltuieli	51 551,9	53 280,6	49 635,4	93,2
Sold bugetar (deficit)	-7 415,3	-15 999,4	-11 134,9	69,6
Deficit (ponderea în PIB)	-3,25 %	-7,80 %	-5,39 %	

4.1 Veniturile bugetului de stat

Pentru anul 2020, partea de venituri a bugetului de stat a fost aprobată inițial în sumă de 44 136,6 mil. lei.

Situația epidemiologică și economică creată, ca urmare a restricțiilor impuse în perioada declarării stării de urgență provocată de epidemia de COVID-19, precum și consecințele condițiilor climaterice din anul 2020, au afectat puternic finanțele publice din cauza veniturilor bugetare mai mici decât s-au anticipat și a cheltuielilor în creștere pentru acoperirea costurilor măsurilor suplimentare în domeniile sănătății, protecției sociale, economic etc. În acest context a fost revizuită și prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anul 2020, avînd în vedere principalele aspecte ale prognozei economiei mondiale, în special ale țărilor care sunt principalii parteneri comerciali și ținînd cont de dispozițiile și hotărârile aprobate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică.

Astfel, pentru a depăși situația creată, conform modificărilor operate la Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 (Legea nr.61/2020, nr.131/2020 și nr.173/2020) și conform art.18 al Legii bugetului de stat pentru anul 2020 veniturile bugetului de stat au fost precizate în suma de 37 281,2 mil. lei, cu 6 855,4 mil. lei mai puțin decât suma aprobată inițial. Ca urmare, veniturile bugetului de stat s-au diminuat la capitolul impozite și taxe cu 6 309,5 mil. lei, la granturi – cu 821,3 mil. lei, la transferuri – cu 8,9 mil. lei, iar la capitolul alte venituri s-au majorat cu 284,3 mil. lei. Veniturile bugetului de stat (fără granturi) au fost micșorate față de sumele aprobate cu 6 034,1 mil. lei sau cu 14,2 la sută. La componenta de bază veniturile bugetului de stat s-au diminuat cu 6 538,3 mil. lei, iar pe componenta proiecte finanțate din surse externe – cu 317,1 mil. lei.

Estimările cadrului de venituri ale bugetului de stat

mil. lei

	Aprobat	Modificări (+,-)	Precizat
Venituri, total	44 136,6	-6 855,4	37 281,2
<i>inclusiv:</i>			
Componenta de bază	43 299,4	-6 538,3	36 761,1
Proiecte finanțate din surse externe	837,2	-317,1	520,1

Conform raportului anual, veniturile bugetului de stat au fost realizate în sumă de 38 500,5 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale precizate fiind de 103,3 la sută. Comparativ cu anul 2019, veniturile bugetului de stat s-au diminuat cu 1 467,4 sau 3,7 %, ca urmare a impactului celor două crize majore care au afectat puternic economia țării.

Ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național a constituit 61,5%, iar ca pondere în PIB acestea au constituit 18,7 la sută. Față de anul 2019, ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național s-a micșorat cu 2,0 p.p, iar ponderea în PIB - cu 0,3 puncte procentuale.

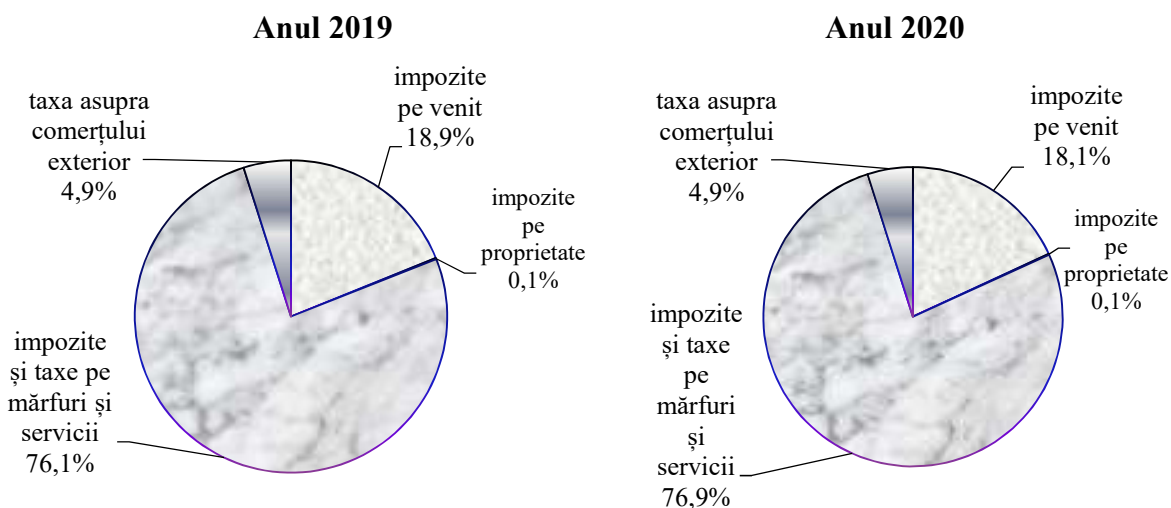
Evoluția principalelor tipuri de venituri ale bugetului de stat pe anii 2019-2020

mil.lei

	2019 executat	2020 executat	Devieri	
			+;-	%
Veniturile bugetului de stat, total	39 967,9	38 500,5	-1 467,4	96,3
<i>inclusiv</i>				
Impozite și taxe	36 417,2	35 772,1	-645,1	98,2
Granturi	1 540,5	624,2	-916,3	40,5
Alte venituri	1 986,7	2 087,6	100,9	105,1
Transferuri în cadrul BPN	23,5	16,6	-6,9	70,6

În structura veniturilor bugetului de stat pe anul 2020, partea preponderentă – 92,9 % sau 35 772,1 mil. lei constituie încasările de la **impozite și taxe**. Față de execuția anului 2019, încasările respective s-au diminuat cu 645,1 mil. lei sau cu 1,8 la sută.

Structura impozitelor și taxelor în anii 2019-2020, încasate la bugetul de stat

Impozitele pe venit

Încasările din ***impozitul pe venitul persoanelor fizice*** (defalcări) în anul 2020, au constituit 1 456,4 mil. lei cu o reducere în raport cu anul 2019 cu 154,6 mil. lei sau cu 9,6 la sută. Gradul de realizare a încasărilor acestui impozit față de planul precizat a constituit 101,1 la sută.

Creșterea încasărilor respective în anul 2020 față de prevederile anuale s-a produs ca urmare a restabilirii treptate a activității economice a agenților economici după instituirea stării de urgență generată de pandemia COVID-19 și a creșterii nivelului fondului de remunerare a muncii cu 106,0% față de anul 2019. Totodată, reducerea față de încasările anului 2019 este rezultat al modificării cotelor de defalcare din IVPF între bugetul de stat și bugetele locale.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice în anul 2020 a fost format din următoarele tipuri de impozite:

- impozitul reținut din salariu – 1 445,8 mil. lei (101,1% față de prevederi), în descreștere față de anul 2019 cu 7,5 la sută;
- impozitul pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitare – 57,4 mil. lei (101,3% față de prevederi), în descreștere față de anul 2019 cu 36,3 la sută;
- impozitul pe venitul persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi – 6,8 mil. lei (91,1% față de prevederi) în descreștere față de anul 2019 cu 31,4 la sută;
- impozitul pe venitul aferent operațiunilor de predare în posesie/sau în folosință a proprietății mobiliare – 11,5 mil. lei (91,0% față de prevederi), în creștere față de anul 2019 cu 4,9 la sută;
- restituirea impozitului pe venitul persoanelor fizice conform declarațiilor prezentate – 59,6 mil. lei (97,8% față de prevederi), în creștere față de anul 2019 cu 8,1 la sută;
- sumele desemnate procentual din impozitul pe venitul persoanelor fizice conform art. 15² din Codul Fiscal (2% din impozitul pe venit achitat) – 5,6 mil. lei (100,1% față de prevederi), în descreștere față de anul 2019 cu 27,1 la sută.

De la ***impozitul pe venit persoanelor juridice***, încasările în anul 2020 au constituit 5 012,7 mil. lei, cu o diminuare în raport cu anul 2019 de 4,5 la sută. Gradul de realizare față de planul precizat a constituit 109,6 la sută.

Încasările date s-au micșorat față de anul precedent în urma scăderii activității economice a agenților economici după instituirea stării de urgență generată de pandemia COVID-19.

Impozitul pe venitul persoanelor juridice în anul 2020 a fost format din următoarele tipuri de impozite:

- impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător – 3 475,1 mil. lei (113,8% față de prevederi) și în descreștere față de anul 2019 cu 4,6 la sută;

- impozitul pe venit reținut la sursa de plată – 545,1 mil. lei (94,0% față de prevederi), în descreștere față de anul 2019 cu 9,3 la sută;
- impozitul pe venit reținut din sumele dividendelor achitate – 698,3 mil. lei (110,8% față de prevederi), fiind practic la nivelul anului 2019;
- impozitul pe venit din activitatea operațională – 202,9 mil. lei (99,6% față de prevederi), în descreștere față de anul 2019 cu 2,0 la sută.
- impozitul pe venit obținut din activități profesionale în sectorul justiției – 90,6 mil. lei (86,6% față de prevederi), iar față de anul 2019 s-a redus cu 7,2 la sută;
- impozitul pe venitul obținut din activități profesionale în domeniul sănătății – 0,7 mil. lei (82,6% față de prevederi), fiind în creștere considerabilă față de încasările anului precedent (0,1 mil. lei).

Impozite pe proprietate

La acest capitol au fost încasate impozitul privat și impozitul pe avere. Încasările de impozitul privat au constituit 3,7 mil. lei, față de planul precizat, fiind executat cu 1,7 mil. lei, iar față de execuția anului 2019 s-a diminuat cu 6,0 mil. lei.

Încasările de la impozitul pe avere au constituit 41,8 mil. lei față de 42,0 mil. lei prevăzute pe an. Față de anul 2019 încasările respective au crescut cu 0,7 mil. lei.

Impozite și taxe pe mărfuri și servicii

Ponderea majoră în structura impozitelor și taxelor pe mărfuri și servicii – 71,5 la sută revine TVA, care constituie 19 686,3 mil. lei, în descreștere față de anul 2019 cu 410,3 mil. lei sau cu 2,0 la sută.

Încasările din taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul republicii în anul 2020 au constituit 7 729,5 mil. lei și s-au majorat în comparație cu anul 2019 cu 182,7 mil. lei sau cu 2,4 la sută. Gradul de realizare față de planul precizat a constituit 104,4 la sută. Realizarea mai mare a acestor încasări se datorează în mare parte creșterii livrărilor de mărfuri în luna noiembrie 2020, precum și restabilirea treptată a activității economice după instituirea stării de urgență generată de pandemia COVID-19.

Încasările TVA de la mărfurile importate au constituit 14 914,2 mil. lei, gradul de realizare față de planul precizat fiind de 101,4 la sută. Comparativ cu anul 2019, încasările date s-au diminuat cu 3,5 la sută. Execuția mai joasă a acestor încasări, față de perioada similară a anului precedent, se datorează reducerii nivelului importurilor față de cel prognozat cu 14,4 p.p ca urmare a restricțiilor impuse în condițiile instituirii stării de urgență generată de pandemia COVID-19, precum și fluctuația cursului de schimb (prognozat - 18,47 lei, efectiv - 17,32 lei).

Restituirea taxei pe valoarea adăugată la mărfurile și serviciile impuse la scutirile TVA cu drept de deducere și la cote reduse, a fost efectuată în sumă de 2 957,4 mil. lei și a constituit 15,0% din suma TVA încasată la buget. Comparativ cu anul 2019, restituirile TVA au fost în creștere cu 1,8%, iar ca pondere în PIB aceste operațiuni au constituit circa 1,4 la sută. Din suma totală a restituirilor TVA, pe parcursul anului 2020 în cadrul Programului de rambursare TVA, au beneficiat de restituiri 695 contribuabili din sectorul agricol în suma de 194,1 mil. lei. Totodată, suma restituirilor TVA, cu excepția celor din cadrul Programului de rambursare TVA, au constituit 2 763,3 mil. lei, fiind cu 141,3 mil. lei sau 4,9 la sută mai mică decât suma restituirilor anului 2019.

Încasările **accizelor** (nete) în bugetul de stat au constituit suma de 6 465,7 mil. lei, fiind realizată față de prevederi la nivel de 102,7 la sută. Comparativ cu anul 2019, încasările s-au majorat cu 245,6 mil. lei sau 3,9 la sută.

În anul 2020, impactul esențial asupra încasărilor mai mari din accize au avut-o încasările la accizele din produsele din tutun cu 226,1 mil. lei ca urmare a achitărilor mai mari din partea subiecților impozabili cu accize (SRL „International Tobacco”, SA „Tutun-CTC”, SRL „Inter-Tabac”), precum și majorărilor cotelor accizelor la produsele din tutun (unificarea cotei accizei pentru țigarele fără filtru cu cele cu filtru). Totodată, pe parcursul anului 2020, s-au majorat încasările de la accizele la produsele petroliere importate, cu 112,4 mil. lei sau 4,4% mai mult față de perioada similară a anului precedent. Încasările respective s-au majorat din contul creșterii începând cu 01.01.2020 a cotelor accizelor la produsele petroliere cu 9,0 la sută. Ponderea accizelor în totalul impozitelor și taxelor a constituit 18,1%, iar ca pondere în PIB – 3,1 la sută.

Din suma totală a încasărilor din accize în anul 2020, 5 909,8 mil. lei sau 91,2% le revine accizelor la mărfurile importate și 567,8 mil. lei sau 8,8 % - la mărfurile produse pe teritoriul Republicii Moldova.

În structura accizelor (fără restituiri), circa 38,1% reprezintă accizele la produselor petroliere, 34,4% – accizele la produsele din tutun, 14,8% – accizele la autoturismele importate, 4,5% – accizele la vinurile și băuturile alcoolice tari, 4,1% – accizele la bere, 3,5% – accizele la gazele lichefiate și 0,6% – accizele la alte produse accizate.

Suma restituirii accizelor în anul 2020 a constituit 11,9 mil. lei, cu 1,1 mil. lei mai puțin față de nivelul prevederile anuale.

Taxe pentru servicii specifice

La acest articol se referă taxa pentru efectuarea expertizei ecologice (0,2 mil. lei) și taxa de la investitori sau proprietarii construcțiilor pentru elaborarea documentelor normative în construcție (5,8 mil. lei). În anul 2020 încasările de la aceste taxe au însumat 6,0 mil. lei, micșorându-se față de încasările anului

2019 cu 1,8 mil. lei sau 23,1 la sută. Față de prevederile anuale, aceste încasări au fost realizate la nivel 77,9 la sută.

Taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate

În anul 2020, încasările de la aceste taxe și plăți au constituit 426,7 mil. lei față de prevederile anuale în sumă de 412,9 mil. lei sau la nivel de 103,3 la sută.

În structură aceste venituri s-au format din:

- taxa de licență pentru anumite genuri de activitate – 54,5 mil. lei;
- unele tipuri de taxe rutiere (reflectate la acest capitol) – 60,1 mil. lei;
- plăți pentru poluarea mediului – 312,1 mil. lei.

Comparativ cu anul 2019, aceste încasări s-au majorat cu 28,9 mil. lei sau cu 7,3%, primordial din contul încasărilor mai mari de la plățile pentru poluarea mediului conform modificările operate la Legea nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, introduse prin Legea nr.122/2019 pentru modificarea unor acte legislative. Încasările respective au constituit 312,1 mil. lei, cu 9,0 mil. lei sau 3,0% mai mult decât prevederile anuale, iar față de anul 2019 mai mult cu 42,7 mil. lei sau cu 15,8 la sută. Realizarea mai mare a acestor venituri s-a produs în mare parte din contul încasărilor din taxa pentru mărfurile care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului (precizat – 287,3 mil. lei, executat – 296,1 mil. lei).

Taxa de licență/autorizație pentru anumite genuri de activitate în 2020 a constituit 54,5 mil. lei, cu 2,7 mil. lei sau 5,2% mai mult decât prevederile anuale. Comparativ cu anul 2019, încasările respective s-au diminuat cu 4,6 mil. lei sau 7,8 la sută ca urmare a suspendării activității economice în condițiile instituirii stării de urgență generată de pandemia COVID-19.

Taxa de eliberare a autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale a constituit suma de 49,1 mil. lei, cu 1,1 mil. lei sau 2,4% mai mult decât prevederile anuale. Comparativ cu anul 2019, încasările respective s-au diminuat cu 9,5 mil. lei sau 16,2% ca urmare a reducerii numărului autorizațiilor eliberate pentru transporturi rutiere internaționale CEMT, carnetelor de drum.

Alte taxe pentru mărfuri și servicii

În anul 2020 încasările de la aceste taxe au însumat 933,7 mil. lei și s-au diminuat față de anul 2019 cu 51,6 mil. lei sau 5,2 la sută. Gradul de realizare față de planul precizat la aceste venituri a constituit 100,6 la sută.

În structură aceste venituri s-au format din:

- taxe pentru folosirea drumurilor – 914,0 mil. lei;
- plata obligatorie a producătorilor de produse vitivinicole – 19,7 mil. lei.

La acest capitol de venituri micșorarea s-a produs primordial din cauza neîncasării taxei pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în RM (vinieta), drept urmare a măsurilor restrictive de circulației și de traversare a frontierei RM de către autovehiculele neînmatriculate în RM.

Taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe.

La acest capitol se atribuie taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și taxa consulară. În anul 2020 la acest capitol au fost încasate venituri în sumă de 1 738,9 mil. lei, sau la nivel de 103,8% față de prevederi. Comparativ cu anul 2019, aceste încasări s-au micșorat cu 59,5 mil. lei sau 3,3% ca urmare a instituirii stării de urgență generată de pandemia COVID-19, reducerii exporturilor și importurilor, precum și fluctuația cursului de schimb (proгноzat - 18,47 lei, efectiv - 17,32 lei).

Încasările în anul 2020 s-au format din taxa vamală – 1 191,4 mil. lei, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale – 489,4 mil. lei și taxa consulară – 58,1 mil. lei.

Granturi primite. În bugetul de stat inițial a fost aprobată pentru debursare suma de 1 773,5 mil. lei (echivalentul a 96,0 mil. dolari SUA), inclusiv granturi pentru susținerea bugetului – 968,8 mil. lei (echivalentul a 52,45 mil. dolari SUA) și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 804,7 mil. lei (echivalentul a 43,55 mil. dolari SUA).

Pe parcursul anului, reieșind din încheierile acordurile noi planificate și evaluările efectuate asupra implementării acordurilor încheiate, precum și fluctuației cursului de schimb al monedei naționale, din partea donatorilor externi au fost evaluate pentru debursare granturi în sumă de 952,1 mil. lei (echivalentul a 52,2 mil. dolari SUA), inclusiv granturi pentru susținerea bugetului – 456,7 mil. lei (echivalentul a 25,1 mil. dolari SUA) și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 495,4 mil. lei (echivalentul a 27,1 mil. dolari SUA).

Pe parcursul anului 2020 au fost debursate granturi în sumă de 624,2 mil. lei (echivalentul a circa 37,0 mil. dolari SUA). Granturi pentru susținerea bugetului au fost debursate în sumă de 335,4 mil. lei, iar granturile pentru proiecte finanțate din surse externe – 288,8 mil. lei. Prevederile anuale au fost realizate la nivel de 65,5 la sută.

Pe parcursul anului 2020, ***granturile pentru susținerea bugetului*** au fost revizuite prin substituirea tranșei III cu tranșa II din cadrul suportului macrofinanciar, debursarea căreia trebuia să aibă loc în anul 2019, și excluderea

intrărilor de granturi pentru reforma în domeniul finanțelor publice, întrucât acordul n-a fost semnat cum era preconizat la finele anului 2020.

Informația privind granturile pentru susținerea bugetului în anul 2020 se prezintă în tabelul următor:

	<i>Aprobat</i>		<i>Precizat</i>		<i>Executat</i>	
	<i>mil.euro</i>	<i>mil.lei</i>	<i>mil.euro</i>	<i>mil.lei</i>	<i>mil.euro</i>	<i>mil.lei</i>
Comisia Europeană (suport bugetar)	43,0	968,8	23,0	456,7	16,7	335,4
Suport macrofinanciar	20,0	450,6	10,0	196,7	11,7	229,8
Reforma poliției, inclusiv suport pentru Inspectoratul general al carabinerilor	13,0	292,9	13,0	260,0	5,0	105,6
Reforma în domeniul finanțelor publice	10,0	225,3	-	-	-	-

Granturi pentru proiecte finanțate din surse externe susținute de Comisia Europeană, Banca Mondială, BERD, FIDA, Banca germană KfW și alți donatori, inițial au fost aprobate în sumă de 804,7 mil. lei (echivalentul a 43,55 mil. dolari SUA). Urmare executării proiectelor pe parcursul anului, încheierii acordurilor noi, precum și fluctuației cursului de schimb, planul inițial de debursare a granturilor a fost micșorat cu 309,4 mil. lei și a constituit 495,3 mil. lei (echivalentul a 27,1 mil. dolari SUA). Debursările au constituit 288,8 mil. lei (echivalentul a circa 17,1 mil. dolari SUA). Comparativ cu anul 2019, au fost debursate mai puține granturi pentru proiecte finanțate din surse externe cu 17,1 mil. lei.

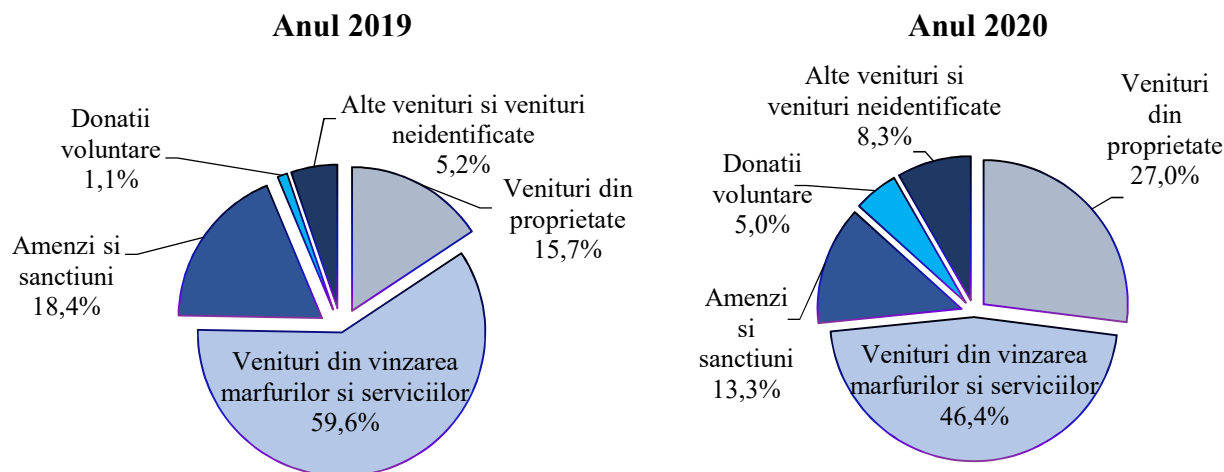
Informația privind acordurile de granturi semnate în anul 2020, pe creditori, se prezintă în Anexa 4 la prezentul Raport.

Alte venituri

La această categorie de venituri se atribuie veniturile care reprezintă articolele: „Venituri din proprietate”, „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor”, „Amenzi și sancțiuni”, „Donații voluntare” și „Alte venituri și venituri neidentificate”.

În anul 2020, au fost acumulate alte venituri în sumă de 2 087,6 mil. lei, față de 1 986,7 mil. lei în anul 2019, sau cu 100,9 mil. lei mai mult. Gradul de realizare față de planul precizat a acestor încasări a fost la nivel de 100,1 la sută.

Structura categoriei „Alte venituri ale bugetului de stat”, se prezintă în următoarele diagrame:

Venituri din proprietate

În anul 2020, de la acest articol au fost încasate venituri în sumă de 563,2 mil. lei, fiind realizate față de prevederi la nivel de 101,8 la sută. Comparativ cu anul 2019, aceste încasări s-au majorat cu 250,9 mil. lei. Încasările respective au crescut datorită implementării prevederilor Legii cu privire la modificarea unor acte normative nr.42/2020 (modificarea art. 20 alin.(5) din Legea 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei), și anume, transferarea de către Banca Națională a Moldovei a soldului profitului în sumă de 218,4 mil.lei, precum și datorită încasărilor mai mari la dividende primite de la cota parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni și defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat cu 54,2 mil. lei.

Aceste venituri au fost formate din:

- diferite tipuri de dobânzi – 126,3 mil. lei (gradul de realizare – 103,5%);
- soldului profitului Băncii Naționale a Moldovei – 218,4 mil. lei;
- dividende primite de la cota parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni și defalcări din profitul net al întreprinderilor de stat – 191,6 mil. lei (gradul de realizare – 100,8%);
- renta – 20,4 mil. lei, dintre care redevența conform acordurilor PPP din concesionarea activelor și terenurilor achitate de către „Avia Invest” – 9,0 mil. lei, SRL „Gările Auto Moderne” – 5,2 mil. lei.

Veniturile din vânzarea mărfurilor și serviciilor

În anul 2020, la acest articol au fost încasate venituri în sumă de 969,2 mil.lei, fiind realizate față de planul precizat la nivel de 94,3 la sută. Comparativ cu anul 2019, aceste încasări s-au diminuat cu 214,3 mil. lei datorită neîncasărilor veniturilor de la comercializarea bunurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare care a fost determinată de restricțiile și modul de activitate ale acestora în condițiile pandemiei de COVID-19.

Aceste venituri au fost formate din:

- încasările de la taxa de stat – 223,8 mil. lei (gradul de realizare – 108,9%);
- veniturile colectate pentru Fondul de susținere a populației – 104,0 mil. lei (gradul de realizare – 65,9%). Începând cu 1 iulie 2020 Fondul de susținere a populației a fost suplinat cu taxe noi în sumă de circa 75,0 mil. lei, dintre care taxa de portabilitate a numerelor – 15,0 mil. lei și taxa aeroportuară – 60,0 mil. lei. Neîncasarea veniturilor respective planificate a fost determinată în mare parte de situația epidemiologică din țară și sistarea activității aeroportului;
- încasările de la comercializarea bunurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare – 618,2 mil. lei (gradul de realizare – 95,8%). Din sumă totală, încasările de la prestarea serviciilor cu plată au constituit – 514,4 mil. lei, plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public – 102,9 mil. lei și alte mijloace bănești intrate legal în posesia autorităților/instituțiilor bugetare – 0,9 mil. lei.
- încasări de la vânzarea averii și valutei confiscate – 17,2 mil. lei (gradul de realizare – 115,2%);
- alte venituri – 6,0 mil. lei.

Amenzi și sancțiuni

La acest articol, în anul 2020 au fost acumulate venituri din amenzi și sancțiuni în sumă de 276,7 mil. lei, fiind realizate față de prevederile anuale la nivel de 105,6 la sută. Comparativ cu anul 2019, aceste încasări s-au micșorat cu 88,6 mil. lei sau 24,3 la sută ca urmare moratoriului introdus asupra tuturor controalelor (fiscale, financiare) până la 1 iunie 2020.

În structură, amenzile și sancțiunile se prezintă astfel: amenzi și sancțiuni contravenționale – 92,3 mil. lei (33,4% în suma totală), amenzi pentru încălcarea traficului rutier – 78,6 mil. lei (28,4%), amenzi aplicate de organele de control – 67,3 mil. lei (24,3%), amenzi aplicate de alte organe de stat – 38,5 mil. lei (13,9%).

Donații voluntare

La acest articol, în anul 2020 au fost acumulate 104,6 mil. lei, fiind realizate față de prevederile anuale la nivel de 99,5% (planul precizat – 105,1 mil. lei). Comparativ cu anul 2019, încasările de la donații voluntare s-au majorat cu 82,4 mil. lei sau de 4,7 ori.

În structură, donațiile voluntare interne au constituit 32,7 mil. lei, iar externe – 71,9 mil. lei. Donațiile pentru instituțiile bugetare au constituit – 17,7 mil. lei.

Pentru suport bugetar donațiile au constituit suma de 86,9 mil. lei, inclusiv:

- de la persoanele fizice și juridice pentru combaterea pandemiei de COVID-19 suma de 25,5 mil. lei;
- pentru susținerea sectorului agricol afectat de secetă, din partea Federației Ruse suma de 59,7 mil. lei;
- pentru reconstrucția Filarmonicii Naționale S.Lunchevici – 1,7 mil. lei.

Alte venituri

Pe parcursul anului 2020, la acest capitol au fost acumulate venituri în sumă de 173,9 mil. lei, fiind realizate față de prevederile anuale (135,9 mil. lei) la nivel de 128,0 la sută.

Partea majoră a veniturilor încasate la acest capitol constituie încasările din defalcări de la impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în sumă de 114,2 mil. lei și încasări de la alte venituri pentru proiecte finanțate din surse externe în sumă de 48,4 mil. lei, inclusiv de la Proiectul „Tranziția la agricultura performantă” din cadrul Fondului de dezvoltare durabilă în RM, conform prevederilor HG nr.786/2017 cu privire la dobândirea cetățeniei prin investiție în sumă de 40,2 mil. lei.

Transferuri primite în cadrul bugetului public național

În anul 2020 transferurile de la bugetele locale de nivelul I și II în bugetul de stat au constituit 16,6 mil. lei, față de prevederile precizate în sumă de 17,8 mil. lei.

Din suma totală a transferurilor primite – 15,9 mil. lei constituie participarea bugetelor locale la implementarea unor proiecte finanțate din surse externe.

4.2 Cheltuielile bugetului de stat

Bugetul de stat pentru anul 2020 la partea de cheltuieli a fost aprobat inițial în sumă de 51 551,9 mil. lei.

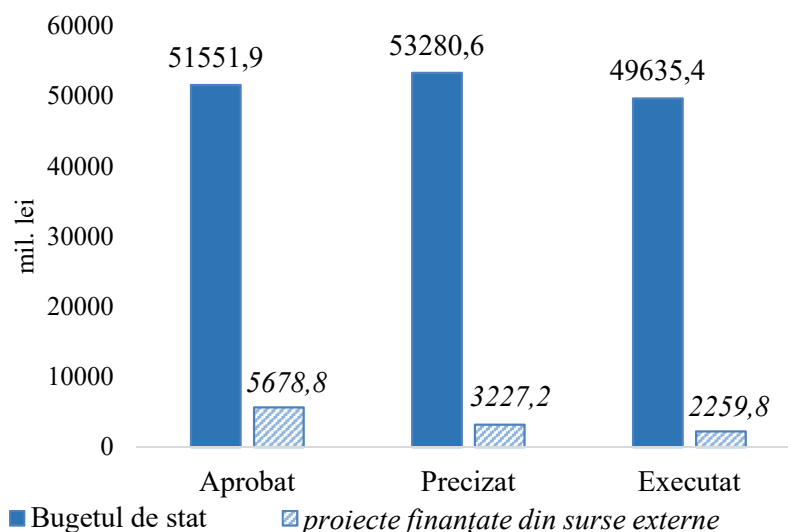
Pe parcursul anului 2020, la partea de cheltuieli au fost operate modificări adoptate prin trei legi, (Legea nr.61/2020, Legea nr.131/2020 și Legea nr.173/2020), în rezultatul cărora volumul cheltuielilor a fost majorat la total cu 1649,0 mil. lei, constituind 53 200,9 mil. lei. Majorări și diminuări de cheltuieli au fost efectuate atât la componenta de bază, cât și la proiectele finanțate din surse externe. Cele mai considerabile majorări au fost înregistrate la protecție socială (+1 790,9 mil. lei) și ocrotirea sănătății (+1 123,7 mil. lei), iar diminuări majore au fost înregistrate la servicii în domeniul economiei (-1 163,2 mil. lei).

Totodată, la bugetele aprobate au fost operate modificări de către autorități publice centrale, în baza prevederilor art.18 din Legea bugetului de stat pentru anul 2020, care au rezultat în majorări de cheltuieli în sumă totală de 79,7 mil.

lei. În final, volumul precizat al cheltuielilor bugetului de stat a constituit 53 280,6 mil. lei, fiind executate în volum de 49 635,4 mil. lei, ce constituie 93,2% față de prevederile anuale.

Rezultatele executării bugetului de stat în anul 2020 atestă un nivel scăzut de realizare la cheltuielile din cadrul proiectelor finanțate din surse externe, care constituie 70,0% din prevederile anuale. Cauzele principale ale valorificării reduse a resurselor externe constituie neîndeplinirea în termen a precondițiilor de debursare prevăzute în contractele de împrumut/grant, procesul îndelungat de executare a activităților în cadrul proiectelor, inclusiv a unor lucrări de infrastructură, revizuirea și extinderea termenelor de implementare a unor proiecte și activități, tergiversarea și desfășurarea repetată a procedurilor de achiziții publice, tergiversarea adoptării actelor normative de rigoare, capacități modeste de management a proiectelor la unele sectoare, precum și stagnarea unor procese de implementare a activităților din cauza efectelor provocate de pandemia COVID-19.

Evoluția cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020, inclusiv a cheltuielilor în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, se prezintă în diagrama care urmează:

În anul 2020 la bugetul de stat au rămas nevalorificate mijloace financiare în sumă de 3 645,2 mil. lei, dintre care 967,4 mil. lei sau circa 27,0% se atribuie proiectelor finanțate din surse externe.

Totodată, e de menționat că documentele de plată prezentate în trezoreriile teritoriale pe parcursul anului au fost onorate integral.

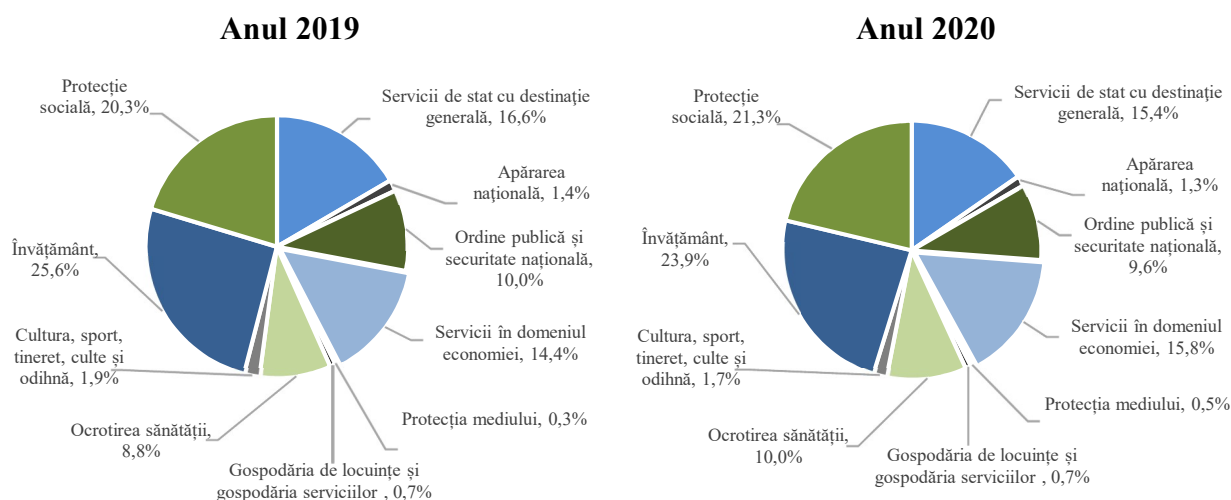
Cele mai mari cheltuieli neexecutate se atestă la serviciile în domeniul protecție socială - 808,8 mil. lei, sau 22,2% din totalul cheltuielilor neexecutate; la ocrotirea sănătății - 717,4 mil. lei, sau 19,7%, dintre care 549,9 mil. lei sunt la proiectele finanțate din surse externe; la servicii de stat cu destinație generală -

668,3 mil. lei, sau 18,3%; la servicii în domeniul economiei - 636,0 mil. lei sau 17,4%, dintre care 142,3 mil. lei sunt la proiectele finanțate din surse externe; la învățământ - 478,3 mil. lei sau 13,1%, dintre care 105,9 mil. lei revin proiectelor finanțate din surse externe.

Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020 în aspect funcțional se prezintă în Anexa nr.5 la prezentul Raport.

În anul 2020, resursele bugetului de stat au fost utilizate în modul următor: în învățământ - 23,9% (11 887,0 mil. lei), protecție socială - 21,3% (10 558,6 mil. lei), servicii în domeniul economiei - 15,8% (7 831,7 mil. lei), servicii de stat cu destinație generală - 15,4% (7 622,5 mil. lei), ocrotirea sănătății - 10,0% (4 943,3 mil. lei), ordine publică și securitate națională - 9,6% (4 750,4 mil. lei), cultură, sport, tineret, culte și odihnă - 1,7% (825,7 mil. lei), apărarea națională - 1,3% (637,4 mil. lei), gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale - 0,7% (346,5 mil. lei) și protecția mediului - 0,5% (232,3 mil. lei).

Structura funcțională a cheltuielilor bugetului de stat în anii 2019–2020 se prezintă în diagramele care urmează:

În structura cheltuielilor, în anul 2020 comparativ cu anul 2019 la principalele grupe funcționale se atestă majorări a ponderii cheltuielilor cu 1,4 p.p. în domeniul economiei, cu 1,2 p.p. la ocrotirea sănătății, cu 1,0 p.p. la protecție socială și diminuări a ponderii: cu 1,7 p.p. pentru învățământ și cu 1,2 p.p. la servicii de stat cu destinație generală.

Totodată, în valori nominale comparativ cu anul 2019, cheltuielile realizate în anul 2020 au înregistrat majorări practic la toate grupele funcționale, dintre care în domeniul protecției sociale (+1 795,9 mil. lei) sau 20,5 %, serviciile în domeniul economiei (+1 639,1 mil. lei) sau 25,6 %, ocrotirea sănătății (+1 156,6 mil. lei) sau 30,5%, învățământ (+841,4 mil. lei) sau 7,6 %, serviciile de stat cu

destinație generală (+474.7 mil. lei) sau 6,6%, ordine publică și securitatea națională (+445,8 mil. lei) sau 10,4 la sută.

În aspect economic, rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020 se prezintă în Anexa nr. 6 la prezentul Raport.

În aspectul cheltuielilor proprii bugetului de stat și transferurilor către alte bugete, prevalează ultimele, care reprezintă 54,2% din cheltuielile bugetului de stat și anume:

- transferurile către bugetele locale în sumă de 13 617,9 mil. lei, executate la nivel de 96,7% din prevederile anuale;
- transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 9 769,4 mil. lei, care au fost executate la nivel de 94,6% din prevederi;
- transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în sumă de 3 533,7 mil. lei, executate integral.

În aspect economic principalele categorii se prezintă în modul următor.

Cheltuielile de personal aprobate inițial în sumă de 7 010,0 mil. lei, pe parcursul anului au fost majorate până la 7 347,8 mil. lei și executate în sumă de 7 040,6 mil. lei sau la nivel de 95,8% din prevederi. Factorii principali care au influențat modificarea cheltuielilor de personal în perioada de raportare au fost măsurile noi de politică salarială prevăzute pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar (introducerea premiului anual pentru rezultatele anului 2019 pentru personalul unităților bugetare, introducerea sporului cu caracter specific personalului medical din unitățile autorităților/instituțiile/structurile medicale și de asistență socială începând cu 1 septembrie 2020, asigurarea costurilor suplimentare legate de organizarea procesului de studii în condițiile pandemice în instituțiile de învățământ general, etc.).

Astfel, pe parcursul anului 2020, pentru realizarea măsurilor menționate au fost îndreptate economiile identificate în bugetele autorităților publice centrale și locale precum și mijloace financiare suplimentare în volum de 230,7 mil. lei, inclusiv și din contul alocațiilor centralizate prevăzute în buget în sumă de 375,0 mil. lei.

Numărul de unități de personal real încadrat în autoritățile/instituțiile finanțate de la bugetul de stat a constituit 51 176 unități și la total este cu 1 095 unități mai mult față de indicatorul atins în anul 2019, ca urmare a demarării procedurii de încadrare în instituțiile publice vizate de moratoriul temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate.

Totodată, cea mai mare creștere a numărului de unități se atestă la grupa ordine publică și securitate națională (5,1%), ca rezultat a necesității asigurării activității în perioada situației epidemiologice excepționale.

Salariul mediu lunar pentru o unitate de personal în anul 2020 a constituit 8 894,2 lei, cu o creștere de peste 5,9 % față de anul 2019.

Față de anul 2018, în anii 2019-2020 întru implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, salariul mediu lunar cumulativ la o unitate de personal a crescut cu 24,8 la sută.

Informația privind cheltuielile de personal ale bugetului de stat, numărul de unități (posturi), numărul de angajați și salariul mediu lunar în anul 2020, în aspectul grupelor funcționale se prezintă în Anexa nr.7 la prezentul Raport.

Pentru *bunuri și servicii* au fost aprobate cheltuieli în sumă de 2 509,7 mil. lei, fiind diminuate pe parcursul anului până la 2 106,1 mil. lei și executate în sumă de 1 666,2 mil. lei sau la nivel de 79,1% din prevederi, rămânând nevalorificate alocații în sumă de 439,9 mil. lei, dintre care 160,5 mil. lei nu au fost valorificate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe.

Pentru *plata dobânzilor* au fost aprobate alocații în sumă de 1 947,5 mil. lei, diminuate pe parcursul anului până la 1 765,6 mil. lei și executate la nivel de 95,4% din prevederi.

Cheltuielile pentru *subsidii* aprobate în sumă de 3 964,9 mil. lei au fost majorate pe parcursul anului până la 5 453,0 mil. lei și executate în sumă de 5 102,1 mil. lei sau la nivel de 93,6% din prevederi. Cheltuielile prevăzute suplimentar au fost destinate pentru dezvoltarea drumurilor, pentru subvenționarea dobânzilor, subvenționarea agenților economici, incluzând întreprinderile și organizațiile necomerciale care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare în perioada stării de urgență.

Cheltuielile pentru *granturi* au fost prevăzute în sumă de 312,7 mil. lei, care au fost executate la nivel de 79,5%, rămânând nevalorificate în sumă de 64,2 mil. lei.

Pentru *prestații sociale* cheltuielile au fost aprobate în sumă de 496,4 mil. lei, precizate în sumă de 594,3 mil. lei și executate în sumă de 518,7 mil. lei, sau la nivel de 87,3% din prevederi.

Pentru *alte cheltuieli* au fost aprobate alocații în sumă de 4 101,6 mil. lei, precizate până la 3 503,3 mil. lei și executate la nivel de 82,7% din prevederi, rămânând nevalorificate mijloace financiare în sumă de 606,7 mil. lei, dintre care 370,3 mil. lei revin proiectelor finanțate din surse externe.

Transferurile între bugete au fost executate în sumă de 26 921,0 mil. lei sau la nivel de 96,3% din prevederi, iar comparativ cu anul 2019 au fost executate mai mult cu 3 822,2 mil. lei sau cu 16,5 la sută.

Cheltuielile pentru *stocuri de materiale*, prevăzute în sumă de 1 160,7 mil. lei au fost executate la nivel de 77,2% rămânând nevalorificate alocații în sumă de 264,8 mil. lei, dintre care 146,9 mil. lei nu au fost valorificate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe.

Astfel, *cheltuielile curente* ale bugetului de stat în anul 2020 au fost realizate în sumă de 44 842,0 mil. lei sau la nivelul de 94,2% din prevederi și constituie 90,3% din volumul total al cheltuielilor, având o creștere de 16,0% față de anul 2019.

Cheltuielile capitale au fost aprobate inițial în sumă de 7 133,3 mil. lei, fiind diminuate pe parcursul anului până la 5 670,4 mil. lei și executate în sumă de 4 793,4 mil. lei sau la nivel de 84,5% din prevederi. Au rămas neexecutate cheltuieli capitale în sumă de 877,0 mil. lei sau 15,5%, dintre care la proiectele finanțate din surse externe în sumă de 618,5 mil. lei sau 25,0% din prevederi. Totodată, comparativ cu anul 2019, cheltuielile realizate au fost mai mari cu 386,6 mil. lei, sau cu 8,8 la sută.

În cadrul cheltuielilor capitale, executarea mijloacelor fixe a constituit 2 647,3 mil. lei sau la nivel de 86,2 %, neexecutate rămânând 422,5 mil. lei sau 48,2% din cheltuielile capitale nerealizate.

Pentru *investiții capitale*, conform Anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pentru anul 2020, au fost aprobate mijloace bănești în sumă de 4 133,4 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 2 534,7 mil. lei. Diminuarea semnificativă a alocațiilor a fost determinată de restricțiile impuse de pandemia COVID-19, care au cauzat stoparea temporară a procesului de efectuare a lucrărilor de construcție și imposibilitatea livrării unor materiale de construcție și utilaje de peste hotarele țării. Astfel, cheltuielile au fost precizate până la suma de 1 598,7 mil. lei și executate în sumă de 1 524,2 mil. lei sau la nivel de 95,3 din prevederi. Comparativ cu anul 2019 au fost executate cheltuieli pentru investiții capitale mai mult cu 245,5 mil. lei sau cu 19,2 la sută.

Analizate în structură, din contul resurselor generale ale bugetului pentru finanțarea investițiilor capitale au fost prevăzute 242,4 mil. lei, care au fost executate în sumă de 193,2 mil. lei sau la nivel de 79,7% din prevederi.

Nivelul nesatisfăcător de executare a cheltuielilor în ultimii trei ani este influențat de capacitățile reduse ale autorităților administrației publice centrale de planificare și valorificare a alocațiilor prevăzute pentru investiții capitale.

Din contul proiectelor finanțate din surse externe, pentru investiții capitale au fost prevăzute alocații în sumă de 1 356,3 mil. lei, care s-au executat în sumă

de 1 331,0 mil. lei sau la nivel de 98,1% din prevederi. Față de anul precedent, cheltuielile la acest capitol s-au majorat cu 256,3 mil. lei sau cu 23,8 la sută.

În aspectul direcțiilor de utilizare, investițiile capitale au fost, concentrate în 3 grupe principale: servicii în domeniul economiei - 85,2% (1 299,4 mil. lei), ordine publică și securitate națională - 6,1% (92,5 mil. lei) și învățământ - 3,1% (47,0 mil. lei).

Reieșind din gradul de executare a investițiilor capitale, cel mai scăzut nivel se atestă la grupa - servicii de stat cu destinație generală - 42,5% și la grupa gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale - 57,7 la sută.

E de menționat că, cea mai mare parte a mijloacelor bugetare pentru investiții capitale a fost destinată finanțării obiectivelor în curs de execuție.

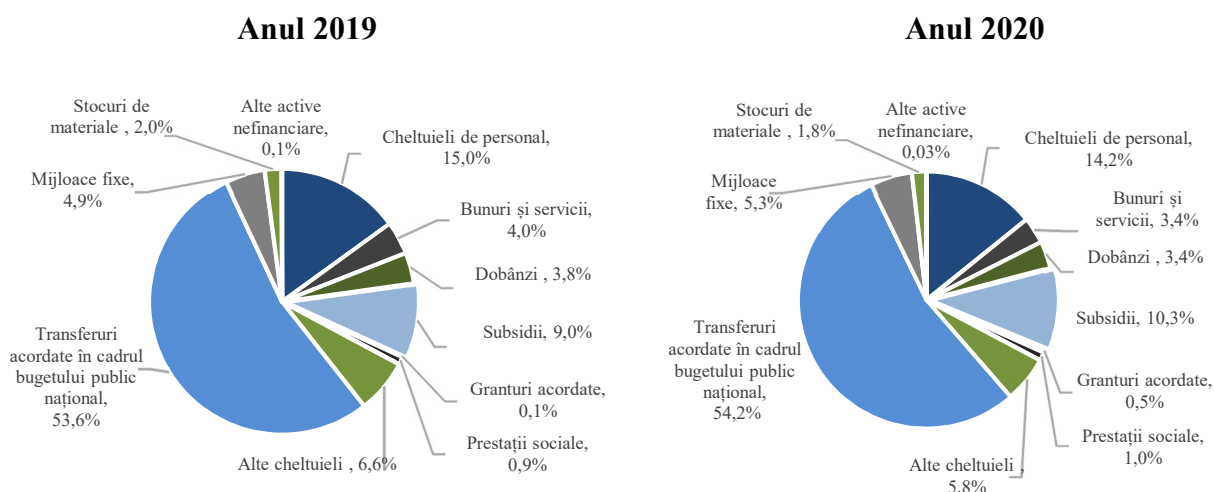
În Anexa nr.6 la legea bugetară anuală inițial au fost incluse 71 proiecte de investiții capitale, dintre care 20 proiecte noi, iar pe parcursul anului numărul acestora s-a redus până la 69 de proiecte, inclusiv 15 - proiecte noi. Din acestea, au fost finanțate 64 proiecte de investiții capitale, dintre care 14 proiecte au fost finalizate și date în exploatare (24,2 mil. lei).

Nivelul de executare la celelalte proiecte variază de la 1,2% până la 100,0%.

Proiectele de investiții capitale cu cele mai mari volume neasimilate sunt următoarele:

- Proiectul „Reabilitarea drumurilor locale” - 66,8 mil. lei;
- Reconstrucția blocului operator al Institutului de Medicină Urgentă, str.Toma Corba, nr.1, municipiul Chișinău - 8,4 mil. lei;
- Proiectul „Construcția locuințelor sociale II” - 7,6 mil. lei;
- Construcția complexului Ambasadei Republicii Moldova în Republica Belarus, orașul Minsk - 7,5 mil. lei.

Structura economică a cheltuielilor bugetului de stat în anii 2019-2020, se prezintă în diagramele care urmează:

Datele din diagramele de mai sus denotă că în anul 2020 *majorări* ale ponderii în total sunt înregistrate la cheltuielile pentru subsidii - cu 1,3 p.p., precum și la transferurile acordate altor bugete cu 0,6 p.p., granturi acordate - cu 0,4 p.p., și prestații sociale – cu 0,1 p.p., iar la celelalte categorii se atestă *diminuări* ale ponderii, precum la cheltuieli pentru personal - cu 0,8 p.p., alte cheltuieli - cu 0,7 p.p., bunuri și servicii - cu 0,6 p. p., dobânzi - 0,4 p.p., stocuri de materiale - 0,2 puncte procentuale.

4.3 Datoria de stat și serviciul acesteia

În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2020, a fost aprobat inițial plafonul datoriei de stat în sumă de 67 528,2 mil. lei, dintre care 38,1% constituie datorie de stat internă și 61,9% - datorie de stat externă. Ulterior, această sumă a fost precizată și a constituit 75 161,1 mil. lei. Plafonul a fost majorat până la 75 161,1 mil. lei din cauza majorării planificate a finanțării deficitului bugetului din contul împrumuturilor de stat externe destinate finanțării suportului bugetului.

La situația din 31 decembrie 2020, soldul datoriei de stat a constituit 67 820,7 mil.lei, fiind compus din 2 241,4 mil. dolari SUA (echivalentul a 38 585,1 mil. lei) datorie de stat externă și 29 235,6 mil.lei datorie de stat internă, înregistrând o majorare comparativ cu sfârșitul anului 2019 de 14 998,7 mil.lei sau cu 28,4 la sută.

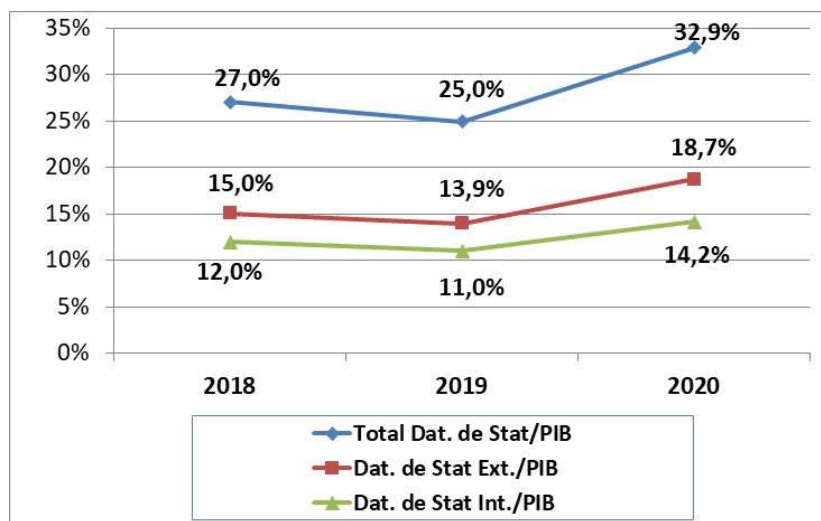
Soldul datoriei de stat s-a majorat față de sfârșitul anului 2019, fiind influențat atât de majorarea soldului datoriei de stat externe cu 9 259,0 mil. lei, cât și de majorarea soldului datoriei de stat interne cu 6 067,4 mil. lei (sau cu 5 739,7 mil. lei în valori comparabile).

Modificarea datoriei de stat interne în anul 2020 s-a produs preponderent din contul majorării emisiunii VMS pe piața primară cu 5 990,2 mil. lei la valoarea nominală sau cu 5 816,8 mil. lei la preț de cumpărare, precum și din contul răscumpărării VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 240,0 mil. lei.

Soldul datoriei de stat externe exprimat în dolari SUA a înregistrat o majorare cu 537,3 mil. dolari SUA sau cu 31,5 la sută. Această modificare este justificată prin finanțarea externă netă pozitivă în valoare de 414,0 mil. dolari SUA, și prin fluctuația pozitivă a ratei de schimb a dolarului SUA față de alte valute în sumă de 123,4 mil. dolari SUA. Totodată, ca urmare a deprecierii monedei naționale față de dolarul SUA, soldul datoriei de stat externe exprimat în lei s-a majorat cu 11,9 mil. lei sau cu 0,03 la sută.

Informația privind soldul datoriei de stat externe pe creditori în anii 2018-2020 se prezintă în Anexa 8 la prezentul Raport.

Ponderea datoriei de stat în PIB, la situația din 31 decembrie 2020, a constituit 32,9 %, înregistrând o creștere în raport cu situația de la sfârșitul anului 2019 cu 7,9 p.p

Pe parcursul anului 2020, preferințele investitorilor au fost orientate spre investiții în valori mobiliare de stat pe termen scurt. Astfel, la situația din 31 decembrie 2020 datoria de stat scadentă în decurs de un an s-a situat la nivelul de 25,7%, cu 7,3 p.p. mai mult comparativ cu valoarea înregistrată la sfârșitul anului precedent. Totodată, perioada medie de maturitate este de 7,3 ani micșorându-se la situația din 31 decembrie 2020 cu 1,1 ani față de anul 2019.

Datoria purtătoare de rată flotantă a dobânzii a constituit 19,3% din portofoliul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2020, ceea ce reprezintă o majorare cu 2,0 p.p. în comparație cu sfârșitul anului 2019. Acest lucru se datorează în mare parte majorării ponderii datoriei de stat interne cu rata dobânzii flotantă, debursărilor din surse externe efectuate pe parcursul anului 2020 ce implică o rată flotantă a dobânzii și a rambursărilor efectuate, preponderent la rata fixă a dobânzii.

Pentru *serviciul datoriei de stat* au fost aprobate alocații în sumă de 1 947,5 mil. lei, care au fost diminuate pe parcurs cu 181,9 mil. lei și au atins suma de 1 765,6 mil. lei, fiind executate în sumă de 1 684,2 mil. lei sau la nivel de 95,4 % din prevederi. În comparație cu anul 2019 se atestă o majorare a cheltuielilor în cauză cu 64,6 mil. lei sau cu 4,0 la sută.

Pentru *serviciul datoriei de stat interne* în anul 2020 au fost utilizate mijloace bănești în sumă de 1 322,7 mil. lei sau 99,6% din suma precizată în Legea bugetului de stat pe anul 2020. Comparativ cu anul 2019, cheltuielile pentru serviciul datoriei de stat interne sunt mai mari cu cca. 115,3 mil. lei sau cu 9,5 la sută. Acest fapt se datorează majorării volumelor de emisiune a VMS emise pe piața primară.

Pe parcursul anului 2020, Ministerul Finanțelor permanent a monitorizat situația pe piața primară a VMS și a comercializat VMS doar la rate acceptabile

ale dobânzii. Astfel, pe parcursul anului 2020 ratele maxime ale dobânzii propuse de către investitori pentru VMS au variat de la 5,08% până la 6,88%, însă Ministerul Finanțelor nu a acceptat toate ofertele investitorilor, fapt ce a permis menținerea unui nivel optim al ratelor dobânzii la VMS.

Ca rezultat, rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS comercializate în anul 2020 a constituit 5,19%, ce este cu 1,03 p.p. mai mică comparativ cu anul 2019.

Totodată, cheltuielile pentru *serviciul datoriei de stat externe* au fost executate în proporție de 82,5% față de suma precizată pentru anul 2020 și comparativ cu anul 2019 s-au micșorat cu 50,6 mil. lei sau 12,3%, fapt ce se justifică prin fluctuația negativă a ratelor variabile pe piețele internaționale, precum rata FMI, rata Libor 6 luni, Euribor 6 luni, precum și economiilor obținute în sumă de aprox. 24,8 mil. lei în baza operațiunilor de conversiune efectuate în anul 2019 și 2020. Pe parcursul anului 2020 rata dobânzii pentru împrumuturile de stat externe a fost cuprinsă între ratele de 0,0% - 5,699%.

Garanțiile de stat

Conform Legii bugetului de stat pentru anul 2020 soldul garanțiilor de stat externe a fost prognozat în sumă de zero lei, iar soldul garanțiilor de stat interne urma să nu depășească 2 500,0 mil. lei.

În conformitate cu Legea nr.293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima casă” și Hotărârea Guvernului nr.202/2018 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de implementare a Programului de stat „Prima casă””, în anul 2020 a continuat implementarea Programului de stat „Prima casă”. Acest program este realizat prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), delegată să emită garanții în numele și pe contul statului, în favoarea băncilor care acordă credite persoanelor fizice pentru procurarea unei locuințe, în limita plafoanelor aprobate anual de către Parlament pentru acest scop. Creditele bancare acordate în cadrul Programului sunt garantate de către stat în mărime de 50,0% din soldul creditului.

Pe parcursul anului 2020, de către băncile comerciale BC „Moldova-Agroindbank” S.A., BC „Moldindconbank” S.A., BC „Victoriabank” S.A., BC „Mobiasbanca - OTP Group” S.A. și BC „Eximbank” S.A., în cadrul Programului au fost acordate noi credite garantate de către stat în sumă de 370,9 mil. lei. În aceeași perioadă de către beneficiarii Programului au fost rambursate credite garantate în sumă de 65,7 mil. lei.

La situația din 31 decembrie 2020 soldul creditelor garantate acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă” a constituit 1 233,8 mil. lei sau cu 305,2 mil. lei mai mult comparativ cu situația de la începutul anului 2020.

În anul 2020 a fost înregistrat primul caz de onorare a garanției de stat în sumă de 167,7 mii lei acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă”.

4.4 Soldul bugetar al bugetului de stat

Bugetul de stat pe anul 2020 inițial a fost aprobat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 7 415,3 mil. lei, sau 3,25% din PIB. Din această sumă, 4 841,6 mil. lei sau 65,3% a revenit deficitului proiectelor finanțate din surse externe.

În scopul finanțării măsurilor pentru combaterea pandemiei de COVID-19, precum și atenuarea consecințelor secetei din vara anului 2020, modificările operate pe parcursul anului la partea de venituri și cheltuieli a bugetului de stat s-au soldat cu majorarea deficitului aprobat a bugetului de stat cu 8 584,1 mil. lei, în sumă nominală constituind 15 999,4 mil. lei, dintre care 2 707,1 mil. lei - deficit pe proiecte finanțate din surse externe. Ca pondere în PIB, deficitul de casă a bugetului de stat a fost precizat la 7,8 la sută.

Totodată, a fost modificată structura surselor de finanțare a deficitului, ca urmare a schimbărilor parvenite în special la intrările de împrumuturi de stat interne și externe și modificarea soldurilor mijloacelor bănești în conturi.

Concomitent, au fost reestimate resursele *proiectelor finanțate din surse externe*, deficitul pe această componentă a bugetului de stat fiind în scădere cu 2 134,5 mil. lei, în rezultatul reflectării împrumutului din partea Federației Ruse la componenta de bază. Totodată deficitul pe componenta de bază a crescut cu 10 718,6 mil. lei.

Sursele de finanțare a deficitului bugetului de stat se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

	2020 aprobat			2020 precizat			2020 executat		
	Bugetul de stat, total	inclusiv:		Bugetul de stat, total	inclusiv:		Bugetul de stat, total	inclusiv:	
		componenta de bază	proiecte finanțate din surse externe		componenta de bază	proiecte finanțate din surse externe		componenta de bază	proiecte finanțate din surse externe
Total surse de finanțare	7 415,3	2 573,7	4 841,6	15 999,4	13 292,3	2 707,1	11 134,9	9 228,3	1 906,6
Active financiare (4)	-1 455,3	808,6	-2 263,9	-822,9	889,3	-1 712,2	-288,5	572,7	-861,2
<i>Creanțe interne (41)</i>	411,1	411,1		518,1	518,1		359,4	359,4	
<i>dintre care: acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării (415)</i>	211,1	211,1		133,7	133,7		-18,9	-18,9	
<i>alte creanțe ale bugetului (418)</i>	200,0	200,0		384,4	384,4		378,3	378,3	
<i>diferența de curs valutar (42)</i>							-31,2	-113,2	82,0
<i>credite interne între bugete (44)</i>							-2,5	-2,5	
<i>împrumuturi recreditate interne între bugete (46)</i>	48,4	48,4		37,2	37,2		37,3	37,3	

	2020 aprobat			2020 precizat			2020 executat		
	Bugetul de stat, total	inclusiv:		Bugetul de stat, total	inclusiv:		Bugetul de stat, total	inclusiv:	
		componența de bază	proiecte finanțate din surse externe		componența de bază	proiecte finanțate din surse externe		componența de bază	proiecte finanțate din surse externe
<i>împrumuturi recreditate interne instituțiilor financiare și nefinanciare (47)</i>	-1 914,8	349,1	-2 263,9	-1 378,2	334,0	-1 712,2	-651,5	291,7	-943,2
Datorii (5)	7 984,5	967,3	7 017,2	19 860,0	15 637,7	4 222,3	12 980,1	9 443,2	3 536,9
<i>Datorii interne (51)</i>	1 604,2	1 604,2		5 350,7	5 350,7		5 607,9	5 607,9	
<i>dintre care: valori mobiliare de stat emise pe piața primară (5131)</i>	2 000,0	2 000,0		5 894,2	5 894,2		6 070,3	6 070,3	
<i>valori mobiliare de stat emise în alte scopuri (5134)</i>	-345,8	-345,8		-493,5	-493,5		-493,5	-493,5	
<i>garanții de stat interne (514)</i>	-50,0	-50,0		-50,0	-50,0		-0,1	-0,1	
<i>alte datorii interne ale bugetului (518)</i>							31,2	31,2	
<i>împrumuturi externe (59)</i>	6 380,3	-636,9	7 017,2	14 509,3	10 287,0	4 222,3	7 372,2	3 835,3	3 536,9
<i>primirea împrumuturilor</i>	9 296,7	2 279,5	7 017,2	17 230,7	13 008,4	4 222,3	9 747,3	6 210,4	3 536,9
<i>rambursarea împrumuturilor</i>	-2 916,4	-2 916,4		-2 721,4	-2 721,4		-2 375,1	-2 375,1	
Modificarea soldului de mijloace bănești (9)	886,1	797,8	88,3	-3 037,7	-3 234,7	197,0	-1 556,7	-787,6	-769,1

Modificările principale la sursele precizate de finanțare a deficitului bugetului de stat, se prezintă după cum urmează:

✓ **Activele financiare** s-au redus cu 632,4 mil. lei, dintre care:

- *creanțele interne* s-au majorat cu 107,0 mil. lei față de prevederile inițiale, inclusiv din rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți de către autorități/instituții bugetare (+184,4 mil. lei) și reducerea la acțiuni și alte forme de capital (-77,4 mil. lei);

- *împrumuturile recreditate între bugetul de stat și bugetele locale* s-au micșorat cu 11,2 mil. lei;

- *împrumuturile recreditate interne instituțiilor financiare și nefinanciare* s-au redus față de aprobat cu 536,6 mil. lei (cu semnul minus), inclusiv pe componenta de bază s-au micșorat cu 15,1 mil. lei, iar pe componenta proiecte finanțate din surse externe s-a redus cu 551,7 mil. lei (cu semnul minus).

✓ **Datoriile** s-au majorat cu 11 875,5 mil. lei, dintre care:

- sursele de finanțare din contul datoriei interne, a fost majorate cu 3 746,5 mil. lei din contul emiterii în anul 2020 a VMS pe piața primară în sumă de 3 894,2 mil. lei și răscumpărarea VMS emise pentru rezerva de lichiditate în volum de 147,7 mil. lei cu semnul minus;

- sursele de finanțare din contul datoriei externe, a fost majorate cu 8 129,0 mil. lei.

Finanțarea externă a fost majorată cu 7 934,0 mil. lei, inclusiv pentru finanțarea măsurilor prevăzute în componenta de bază în sumă de 10 728,9 mil. lei (echivalent 590,1 mil. dolari SUA) din contul diminuării cu 2 794,8 mil. lei

(echivalent 148,6 mil. dolari SUA) a împrumuturilor destinate proiectelor finanțate din surse externe.

Din suma totală a împrumuturilor pentru suport bugetar a fost exclusă asistența din partea Băncii Mondiale DPO II în sumă de 923,5 mil. lei (50,0 mil. dolari SUA). Totodată, a fost inclusă asistența macro-financiară oferită de Uniunea Europeană (Omnibus) în valoare de 1 000,0 mil. lei (50,0 mil. euro), împrumut de urgență din partea Băncii Mondiale privind implementarea Proiectului „Răspuns de urgență la COVID-19” în sumă de 438,0 mil. lei (24,0 mil. dolari SUA), împrumut de urgență din partea FMI în sumă de 4 306,8 mil. lei (234,9 mil. dolari SUA), prima tranșă din asistența financiară oferită de FMI în cadrul noului program în sumă de 1 662,9 mil. lei (91,12 mil. dolari SUA), împrumut din partea Guvernului Rusiei în sumă de 4 000,0 mil. lei (200,0 mil. euro). În afară de aceasta împrumuturile existente au fost recalculate la fluctuația cursului de schimb al monedei naționale.

Sumele destinate *rambursării împrumuturilor externe* în urma precizării termenelor de rambursare și a fluctuației cursului de schimb au fost diminuate cu 195,0 mil. lei față de suma aprobată în buget.

✓ **Utilizarea mijloacelor bănești în conturi bancare** a fost majorată în sumă de 3 923,8 mil. lei.

Execuția bugetului de stat la situația din 31 decembrie 2020 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 11 134,9 mil. lei. Comparativ cu 31 decembrie 2019 soldul bugetar s-a majorat de 3,5 ori, iar în valori absolute cu 8 028,9 mil. lei. Soldul bugetar (deficitul) pe anul 2020 comparativ cu anul 2019 și ponderea acestuia în PIB se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

	Executat		Ponderea în PIB	
	2019	2020	2019	2020
Deficitul bugetului de stat	-3 106,0	-11 134,9	-1,48%	-5,39 %
PIB	210 400,0	206 400,0		

Surse de finanțare a soldului bugetar (deficitului) au fost următoarele:

Active financiare în sumă negativă de 288,5 mil. lei, inclusiv:

- *creanțe interne* în sumă de 359,4 mil. lei, dintre care:
 - majorarea capitalului social SRL „Arena Chișinău” în sumă de 71,3 mil. lei (cu semnul minus) și capitalul social ÎS „Calea Ferată Moldova” în sumă de 267,1 mil. lei (cu semnul minus), venituri din privatizarea bunurilor proprietate publică de stat în sumă de 348,1 mil. lei; rambursarea mijloacelor bugetare în cazurile rezilierii contractelor de privatizare (vânzare) a proprietății publice în sumă de 28,6 mil. lei (cu semnul minus);

- *alte creanțe interne* în sumă de 378,3 mil. lei, inclusiv din:

- *alte creanțe interne* transferate în bugetul de stat de băncile care se află în proces de lichidare în sumă de 172,5 mil. lei, inclusiv BC „Investprivatbank” SA – 4,0 mil. lei, „Banca de Economii” SA – 97,0 mil. lei, „Banca Socială” SA – 71,0 mil. lei și BC „Unibank” SA – 0,5 mil. lei. La situația din 31 decembrie 2020, datoria băncilor în proces de lichidare față de Ministerul Finanțelor a constituit 11 917,9 mil. lei, dintre care: BC „Investprivatbank” S.A. – 353,6 mil. lei; „Banca de Economii” S.A. – 7 801,0 mil. lei; BC „Banca Socială” S.A – 1 936,0 mil. lei; BC „Unibank” S.A – 1 827,3 mil. lei;

- *rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți* la buget de către autorități/instituții bugetare în sumă de 205,8 mil. lei, dintre care 163,0 mil. lei restituite de către CNAS conform prevederilor art.70 alin (5) din Legea nr. 181/2014;

- ✓ diferența de curs valutar în suma negativă de 31,2 mil. lei;
- ✓ credite interne între bugete în sumă negativă de 2,5 mil. lei;
- ✓ împrumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale în sumă de 37,3 mil. lei;

- ✓ împrumuturi recreditate interne instituțiilor financiare și nefinanciare în sumă negativă de 651,5 mil. lei, dintre care pentru proiecte finanțate din surse externe în sumă de 943,2 mil. lei.

Datorii în sumă de 12 980 mil. lei, inclusiv:

- datorii interne în sumă de 5 607,9 mil. lei, dintre care: finanțarea internă din contul emisiunii VMS pe piața primară în sumă de 6 070,3 mil. lei, răscumpărarea VMS emise pentru crearea unei rezerve de lichidități – 253,5 mil. lei (cu semnul minus), răscumpărarea VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 240,0 mil. lei (cu semnul minus), alte datorii interne în sumă de 31,2 mil. lei. Garanțiile de stat pentru implementarea pe parcursul anului 2020 a Programului de stat „Prima casa”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 293/2017 și Hotărârii Guvernului nr. 202/2018, au fost activate în sumă de 0,17 mil. lei (cu semnul minus).

- intrări din împrumuturi externe (net) – 7 372,2 mil. lei.

În anul 2020 au avut loc intrări de împrumuturi externe în sumă totală de 9 747,3 mil. lei (551,6 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă o executare de 56,6% față de suma precizată pe an, și care după destinația lor sunt:

- pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe – 3 536,9 mil. lei (205,7 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă 36,3% din suma totală de intrări din împrumuturi de stat externe și o executare de 83,3% față de suma precizată pe an;

- pentru susținerea bugetului de stat – 6 210,4 mil. lei (345,9 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă 63,7% din suma totală de intrări din împrumuturi și o executare de 47,7% față de suma rectificată pe an.

Pe parcursul anului 2020, întru realizarea proiectelor finanțate din surse externe, au fost contractate 8 împrumuturi de stat externe pe termen lung, în sumă totală de 456,8 mil. dolari SUA.

Informația privind acordurile de împrumut, semnate/intrate în vigoare în anul 2020 se prezintă în Anexa nr.9 la prezentul Raport.

Pe parcursul anului 2020, față de creditorii externi au fost onorate obligațiunile în sumă de 2 375,1 mil. lei (echivalentul a 137,6 mil. dolari SUA).

✓ **Majorarea soldurilor de mijloace bănești** în conturi a constituit suma de 1 556,7 mil. lei.

La finele anului 2020, soldurile la conturile bugetului de stat au constituit 4 132,9 mil. lei, dintre care soldurile pe componenta de bază – 2 557,4 mil. lei și soldurile proiectelor finanțate din surse externe – 1 575,5 mil. lei.

4.5. Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale

4.5.1. Servicii de stat cu destinație generală

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 7 965,6 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 325,2 mil. lei, constituind 8 290,8 mil. lei sau 15,6% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 7 622,5 mil. lei sau la nivel de 91,9% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 55,2 % din prevederi.

Datele privind executarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	7147,8	7965,6	8290,8	7622,5	-668,3	91,9	474,7	106,6
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>16,6</i>	<i>15,5</i>	<i>15,6</i>	<i>15,4</i>	<i>-0,2</i>		<i>1,2</i>	
Cheltuieli curente	7026,6	7634,7	8089,7	7482,0	-607,7	92,5	455,4	106,5
Cheltuieli capitale	121,2	330,9	201,1	140,5	-60,6	69,9	19,3	115,9
Resurse, total	7147,8	7965,6	8290,8	7622,5	-668,3	91,9	474,7	106,6
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	6978,2	7564,7	8029,9	7449,2	-580,7	92,8	471,0	106,7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	28,8	239,0	128,0	70,6	-57,4	55,2	41,8	245,1
venituri colectate	140,8	161,9	132,9	102,7	-30,2	77,3	-38,1	72,9

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 474,7 mii lei sau cu 6,6 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de

668,3 mil. lei sau 8,1% din total, comparativ cu 800,6 mil. lei rămase neexecutate în anul 2019. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 607,7 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 60,6 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 57,4 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 97,7%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,9% și 1,4% din total.

Cheltuielile capitale la grupa dată au fost aprobate inițial în sumă de 330,9 mil. lei, fiind diminuate pe parcursul anului până la 201,1 mil. lei și executate în sumă de 140,5 mil. lei sau la nivel de 69,9% din prevederi, depășind volumul executat în anul 2019 cu 19,3 mil. lei.

În aspectul autorităților publice, cele mai joase nivele de executare a cheltuielilor se atestă la Autoritatea Națională de Integritate (58,1%), Agenția Relații Interetnice (82,1%), Comisia Electorală Centrală (84,8%), Aparatul Președintelui (87,9%), Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (87,9%) și Curtea Constituțională (87,9%).

Realizările principale ale grupei „Servicii de stat cu destinație generală” sunt:

- organizarea și desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare noi și locale noi – 152,3 mil lei;

- modernizarea serviciilor guvernamentale prin reingineria și digitalizarea serviciilor publice pentru cetățeni, business și autorități publice (dezvoltarea/mentenanța SI MNotify, MPower, E-learning, Portalul serviciilor publice, Catalogul semantic, MPay, consolidarea centrelor de date etc) – 147,2 mil. lei.

- consolidarea managementului finantelor publice prin dezvoltarea subsistemelor informaționale ale Serviciului Fiscal de Stat (Registrul electronic al angajaților, e-Factura, Gestionarea registrului contribuabilului, e-Commerce VAT, Cabinetul electronic al contribuabilului, ghișeul unic de raportare electronică, e-Cerere etc) - 9,0 mil. lei; implementarea reformei poliției economice; precum și modernizarea posturilor vamale (Giurgiulești, Leușeni, Costești, Sculeni,) -8,1 mil. lei;

- implementarea măsurilor de subvenționare a sectorului privat în scopul atenuării impactului pandemiei Covid-19 - 83,4 mil. lei;

- realizarea lucrărilor statistice prevazute în Programul de lucrări statistice pentru anul 2020– 53,2 mil. lei și pregătirea către recensământul populației și a locuințelor din anul 2023 – 6,5 mil. lei.

- promovarea imaginii țării și consolidarea relațiilor externe prin intermediul valorificării potențialului de membru în cadrul organizațiilor internaționale – 58,1 mil lei.

Transferurile către bugetele locale, au fost executate în sumă totală de 2 631,4 mil. lei ce constituie 99,6% din prevederi.

Cheltuielile prevăzute pentru *serviciul datoriei de stat* în sumă de 1 765,6 mil. lei au fost executate la nivel de 95,4% din prevederi.

Pentru subvenționarea întreprinderilor și organizațiilor necomerciale care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare în perioada stării de urgență și subvenționarea sumei contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă, conform Dispoziției nr.16/2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale și Legii nr.69/2020 au fost prevăzute 73,0 mil. lei, executate fiind 59,8 mil. lei sau la nivel de 81,9 la sută.

Similar, pentru subvenționarea dobânzilor la credite bancare pentru agenții economici în conformitate Legea nr.60/2020 au fost prevăzute cheltuielile în sumă de 27,0 mil. lei, fiind executate 23,6 mil. lei sau la nivel de 87,5% la sută.

Pentru susținerea din partea Guvernului a Programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3, în buget au fost aprobate alocații în sumă de 10,0 mil. lei, dintre care au fost repartizate și executate cheltuieli în sumă de 9,8 mil. lei sau la nivel de 98,0 la sută.

Pentru *activități de reintegrare a țării*, mijloacele bugetare prevăzute în sumă de 15,0 mil. lei au fost integral repartizate autorităților administrației publice centrale și locale. Conform Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 256/2020, au fost executate mijloace în sumă de 14,7 mil. lei, sau la nivel de 98,0%, dintre care 11,5 mil. lei sau 97,5%, au constituit transferuri către bugetele locale.

Alocațiile fondului de rezervă al Guvernului au fost aprobate inițial în sumă de 50,0 mil. lei și au fost majorate pe parcursul anului până la 107,0 mil. lei.

Conform deciziilor emise de Guvern, au fost repartizate 106,6 mil. lei, care au fost executate în sumă de 100,8 mil. lei sau la nivel de 94,5 la sută.

Direcțiile principale de utilizare a mijloacelor fondului de rezervă al Guvernului în anul 2020 sunt grupate în tabelul care urmează.

Denumirea măsurii	Repartizat conform deciziilor Guvernului		Finanțat	
	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)
Procurarea echipamentelor de protecție (ecrane și respiratoare, altele) în scopul prevenirii și controlului infecției cu COVID-19.	50 350,2	47,2	44 943,2	44,6

Denumirea măsurii	Repartizat conform deciziilor Guvernului		Finanțat	
	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)
Acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu din cadrul autorităților publice centrale și locale.	49 504,0	46,4	49 120,0	48,7
Executarea hotărârilor arbitrale, plata onorariilor de avocatură și pentru reprezentarea intereselor Guvernului Republicii Moldova în instanțele internaționale.	3 466,3	3,3	3 466,3	3,4
Lichidarea consecințelor inundațiilor (ajutor umanitar, curățarea canalelor, altele).	3 323,9	3,1	3 288,0	3,3
TOTAL	106 644,4	100,0	100817,5	100,0

Pentru *fondul de intervenție al Guvernului* au fost aprobate alocații în sumă de 220,0 mil. lei, dintre care 25,4 mil. lei din contul donațiilor persoanelor fizice și juridice oferite pentru combaterea pandemiei COVID-19. De asemenea, potrivit prevederilor art.36 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 alocațiile fondului de intervenție au fost majorate din contul ajutorului financiar acordat de către Guvernul Federației Ruse, destinat compensării parțiale agricultorilor pentru prejudiciul cauzat de seceta din anul 2020, în sumă de 59,7 mil. lei (echivalentul a 275,0 mil. ruble rusești) și au constituit 279,7 mil. lei.

Conform hotărârilor de Guvern au fost repartizate mijloace financiare în sumă de 279,7 mil. lei, care au fost executate în sumă de 277,8 mil. lei sau 99,3 la sută .

Direcțiile principale de utilizare a mijloacelor fondului de intervenție al Guvernului în anul 2020 sunt grupate în tabelul care urmează.

Denumirea măsurii	Repartizat conform deciziilor Guvernului		Finanțat	
	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)
Plăți pentru acordarea compensațiilor întru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020 (seceta) și pregătirea solului pentru recolta anului 2021.	159 730,0	57,1	159 660,2	57,5
Acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu din cadrul autorităților publice centrale și locale.	95 400,0	34,1	93 781,6	33,8
Lichidarea consecințelor inundațiilor, ploilor, incendiilor, altele (restabilirea drumurilor, acordarea despăgubirilor godpodăriilor individuale, reparații, altele).	12 102,2	4,3	12 094,3	4,4
Acoperirea cheltuielilor legate de demolarea blocurilor locative/edificii avariate, despăgubirea valorii apartamentelor și procurarea locuințelor sociale.	7 049,9	2,5	6 900,3	2,5

Denumirea măsurii	Repartizat conform deciziilor Guvernului		Finanțat	
	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)	Suma (mii lei)	Ponderea în suma totală (%)
Procurarea echipamentelor de protecție (combinezoane) în scopul prevenirii și controlului infecției cu COVID-19.	5 400,0	1,9	5 400,0	1,9
TOTAL	279 722,1	100,0	277 836,4	100,0

Repartizarea mijloacelor fondurilor de urgență ale Guvernului pe beneficiari, scopuri și măsuri, precum și finanțarea efectivă a acestora este reflectată detaliat în Anexa nr.10 „Informația privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de rezervă al Guvernului în anul 2020” și Anexa nr.11 „Informația privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de intervenție al Guvernului în anul 2020”, la prezentul Raport.

Pe parcursul anului 2020, din *fondul de rezervă* al Guvernului pentru grupa dată au fost utilizate mijloace financiare în sumă de 44,8 mil. lei, dintre care: 30,8 mil. lei pentru transferuri către bugetele locale, și anume 1,8 mil. lei pentru curățarea canalelor de evacuare a apelor pluviale și amenajarea digului de protecție în municipiul Comrat, afectate de ploile torențiale și inundații și 29,0 mil. lei pentru achitarea indemnizațiilor unice în marime de 16,0 mii lei angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. Autoritățile publice centrale au utilizat 13,8 mil. lei pentru achiziționarea echipamentelor de protecție în scopul prevenirii răspândirii infecției COVID-19 în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova și 0,2 mil. lei pentru achitarea lotului de ajutor umanitar acordat Guvernului Ucrainei.

Concomitent, conform hotărârilor de Guvern din *fondul de intervenție* au fost executate mijloace financiare în sumă de 56,4 mil. lei, din care 98,9 % constituie transferuri către bugetele locale în sumă de 55,8 mil. lei, iar din acestea 41,2 mil. lei au fost utilizate pentru achitarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Astfel, din *fondurile de urgență* la grupa dată de către autoritățile publice locale pentru achitarea indemnizațiilor unice în marime de 16,0 mii lei au fost utilizate mijloace financiare în sumă de 70,2 mil. lei pentru 4388 persoane infectate în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Alocațiile prevăzute în sumă de 152,6 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiuine, au fost executate în sumă de 148,4 mil. lei sau la nivel de 97,2% față de prevederi, după cum urmează:

- IP „Centrul de Implementare a Reformelor” – 0,1 mil. lei fiind executate integral;

- IP „Agenția Servicii Publice” – 0,4 mil. lei pentru acordarea înlesnirilor la eliberarea actelor de identitate cetățenilor Republicii Moldova domiciliați în Zona de securitate și tipărirea și distribuirea formularelor actelor și certificatelor de stare civilă sau la nivel de 50% față de prevederi;

- IP „Agenția de Guvernare Electronică” – pentru îndeplinirea condiționalităților proiectului finanțat din surse externe - 15,1 mil lei sau la nivel de 83,4% față de prevederi;

- IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” – pentru administrarea infrastructurii de tehnologie a informației și a sistemului de telecomunicații, administrarea și menținerea sistemelor informaționale de stat și alte funcții în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.414/2018 - 77,3 mil. lei, integral executate;

- IP „Serviciul 112” – pentru asigurarea activității instituției - 55,5 mil. lei sau la nivel de 99,1% față de prevederi.

Pentru implementarea acțiunilor în cadrul proiectelor cu finanțare externă la grupa respectivă au fost aprobate inițial alocații în sumă de 239,0 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 111,0 mil. lei, constituind suma de 128,0 mil. lei și executate în sumă de 70,6 mil. lei sau la nivel de 55,2%, precum urmează:

1. Proiectul *„Modernizarea serviciilor guvernamentale”*, cu cheltuieli realizate în sumă de 48,9 mil. lei sau 80,0% din prevederi. Neexecutarea deplină a fost condiționată de reținerea unor activități din cadrul proiectului, precum pilotarea Centrelor Unificate de Prestare a Serviciilor, crearea Centrului Unic de Apel Clienți, actualizarea platformei guvernamentale de plăți Mpay, alte.

2. Proiectul *„Consolidarea cadrului instituțional al RM în domeniul migrației și dezvoltării”*, cu cheltuieli realizate în sumă de 1,5 mil. lei sau 93,8% din prevederi, în scopul realizării campaniei de informare cu privire la programele guvernamentale de suport a migranților.

3. Proiectul *„Suport pentru Secretariatul tehnic comun a Programului Operational Comun Romania-Republica Moldova”* cu cheltuieli executate în sumă de 0,1 mil. lei sau 100% din prevederi.

4. Proiectul *„Suport pentru Programul Transnational Dunarea”* cu alocații aprobate în sumă de 1,0 mil. lei care nu au fost valorificate, dat fiind faptul, că nu a fost încheiat acordul de asistență tehnică între Ministerul Finanțelor al RM și Ministerul Finanțelor al Ungariei pentru extinderea perioadei de implementare a acestuia pentru anii 2020-2023.

5. La *„Proiectul de modernizare a administrării fiscale (TAMP)”*, cheltuielile au fost realizate în sumă de 2,9 mil. lei sau la nivel de 31,9% față de

prevederi. Având în vedere situația epidemiologică provocată de infecția COVID-19 și consecințele acesteia, proiectul a fost restructurat prin revizuirea mai multor acțiuni ce au intrat în vigoare la data din 8 decembrie 2020.

6. Proiectul *„Reabilitarea și modernizarea posturilor vamale de la frontiera moldo-română”*, cu scopul modernizării posturilor vamale Giurgiulești, Leușeni și Sculeni pentru care au fost realizate cheltuieli în sumă de 3,1 mil. lei sau 40,8% din prevederi. Neexecutarea deplină a fost cauzată de întârzierile în executarea lucrărilor în comparație cu graficele de lucrări stabilite și necesitatea ajustării documentației tehnice în legătură cu lucrările suplimentare neprevăzute.

7. Proiectul *„IMPEFO – îmbunătățirea cooperării transfrontaliere între Republica Moldova și România privind produsele petroliere și alimentare (Laboratorul vamal)”*, cu cheltuieli executate în mărime de 0,8 mil. lei, 100% din prevederi, pentru achiziționarea echipamentului de verificare a documentelor și mijloacelor bănești (sistem de verificare antistoc cu masă de lucru, spectrometru, comparator videospectral).

8. Proiectul *„Unitatea Europeană pentru securitatea transfrontalieră”* în scopul facilitării comerțului și a circulației persoanelor în întreaga lume pentru carea au fost aprobate alocații în sumă de 40,0 mil. lei. Din cauza situației epidemiologice provocate de infecția COVID-19 și neclarității pașilor de realizare în cadrul proiectului, mijloacele financiare nu au fost valorificate.

9. Proiectul *„Consolidarea sistemului statistic național”* cu cheltuieli realizate în sumă de 0,3 mil. lei sau 30,0% din prevederi. Neexecutarea deplină a fost condiționată, în primul rând, de situația epidemiologică pandemică din țară provocată de virusul COVID-19.

10. Proiectul *„Suport financiar pentru achiziționarea echipamentelor video-audio pentru Comisia Electorală Centrală”*, cu cheltuieli executate în sumă de 0,4 mil. lei sau 44,4% din prevederi, pentru achiziția sistemului video-audio sălii de ședințe și a laptopurilor. Neexecutarea deplină a alocațiilor bugetare a fost condiționată de netransferarea de către donator a celei de a doua tranșă în anul 2020, aceasta fiind prevăzută pentru luna ianuarie 2021.

11. Proiectul *„Educarea actorilor electorali pentru alegerile prezidențiale”*, cu cheltuieli executate în sumă de 0,8 mil. lei sau 100% din prevederi.

12. Proiectul *„Programul Cadru 7”* cu cheltuieli executate în volum de 0,4 mil. lei sau 36,4% din prevederi.

13. Proiectul *„Suport pentru cooperarea științifică și tehnică”*, cu cheltuieli realizate în volum de 1,3 mil. lei sau 23,6% din prevederi.

14. Proiectul Operațional Comun „Bazinul Mării Negre” 2007-2013” – cu cheltuieli executate în sumă de 1,4 mil. lei sau 31,1% din prevederi

15. Programul – cadru al UE pentru cercetare și inovare – Orizont 2020 cu cheltuieli realizate în sumă de 8,7 mil. lei sau 28,8% din prevederi.

Nivelul scăzut de executare a proiectelor finanțate din surse externe a fost condiționat, în mare parte, de situația pandemică din țară provocată de infecția COVID-19, care a condus la tergiversarea sau sistarea unor activități planificate în cadrul proiectelor.

4.5.2. Apărare națională

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 650,1 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 8,2 mil. lei, constituind 641,9 mil. lei sau 1,2% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 637,4 mil. lei sau la nivel de 99,3% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 38,5% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	598,5	650,1	641,9	637,4	-4,5	99,3	38,9	106,5
<i>Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>1,4</i>	<i>1,3</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>0,1</i>		<i>-0,1</i>	
Cheltuieli curente	522,9	629,8	581,8	577,4	-4,4	99,2	54,5	110,4
Cheltuieli capitale	75,6	20,3	60,1	60,0	-0,1	99,8	-15,6	79,4
Resurse, total	598,5	650,1	641,9	637,4	-4,5	99,3	38,9	106,5
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	591,2	632,4	630,5	629,9	-0,6	99,9	38,7	106,5
resurse ale proiectelor finanțate								
din surse externe	0,2	10,2	3,9	1,5	-2,4	38,5	1,3	750,0
venituri colectate	7,1	7,5	7,5	6,0	-1,5	80,0	-1,1	84,5

Cheltuielile realizate în anul 2020 atestă o creștere față de anul 2019 cu 38,9 mil. lei sau cu 6,5 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 4,5 mil. lei, comparativ cu 18,6 mil. lei neexecutate în anul 2019. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 4,4 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 0,1 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 2,4 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 98,8%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,2% și 1,0% din total.

Prioritățile principale de politici în anul 2020 în domeniul apărării au fost următoarele:

- dezvoltarea și modernizarea capacității de apărare a Armatei Naționale;
- creșterea și menținerea contribuției Republicii Moldova la misiunile și operațiile internaționale cu privire la consolidarea păcii;
- profesionalizarea Armatei Naționale.

Pe parcursul anului 2020 în cadrul Ministerului Apărării au fost implementate 2 proiecte finanțate din surse externe, intrările la acestea fiind sub formă de granturi:

1. Proiectul „*Cooperarea cu SUA*”, activitățile căruia țin de participarea militarilor la exercițiile militare organizate de armata SUA, pentru care în buget au fost prevăzute alocații în sumă de 3,2 mil. lei, fiind valorificate în sumă de 1,0 mil. lei sau la nivel de 31,3% din prevederi.

2. Proiectul „*Cooperarea cu NATO*”, care prevede participarea militarilor Armatei Naționale la exerciții militare organizate de către Organizația Atlanticului de Nord, pentru care au fost prevăzute alocații în sumă de 0,7 mil. lei, care s-au valorificat în sumă de 0,5 mil. lei sau la nivel de 71,4% din prevederi.

Valorificarea parțială a mijloacelor bugetare în cadrul proiectelor finanțate din surse externe se explică prin restricțiile impuse de situația pandemică, când unele din activități și exerciții militare programate inițial de către organizatori au fost anulate și revizuite. Prin urmare nu a fost delegat numărul planificat de militari a Armatei Naționale pentru participare la exercițiile desfășurate în comun cu partenerii externi.

Conform *Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.256/2020, au fost repartizate 1,4 mil. lei, inclusiv: 0,2 mil. lei pentru asigurarea activității delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control; 0,5 mil. lei pentru schimbarea geamurilor și ușilor în clădirea Statului Major al Batalionului nr.1 independent al Forțelor de menținere a păcii ale Republicii Moldova, amplasat în comuna Cocieri, raionul Dubăsari și 0,7 mil. lei pentru dotarea cu mobilier și containere sanitare a unităților militare ale Forțelor de Menținere a Păcii ale Republicii Moldova amplasate în Zona de Securitate. Mijloacele financiare alocate pentru activitățile de reintegrare în volum de 1355,0 mii. lei, au fost valorificate integral.

4.5.3. Ordine publică și securitate națională

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 5 256,1 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 349,4 mil. lei, constituind 4 906,7 mil. lei sau 9,2 % din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 4 750,4 mil. lei sau la nivel de 96,8 % din alocațiile precizate, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 51,9 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor:

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	4 304,6	5 256,1	4 906,7	4 750,4	-156,3	96,8	445,8	110,4
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>10,0</i>	<i>10,2</i>	<i>9,2</i>	<i>9,6</i>	<i>0,4</i>		<i>-0,4</i>	
Cheltuieli curente	3 903,1	4 329,8	4 447,6	4 344,6	-103,0	97,7	441,5	111,3
Cheltuieli capitale	401,5	926,3	459,1	405,8	-53,3	88,4	4,3	101,1
Resurse, total	4 304,6	5 256,1	4 906,7	4 750,4	-156,3	96,8	445,8	110,4
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	4 231,4	4 794,8	4 784,0	4 667,3	-116,7	97,6	435,9	110,3
resurse ale proiectelor finanțate								
din surse externe	8,6	398,6	64,8	33,6	-31,2	51,9	25,0	390,7
venituri colectate	64,6	62,7	57,9	49,5	-8,4	85,5	-15,1	76,6

Cheltuielile realizate în anul 2020 atestă o majorare față de anul 2019 cu 445,8 mil. lei sau cu 10,4 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 156,3 mil. lei, comparativ cu 243,5 mil. lei rămase neexecutate în anul 2019. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 103,0 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 53,3 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 31,2 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate în proporție de 98,3 % din resurse generale, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,7 % și 1,0 % din total.

Cauzele principale a nevalorificării integrale a alocațiilor au fost determinate de revizuirea unor priorități stabilite anterior urmare a impactul negativ a pandemiei de COVID-19, respectiv au fost concentrate posibilitățile și eforturile în scopul pregătirii capacităților de răspuns a instituțiilor responsabile precum și pentru a combate efectele pandemiei asupra realizării atribuțiilor funcționale ale acestora. Totodată, nu au fost contractate unele servicii din cauza lipsei prezentării ofertelor, în conformitate cu exigențele stabilite în cadrul

licitațiilor petrecute repetat; nu au fost prezentate la timp documentele care confirmă volumul de servicii procurate, lucrări efectuate; nu au fost debursate mijloacele financiare din granturile oferite de partenerii de dezvoltare.

În anul 2020, Ministerul Afacerilor Interne a beneficiat de alocații în sumă de 136,6 mil. lei din *Suportul bugetar pentru dezvoltarea Poliției*, acordat de Uniunea Europeană, în vederea realizării acțiunilor din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, care au fost valorificate în sumă de 135,1 mil. lei sau la nivel de 98,9 la sută.

Prioritățile principale de politici în anul 2020 în domeniul ordinii publice și securității statului s-au axat pe următoarele măsuri:

- consolidarea mecanismului de monitorizare electronică pentru asigurarea măsurilor alternative de detenție;
- implementarea planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești;
- fortificarea capacităților tehnico – materiale a organelor procuraturii întru implementarea politicii penale a statului;
- securizarea frontierelor și asigurarea gestionării eficiente a proceselor migraționale;
- prevenirea/avertizarea timpurie și asigurarea intervențiilor de urgență;
- menținerea, asigurarea și restabilirea ordinii și securității publice, protecția drepturilor și a intereselor legitime ale persoanei și comunității;
- consolidarea domeniului securității naționale;
- crearea condițiilor necesare pentru accesul persoanelor cu dezabilități în cadrul tuturor instanțelor judecătorești.

Pe parcursul anului 2020, din *fondul de rezervă al Guvernului* pentru grupa dată au fost utilizate mijloace financiare în sumă de circa 1,4 mil. lei de către Ministerul Afacerilor Interne pentru achitarea lotului de ajutor umanitar acordat Guvernului Ucrainei pentru lichidarea consecințelor inundațiilor în regiunile de vest, precum și consolidarea capacităților de intervenție la inundații în Republica Moldova.

Din *fondul de intervenție* al Guvernului au fost utilizate mijloace financiare în sumă de 3,7 mil. lei, de către Ministerul Afacerilor Interne, după cum urmează:

- conform Hotărârii Guvernului nr.621/2020 - 1,0 mil. lei pentru lichidarea consecințelor incendiului din clădirea Inspectoratului de Poliție Rezina.

- conform Hotărârii Guvernului nr.756/2020 - 2272,2 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor de achiziționare a serviciilor de demolare și de terasament, de transportare a deșeurilor provenite din lucrările de demolare a blocului de locuit din orașul Otaci, raionul Ocnița, avariat ca urmare a prăbușirii

unei scări.

- conform Hotărârii Guvernului nr.809/2020 - 450,0 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor de achiziționare a lucrărilor de demontare parțială a edificiului avariat, evacuare și transportare a deșeurilor și elementelor de construcții prăbușite ale clădirii Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” în urma incendiului din 24 septembrie 2020.

Totodată, conform *Programului activităților de reintegrare a țării* prin Hotărârea Guvernului nr.256/2020 au fost repartizate 0,5 mil. lei, utilizate integral pentru schimbarea sistemului de încălzire în sediul Inspectoratului de Poliție Bender.

Pentru implementarea acțiunilor în cadrul *proiectelor cu finanțare externă* la grupa respectivă au fost aprobate inițial alocații în sumă de 398,6 mil. lei, diminuate pe parcursul anului până la 64,8 mil. lei și executate în volum de 33,6 mil. lei sau la nivel de 51,9% din prevederi, inclusiv pe proiecte după cum urmează:

1. Proiectul *„Construcția penitenciarului din municipiul Chișinău”* gestionat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, cu alocații valorificate în sumă de 574,5 mii lei sau 21,5 % față de prevederi. Mijloacele în sumă de 2 099,1 mii. lei nu a fost valorificat, deoarece nici o companie nu a întrunit condițiile necesare în cadrul licitației organizate inițial, iar urmare a lipsei de timp nu a fost posibilă organizarea repetată a licitației.

2. Proiectul *„Consolidarea competențelor de salvare în cadrul Detașamentelor de Pompieri din Moldova”* cu alocații valorificate în sumă de 304,4 mii. lei, sau 97,9 % față de prevederi.

3. Proiectul *„Îmbunătățirea prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastrele chimice și naturale (EU-CHEM-REACT2)”* cu alocații valorificate în sumă de 160,6 mii lei sau 29,3 % față de prevederi. Mijloacele în sumă de 387,0 mii lei nu a fost valorificat, deoarece din cauza pandemiei, deplasările în interiorul țării cât și peste hotare nu au fost posibile, astfel activitățile planificate inițial urmează să fie organizate în anul 2021.

4. Proiectul *„Îmbunătățirea timpului de reacție pentru prevenirea și eliminarea inundațiilor în zona transfrontalieră”* cu alocații valorificate în sumă de 2 526,5 mii. lei sau 60,1 % față de prevederi. Nevalorificarea integrală a alocațiilor este cauzată de faptul că proiectul fiind implementat, începând cu 18 noiembrie 2020, timp pentru desfășurarea procedurilor de achiziții necesare a fost insuficient.

5. La proiectul *„Creșterea protecției populației în situațiile de urgență cauzate de dezastre naturale în zona transfrontalieră- Republica Moldova”* alocațiile au fost valorificate în volum de 1 524,7 mii lei sau 33,3 % din prevederi. Nevalorificarea a fost cauzată de faptul că mijloacele financiare au

fost depuse în luna noiembrie la conturile instituției beneficiare, prin urmare întrucât desfășurarea procedurilor de achiziții internaționale durează o perioadă mai îndelungată, lucrările de renovare a sălilor de studii și a clădirilor nu au fost posibile de realizat, deoarece nu pot fi efectuate pe timp de iarnă.

6. Proiectul *„Infrastructura de comunicații”* cu alocații valorificate în sumă de 7 335,5 mii. lei sau 77,7 % față de prevederi. Alocațiile nu au fost valorificate integral deoarece au fost revizuite unele acțiuni, respectiv contractarea lucrărilor de construcție a 16 turnuri de comunicații radio este prevăzută pentru anii 2021-2022, astfel procedurile de achiziții urmând a fi demarate la începutul anului 2021.

7. Proiectul *„Îmbunătățirea infrastructurii de operare a serviciului mobil (SMURD), de pregătire a cadrelor de intervenție în situații de urgență în zona transfrontalieră dintre R.Moldova și România”* cu alocații valorificate în sumă de 2 687,1 mii. lei, sau 30,6% față de prevederi. Mijloacele nu a fost realizat integral deoarece deplasările în interiorul țării cât și peste hotare nu s-au efectuat, ședințele de lucru cu echipa de inițiativă s-au organizat online. Alte cheltuieli pe bază de contracte cu persoane fizice nu s-au executat, deoarece nu au existat norme legislative în acest sens.

8. Proiectul *„Creșterea capacităților profesionale ale personalului implicat în asigurarea și restabilirea ordinii publice în zona transfrontalieră”* cu alocații valorificate în sumă de 2 264,1 mii. lei sau 51,2 % din prevederi. Resursele au fost încasate în luna octombrie, astfel prima etapă a fost transferul alocațiilor către partenerul-beneficiar din cadrul proiectului. Pentru celelalte acțiuni stabilite nu a fost posibilă desfășurarea procedurilor de achiziție din lipsă de timp.

9. Proiectul *„Cooperare regională pentru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere România-Moldova”* cu alocații valorificate în sumă de 12 700,1 mii lei sau 60,0 % din prevederi. Mijloacele nu a fost realizate integral deoarece urmare a impactului pandemiei de COVID-19, nu a fost posibil de realizat procedurile de achiziții pentru a se încadra în timp.

10. Proiectul *„Consolidarea capacității poliției moldovenești și române în domeniul prevenirii criminalității, inclusiv crimelor transfrontaliere”* cu alocații valorificate în sumă de 1 392,3 mii. lei sau 38,4 % din prevederi. Din lipsă de timp nu a fost posibilă desfășurarea procedurilor de achiziții întrucât mijloacele financiare au fost debursate la finele anului.

11. Proiectul *„Abordare transfrontalieră integrată pentru o mai bună capacitate de prevenire, gestionare și reacție la situațiile de urgență”* cu alocații valorificate în sumă de 506,1 mii. lei sau 83,6 % față de prevederi. Alocațiile ne valorificate este cauzate de diferența de curs, iar urmare a pandemiei, deplasările în interiorul țării cât și peste hotare nu au fost posibile.

12. Proiectul „Programul - cadru al UE pentru cercetare si inovare - Orizont 2020” cu alocații valorificate în sumă de 1 645,0 mii. lei sau 65,0 % față de prevederi. În contextul pandemiei COVID-19, au fost revizuite unele măsuri planificate, respectiv deplasările de serviciu peste hotare au fost anulate, iar unele procurări urmează a fi realizate în anul 2021.

4.5.4. Servicii în domeniul economiei

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 9 635,2 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 1 167,5 mil. lei, constituind 8 467,7 mil. lei sau 15,9% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 7 831,7 mil. lei sau la nivel de 92,5% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 91,9% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor grupei date se prezintă în tabelul următor.

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli , total	6 192.6	9635.2	8467.7	7831.7	-636.0	92.5	1639.1	126.5
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>14.4</i>	<i>18.7</i>	<i>15.9</i>	<i>15.8</i>	<i>-0.1</i>		<i>1.4</i>	
Cheltuieli curente	2 892.1	5367.5	5103.7	4572.4	-531.3	89.6	1680.3	158.1
Cheltuieli capitale	3 300.5	4267.7	3364.0	3259.3	-104.7	96.9	-41.2	98.8
Resurse, total	6 192.6	9635.2	8467.7	7831.7	-636.0	92.5	1639.1	126.5
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	4 462.8	5199.0	6467.4	5920.3	-547.1	91.5	1457.5	132.7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	1 291.9	4183.5	1757.0	1614.7	-142.3	91.9	322.8	125.0
venituri colectate	437.9	252.7	243.3	296.7	53.4	121.9	-141.2	67.8

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 1 639,1 mil. lei sau cu 26,5 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 636,0 mil. lei, sau 7,5% din total, comparativ cu 831,3 mil. lei rămase neexecutate în anul 2019. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 531,3 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 104,7 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 142,3 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate în proporție de 75,6% din surse generale, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 20,6% și 3,8% din total.

Măsurile de politici și activitățile principale implementate în anul 2020 au

fost:

➤ *fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural* – a constituit 1 200,0 mil. lei, inclusiv 100,0 mil. lei din fondul de intervenție al Guvernului în scopul acordării compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020 (Hotărârea Guvernului nr.633/2020), astfel, fiind în creștere cu 26,3% față de mijloacele financiare prevăzute în anul 2019, realizate fiind în sumă de 1 182,1 mil. lei sau în proporție de 98,5% din prevederi. Alocațiile date au fost utilizate în baza prevederilor Hotărârii Guvernului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural nr.455/2017, gestionat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Principalele măsuri care au fost finanțate sunt:

- stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole – 114,3 mil. lei, din care au fost înființate 2,3 ha de plantații pomicole, 0,7 ha plantații viticole și defrișarea a circa 3,3 ha plantații pomicole și 3,2 ha plantații viticole;

- stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional – 88,1 mil. lei, cu care au fost achiziționate 750 de tractoare, 80 combine, 1 677 unități de tehnică tractată și alte utilaje;

- stimularea investițiilor pentru crearea și renovarea fermelor zootehnice – 13,4 mil. lei, în rezultat au fost create și renovate 229 ferme;

- stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare – 86,4 mil. lei, cu ajutorul cărora au fost create și modernizate 253 de frigidere de păstrare a produselor agricole, 47 case de ambalare și achiziționate peste 269 de utilaje destinate procesării produselor agricole (fructe, legume, cereale, lapte, carne, miere etc);

- ajutor financiar acordat producătorilor agricoli a căror producție agricolă a fost afectată de calamitățile naturale din anul 2020 – 310,8 mil. lei;

- stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare, prin acordarea sprijinului financiar producătorilor agricoli care au obținut credite de la băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova – 12,2 mil. lei. Creditele accesate au fost utilizate pentru procurarea semințelor, materialului săditor, combustibil și lubrifianți, îngrășăminte (minerale și organice), inclusiv mijloace de protecție a plantelor și animalelor, furaje, module de seră etc.

Totodată, din fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, circa 16,2 mil. lei au fost alocate pentru subvenții în avans pentru proiectele de

investiții start-up în sectorul agricol și 25,7 mil. lei pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural.

Printre alte activități ale anului 2020 se pot enumera următoarele:

➤ *fondul rutier* – 1500,1 mii lei, care au fost utilizate pentru întreținerea de rutină a întregii rețele de drumuri, întreținerea periodică a 431,69 km cu un termen de serviciu 3-5 ani și reparația capitală a 53,2 km de drum cu un termen de serviciu de 15-20 ani, inclusiv lucrări de asigurare a stabilității terasamentelor și restabilirea lucrărilor de artă;

➤ *programul Drumuri bune pentru Moldova* – 1278,1 mil. lei, din care au fost reparate circa 916 km de drumuri locale, comunale și străzi din 898 localități, și respectiv realizarea lucrărilor a 6 obiective de drumuri publice naționale în valoare de 160,6 mil. lei;

➤ *activități sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală*, finanțate în sumă de 165,9 mil. lei;

➤ *măsuri de protecție antigrindină* – 128,1 mil. lei, care au permis asigurarea funcționalității a 132 puncte rachetare, fiind protejate 1 665,0 mii ha;

➤ *implementarea programului de eradicare a rabiei la vulpi* – 23,3 mil. lei, fiind desfășurate 2 campanii de vaccinare cu distribuția a 1,1 mil. momeli vaccinale acoperind o suprafață de 21725,4 km²;

➤ *promovarea exporturilor* – 9,1 mil. lei, din contul cărora au fost organizate evenimente care permit atragerea, reținerea și dezvoltarea investițiilor și promovarea exportului precum: platforma economică MBW 2020; Dialog PRO Business 2020; forumuri de afaceri bilaterale MD-China, Rusia, India, Indonezia, inclusiv susținerea financiară la expoziții și programe de asistență Export-Morning și Conectarea RM la circuitul turistic internațional – Ruta transfrontalieră Voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt;

➤ *susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii* – 79,2 mil. lei, dintre care au fost acordate granturi în sumă de 77,4 mil. lei și 123 business vouchere în sumă de 2,4 mil. lei, care vor contribui la atragerea în economie a investițiilor de circa 145,3 mil. lei. Totodată, au fost acordate 26 de premii la Concursul național „IMM – Model de Responsabilitate Social-Corporativă” și Concursul „Cel mai bun antreprenor din sectorul IMM;

➤ *programul de atragere a remitențelor în economie* – 40,0 mil. lei, dintre care au fost finanțate 187 proiecte investiționale, care vor favoriza investiții în economie de 115,5 mil. lei, în cadrul cărora au fost create 598 locuri noi de muncă;

➤ *programul de creare a platformelor industriale multifuncționale (PIM)* – 20,0 mil. lei. Din lista totală a terenurilor identificate de către APL din 18 raioane ale Republicii Moldova, 7 au fost selectate pentru demararea activităților de creare a PIM: Glodeni, Briceni, Ceadâr-Lunga, Cimișlia, Ialoveni, Ocnîța,

Dondușeni. Astfel, ODIMM a anunțat procedurile de achiziții pentru executarea studiilor de pre-proiectare/ fezabilitate tehnică a PIM, în vederea execuției documentației de proiect pentru: „Construcția Platformelor Industriale Multifuncționale”;

➤ *fondul de garantare a afacerilor în sectorul rural* – 15,0 mil. lei, din contul cărora au fost acordate 116 garanții active, care au asigurat credite în sumă totală de 235,2 mil. lei și au creat 147 de locuri de muncă noi. Din numărul garanțiilor gestionate, 14,3% sunt acordate pentru întreprinderi gestionate și/sau fondate de femei, iar 9,2% sunt eliberate pentru întreprinderi noi create;

➤ *activități de eficiență energetică* – 37,2 mil. lei, dintre care 29,4 mil. lei constituie transferurile pentru Fondul de Eficiență Energetică, din contul căruia au fost finanțate 86 proiecte, dintre care 52 fiind finalizate;

➤ *fondul național de dezvoltare regională* – 123,3 mil. lei, fiind utilizate pentru continuarea proiectelor, dintre care în domeniul drumurilor regionale și locale în sumă de 52,6 mil. lei, eficiență energetică în sumă de 3,8 mil. lei, în domeniul infrastructurii de afaceri în sumă de 39,4 mil. lei, dezvoltării turismului în sumă de 27,5 mil. lei.

Alocațiile pentru contribuția Guvernului la proiectele cu finanțare externă au fost prevăzute în sumă de 22,5 mil. lei, dintre care s-au finanțat 16,2 mil. lei, fiind neexecutate sumele aferente exproprierii terenurilor aferente devierilor de traseu, pentru finalizarea lucrărilor de construcție a gazoductului Ungheni-Chișinău precum și activitățile fiduciare necesare pentru construcția stației Back-to-Back.

Cheltuielile neexecutate în anul 2020 la grupa dată constituie 636,0 mil. lei, dintre care:

- în cadrul proiectelor finanțate din surse externe – 142,3 mil. lei;
- gospodăria drumurilor – 105,7 mil. lei;
- susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii – 82,5 mil. lei;
- fondul de garantare a creditelor în sectorul rural – 40,0 mil. lei;
- implementarea programelor de construcție, reparație și întreținere a drumurilor publice – 39,9 mil. lei;
- managementul autorităților administrative centrale – 29,8 mil. lei;
- dezvoltarea regională – 29,5 mil. lei;
- măsuri pentru dezvoltarea viticulturii – 18,2 mil. lei;
- elaborarea sistemului de documente normative în construcții – 11,9 mil. lei;
- activități sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală – 10,7 mil. lei;
- activități de eficiență energetică – 9,4 mil. lei;

Cauzele neexecutării cheltuielilor la grupa dată sunt:

- desfășurarea cu întârziere sau extinderea termenelor de petrecere a licitațiilor la proiectele de infrastructură;
- capacitățile reduse de valorificare a resurselor financiare;
- nerespectarea termenelor de prezentare a documentelor pentru debursarea sumelor și transferul acestora către beneficiari, ceea ce a dus la formarea soldurilor substanțiale la finele anului;
- tergiversarea adoptării actelor normative de rigoare;
- procesul lent de implementare a unor lucrări de infrastructură/rezilierea și petrecerea unor noi licitații.
- suspendarea activităților din cauza efectelor provocate de pandemia COVID – 19.

Pentru cheltuieli în cadrul *proiectelor finanțate din surse externe* au fost prevăzute alocații în sumă de 1 757,0 mil. lei, din care au fost executate în sumă de 1 614,7 mil. lei, inclusiv din granturi – 112,9 mil. lei și din credite – 1 501,8 mil. lei, principalele proiecte fiind:

1. *Proiectul de susținere a programului în sectorul drumurilor* realizat în sumă de 918,7 mil. lei, sau la nivel de 108,1% din prevederi.

2. Proiectul „*Agricultura competitivă*” realizat în sumă de 45,1 mil. lei sau circa 76,4% din prevederi, principalul motiv al nevalorificării fiind insuficiența capacităților de absorbție a fondurilor orientate în acest sector.

3. Proiectele „*IFAD*”, cu cheltuieli executate în sumă de 62,8 mil. lei sau la nivel de 73,5% din prevederi.

4. Proiectul „*Livada Moldovei*” realizat în sumă de 51,0 mil. lei sau la nivel de 84,1% din prevederi.

5. Proiectul „*Ameliorarea competitivității (PAC II)*”, realizat în sumă de 35,6 mil. lei sau la nivel de 82,5%, cauza principală care a împiedicat executarea integrală a bugetului a fost situația pandemică, care a provocat tergiversarea implementării mai multor activități, precum și limitarea numărului de evenimente organizate și cofinanțate cu suportul PAC II. Totodată, în perioada de gestiune a proiectului, prin intermediul Liniei de Credit au fost finanțate 16 proiecte pentru companiile orientate spre export.

6. Proiectul „*Înregistrarea și Evaluarea Funciară*” cu cheltuieli în sumă de 5,8 mil. lei ce constituie 28,7% din prevederi. Neexecutarea în totalitate a resurselor financiare prevăzute a fost cauzată preponderent de efectele pandemiei COVID 19, care a tergiversat considerabil implementarea proiectului în perioada martie – decembrie 2020 și a dus la întârzierea sau chiar amânarea realizării unor activități.

7. Proiectul „*Reabilitarea drumurilor locale*” realizat în sumă de 349,2 mil. lei ce constituie 81,1% din prevederi. Nivelul scăzut al executării a fost cauzat de expertizarea târzie a documentației de proiect.

8. Proiectul de achiziții a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare – 82,2 mil. lei ce constituie 93,3% din prevederi, dintre care suma de 79,6 mil. lei a fost valorificată în cadrul Acordului de grant de co-finanțare a achiziționării locomotivelor, totodată, au fost semnate Contracte de Consultanță pentru misiunea „Calea Ferată din Moldova: Asistență în pregătirea și implementarea proiectului și Suport pentru Restructurare”.

9. Proiectul „*Tranziția la agricultura performantă*” realizat în sumă de 16,8 mil. lei sau la nivel de 53,7% din prevederi.

10. Proiectul „*Winet - Comerț și inovație în industria vinului*” (PBMN 2014-2020) – 4,4 mil. lei ce constituie 45,2% din prevederi.

11. La Programul Operațional Comun „*Bazinul Mării Negre 2007-2013*” cheltuielile au fost executate în sumă de 7,0 mil. lei din 8,9 mil. lei prevăzuți.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 741/2020 cu privire la încheierea unui contract și alocarea mijloacelor financiare, din fondul de rezervă a Guvernului, Agenției Proprietăți Publice i-au fost alocate mijloace financiare în sumă de 3 466,4 mii lei pentru plata onorariilor Biroului Asociat de Avocați „Buruiana & Partners”, în vederea prestării serviciilor de reprezentare juridică la acțiunea înaintată de către Komaksavia Airport Invest Ltd împotriva Republicii Moldova, pendinte la Institutul de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț din Stockholm (Regatul Suediei).

4.5.5. Protecția mediului

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 268,4 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 17,5 mil. lei, constituind 285,9 mil. lei sau 0,5% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 232,3 mil. lei sau la nivel de 81,3 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor grupei date se prezintă în tabelul următor.

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	133,7	268,4	285,9	232,3	-53,6	81,3	98,6	173,7
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>0,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>-0,1</i>		<i>0,2</i>	
Cheltuieli curente	97,1	91,9	212,1	186,7	-25,4	88,0	89,6	192,3
Cheltuieli capitale	36,6	176,5	73,8	45,6	-28,2	61,8	9,0	124,6

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Resurse, total	133,7	268,4	285,9	232,3	-53,6	81,3	98,6	173,7
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	126,7	229,8	239,4	214,7	-24,7	89,7	88,0	169,6
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe		28,2	32,0	6,7	-25,3	20,9	6,7	
venituri colectate	7,0	10,4	14,5	10,9	-3,6	75,2	3,9	155,7

Cheltuielile realizate în anul 2020 atestă o creștere semnificativă față de anul 2019, cu 98,6 mil. lei sau cu 73,7%. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 53,6 mil. lei, sau 18,7% din total, comparativ cu 78,7 mil. lei neexecutate în anul 2019. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 25,4 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 28,2 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe, suma cheltuielilor neexecutate constituie 3,6 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 92,4%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 2,9 % și 4,7% din total.

Din *Fondul național pentru dezvoltare regională*, pentru protecția mediului au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 3,0 mil. lei, suma precizată, conform deciziei Consiliului de Administrare, constituind 2,3 mil lei, care au fost executate în sumă de 1,9 mil. lei ceea ce constituie 82,6% din prevederi

Cu suportul acestui fond au fost implementate următoarele măsuri principale:

- 3 localități cu 24000 locuitori cu acces la servicii îmbunătățite de management al deșeurilor menajere solide;
- au fost procurate 2 autospeciale pentru acumularea și transportarea deșeurilor menajere solide.

Mijloacele alocate la această grupă din *Fondul ecologic național* 36,7 mil. lei, au fost executate în sumă de 16,6 mil. lei sau la nivel de 45,2% din prevederi și anume:

- 12,6 mil. lei pentru implementarea proiectului de dezvoltare a infrastructurii integrate de gestionare a deșeurilor menajere solide în 5 raioane (Cahul, Cantemir, Ceadâr-Lunga, Taraclia și Vulcănești);
- 1,3 mil. lei pentru consolidarea proceselor de eroziune și stoparea alunecărilor de teren în s. Covurlui r. Leova.

Neexecutarea alocațiilor în sumă de 20,1 mil. lei în cadrul Fondului Ecologic Național, a fost cauzată de faptul că, proiectele pentru procurarea tehnologiei de prelucrare a deșeurilor de sticlă înaintate de către producătorii AO

„Reciclare” și SRL „ABS”, nu au fost propuse spre examinare de Consiliul de administrare al FEN, respectiv nu au fost finanțate.

Pentru cheltuieli în cadrul *proiectelor finanțate din surse externe* au fost prevăzute alocații în sumă de 32,0 mil. lei, inclusiv din granturi – 20,3 mil. lei din care au fost executate în sumă de 6,7 mil. lei, principalele fiind:

1. Proiectul „*Pregătirea celei de-a cincea comunicări naționale în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice*” cu cheltuieli în sumă de 1,4 mil. lei, sau la nivel de 77,8% din prevederi.

2. Proiectul „*Pregătirea celui de-al treilea bienal actualizat în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice*” cu cheltuieli în sumă de 2,5 mil. lei sau la nivel de 83,3% din prevederi.

3. Proiectul „*Îmbunătățirea cadrului instituțional și de reglementare privind gestionarea substanțelor chimice și deșeurilor pe tot parcursul ciclului de viață în RM*” cu cheltuieli în sumă de 2,2 mil. lei sau la nivel de 73,3% din alocațiile prevăzute.

Neexecutarea cheltuielilor în sumă de 25,3 mil. lei în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, a fost cauzată de lipsa documentației tehnice, nefiind încă semnat un Acord între Republica Moldova și România, în vederea implementării Proiectului „*Îmbunătățirea și reabilitarea Nodului Hidrotehnic Costești-Stînca, etapa I*” .

4.5.6. Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 409,9 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 16,1 mil. lei, constituind 426,0 mil. lei sau 0,8% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 346,5 mil. lei sau la nivel de 81,3% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 36,3% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

mil. lei

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	292,2	409,9	426,0	346,5	-79,5	81,3	54,3	118,6
<i>Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>0,7</i>	<i>0,8</i>	<i>0,8</i>	<i>0,7</i>	<i>-0,1</i>		<i>0</i>	
Cheltuieli curente	218,2	32,7	258,5	242,2	-16,3	93,7	24,0	111,0
Cheltuieli capitale	74,0	377,2	167,5	104,3	-63,2	62,3	30,3	140,9

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Resurse, total	292,2	409,9	426,0	346,5	-79,5	81,3	54,3	118,6
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	241,6	295,9	343,1	316,4	-26,7	92,2	74,8	131,0
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	50,6	114,0	82,9	30,1	-52,8	36,3	-20,5	59,5

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 54,3 mil. lei sau cu 18,6%. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 79,5 mil. lei, sau 18,7% din total, cu 5,6 mil. lei mai puțin față de cheltuielile neexecutate în anul 2019 (85,1 mil. lei). În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 16,3 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 63,2 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 52,8 mil. lei.

Cheltuielile au fost finanțate în proporție de 91,3% din surse generale și 8,7% din contul proiectelor finanțate din surse externe.

Pentru *aprovizionarea cu apă și canalizare* au fost utilizate mijloace financiare în sumă de 316,4 mil. lei sau 92,2% din prevederi, dintre care 309,9 mil. lei reprezintă transferurile cu destinație specială către bugetele locale.

Măsurile în cauză au fost implementate din contul:

➤ *Fondului național de dezvoltare regională* - 57,9 mil. lei, ceea ce constituie 89,2% din suma prevăzută, fiind totodată în creștere cu 31,6 mil. lei. față de anul 2019.

➤ *Fondului ecologic național* - 252,0 mil. lei, constituind 94,7% din suma prevăzută, cu o creștere de 50,2 mil. lei. față de anul 2019.

Cu suportul acestor 2 fonduri au fost atinse următoarele rezultate principale:

- 35840 beneficiari conectați la apă și la rețele de canalizare;
- 154,8 km de apeduct construite;
- 12,4 km de rețele de canalizare construite/reconstruite;
- 1 stație de pompare a apei potabile construită;
- 2 stații de epurare instalate;
- 1 castel de apă potabilă construit.

Pentru implementarea activităților în cadrul *proiectelor cu finanțare externă* în cadrul grupei respective au fost prevăzute alocații în sumă de 82,9 mil. lei, care au fost realizate în sumă de 30,1 mil. lei sau la nivel de 36,3% din prevederi, dintre care 18,7 mil. lei reprezintă granturi primite în anul 2020 și 23,4 mil. lei din soldurile anului precedent.

În cadrul Proiectului „*Construcția locuințelor sociale II*” au fost

valorificate mijloace financiare în sumă de 11,8 mil. lei sau în proporție de 59,9% din prevederi, fiind în diminuare față de anul 2019 cu 11,6 mil. lei. Ca rezultat, în anul 2020 au fost finalizate două proiecte de construcție a locuințelor sociale: un bloc cu 32 de apartamente în raionul Cahul și alte 30 apartamente în raionul Glodeni. Totodată, pe parcursul anului 2020 au continuat lucrările de construcție a 49 de apartamente sociale în raionul Cimișlia și 72 în raionul Rezina. Apartamentele sunt oferite persoanelor cu nevoi speciale, orfanilor dezinstituționalizați, familiilor cu cel puțin trei minori, familiilor în care cel puțin unul din membri activează în sectorul bugetar, iar procedura de repartizare este efectuată de comisiile speciale create de Consiliile Raionale, în baza unui regulament ce prevede modul și condițiile de repartizare, criteriile de eligibilitate, dar și categoriile eligibile.

Proiectul „*Consolidarea cadrului instituțional în sectorul alimentării cu apă și sanitație din Republica Moldova*”, în cadrul căruia au fost valorificate 18,3 mil. lei, ceea ce constituie 71,1% din suma precizată pentru anul 2020.

4.5.7. Ocrotirea sănătății

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 4 537,3 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 1 123,4 mil. lei, constituind 5 660,7 mil. lei sau 10,6% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 4 943,3 mil. lei sau la nivel de 87,3% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 38,6% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	3786,7	4537,3	5660,7	4943,3	-717,4	87,3	1156,6	130,5
<i>Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	8,8	8,8	10,6	10,0	-0,6		1,2	
Cheltuieli curente	3692,3	4072,7	4839,6	4561,6	-278,0	94,3	869,3	123,5
Cheltuieli capitale	94,4	464,6	821,1	381,7	-439,4	46,5	287,3	404,3
Resurse, total	3786,7	4537,3	5660,7	4943,3	-717,4	87,3	1156,6	130,5
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	3518,8	4004,8	4593,8	4450,4	-143,4	96,9	931,6	126,5
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	97,3	340,2	895,6	345,7	-549,9	38,6	248,4	355,3
venituri colectate	170,6	192,3	171,3	147,2	-24,1	85,9	-23,4	86,3

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 1156,6 mil. lei sau cu 30,5 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 717,4 mil. lei, (12,7% din planul anual), care față de nivelul acestora

din anul 2019, a crescut cu 409,2 mil. lei. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 278,0 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 439,4 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 549,9 mil. lei, ce constituie 61,4 % din prevederi.

Sub raportul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 90,0%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate de autoritățile/instituțiile bugetare le revine, respectiv, 7,0% și 3,0% din prevederi.

În aspectul autorităților publice care gestionează programe bugetare în acest sector, cel mai jos nivel de executare a cheltuielilor se atestă la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale 63,2% (-689,1 mil. lei). Nevalorificarea integrală a alocațiilor a fost cauzată de neîncheierea contractelor, din lipsa prezentării ofertelor conform cerințelor solicitate în cadrul licitațiilor petrecute repetat, fluctuația cadrelor, neprezentarea la timp a documentelor ce confirmă volumul de servicii procurate, lucrări efectuate, ne debursarea granturilor /neîncasarea împrumuturilor pentru proiectele finanțate din surse externe.

Principalele măsuri din domeniul ocrotirii sănătății implementate în anul 2020 au fost:

- asigurarea integrală a transferurilor de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – 3 533,7 mil. lei;
- realizarea programelor naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății – 255,1 mil. lei sau 82,2% din prevederile anuale;
- consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare publice pentru care Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale are calitatea de fondator – 140,5 mil. lei sau 93,6% din prevederi;
- prestarea serviciilor de asistență medicală în cadrul Programului ramural de servicii medicale prestate contingentului arondat – 27,7 mil. lei sau 99,5% din prevederile anuale.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe, în anul 2020, au fost executate în sumă de 345,7 mil. lei sau 38,6% din prevederi, fiind implementate următoarele proiecte:

1. Proiectul „*Programul de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, al infecțiilor cu transmitere sexuală și al tuberculozei în Moldova*” finanțat din contul grantului acordat de Fondul Global. Astfel, pentru anul 2020 au fost prevăzute mijloace financiare în suma de 111,1 mil. lei, au fost executate în sumă de 99,2 mil. lei sau la nivel de 89,3% din prevederi.

Cauzele principale ale neexecutării cheltuielilor au fost: diminuarea comenzii pentru medicamentele în legătura cu stocurile existente, trecerea la schemele noi de tratament, precum și alocarea unui grant în formă de

medicamente antituberculoase din partea GDF (Global Drug Facility - Stop TB partnership) pentru tratamentul MDR la copii, economii obținute la procurarea medicamentelor antiretrovirale HIV în legătură cu estimările mai mari de cantități și obținerea prețurilor mai mici la medicamente și la procurarea reagenților TB și consumabilelor HIV, costuri mai mici pentru realizarea studiilor TB: 2 studii privind schemele scurte au fost comasate în unul la recomandarea OMS, rapoartele pentru toate studiile (studiu MDR la copii, studii operaționale pe probleme prioritare în cazul TB și DR-TB) au fost prezentate în format electronic fără a fi editate și tipărite, nu au fost organizate mese rotunde off-line, rezultatele studiilor fiind prezentate online.

2. *Proiectul de susținere a Consiliului national de coordonare TB/SIDA* finanțat din contul grantului acordat de Fondul Global. La situația din 31 decembrie 2020, grantul a fost debursat în sumă de 0,7 mil. lei, iar cheltuielile au fost executate aproximativ sută la sută din planul precizat.

3. Proiectul „*Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova*” finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială. Suma împrumutului extern destinat proiectului în anul 2020 a constituit 26,9 mil. lei, iar cheltuielile au fost executate în sumă de 2,2 mil. lei sau 8,2% la sută.

Motivul neexecutării este, că mijloacele financiare este planificate pentru dezvoltarea funcționalităților suplimentare a Sistemul Informațional Automatizat Asistența Medicală Primară (SIA AMP) și Sistemul Informațional Automatizat Asistența Medicală Spitalicească (SIA AMS) și interoperabilitatea acestuia cu alte sisteme informaționale. Din motivul pandemiei COVID-19, au avut loc tergiversări în elaborarea termenilor de referință, respectiv acest sold urmează a fi executat pe parcursul anului 2021.

4. Proiectul „*Asigurarea cu ambulanțe*” finanțat din contul împrumutului extern de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei. La situația din 31 decembrie 2020, suma împrumutului a constituit 227,0 mil. lei, iar cheltuielile au fost executate în sumă de 48,2 mil. lei sau 21,2% din planul precizat.

Din contul acestui proiect a fost procurate pe parcursul anului 2020 - 44 ambulanțe. Contribuția Guvernului la realizarea acestui proiect nu au fost necesara. Astfel, neexecutarea mijloacelor financiare în cadrul proiectului „*Asigurarea cu ambulanțe*” a constituit – 209,9 mil. lei, dintre care: 178,9 mil. lei – finanțare externă și 31,0 mil. lei – contribuția Guvernului.

Din cauza pandemiei cu infecția COVID-19, companiile turcești care efectuează asamblarea ambulanțelor și livrarea acestora în Republica Moldova, au avut dificultăți în aprovizionarea cu piese componente pentru asamblarea ambulanțelor. Aceste companii au avut probleme majore în aprovizionarea de către furnizori cu dispozitive medicale necesare dotării corespunzătoare a ambulanțelor. Problemele respective au dus la imposibilitatea respectării

graficului de asamblare și livrare anterior stabilit, conducând la extinderea termenelor contractelor. Prin Decizia CEB din noiembrie 2020 la Acordul-cadru de împrumut dintre Guvernul Republicii Moldova și CEB, a fost extinsă perioada pentru împrumutul acordat Guvernului Republicii Moldova până la 31 martie 2022. Corespunzător, au fost extinse până la 31 decembrie 2021, prevederile Contractului de achiziții publice privind procurarea ambulanțelor, încheiat între Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească și companiile asociate, din sursele financiare alocate în baza Acordului-cadru de împrumut dintre Guvernul Republicii Moldova și CEB.

5. Proiectul *„Îmbunătățirea infrastructurii de operare a serviciului mobil de urgență, resuscitare și descarcerare (SMURD) și de pregătire a personalului de intervenție în situații de urgență în zona transfrontalieră dintre Republica Moldova și România”*, finanțat din contul grantului oferit de Comisia Europeană. La situația din 31 decembrie 2020, grantul a fost debursat în sumă de 7,3 mil. lei, iar cheltuielile au fost executate în volum de 3,4 mil. lei sau 46,6% din prevederi.

Pentru Construcția unității de primiri urgente a Institutului de Medicină Urgentă, mun. Chișinău, neexecutarea este explicată prin următoarele: procedura de licitație a fost posibilă doar după ce a dispărut clauza rezolatorie și a fost transferat avansul de către UE, fapt realizat în decembrie 2019. Tot în decembrie 2019 a fost lansată procedura de achiziție conform regulilor Programului, și anume efectuarea achizițiilor conform PRAG. Astfel, la data de 7 octombrie 2020 a fost înregistrat Contractul de executare la Trezoreria de Stat, astfel aceasta fiind data începerii executării lucrărilor lucrări.

Totodată, lucrările de construcție au fost efectuate pe timp de pandemie, ceea ce a influențat ritmul de executare a acestor.

6. Proiectul *"Răspuns de urgență la COVID-19"*, finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială. Suma împrumutului extern destinat proiectului în anul 2020 a constituit 422,6 mil. lei, cheltuielile au fost executate în sumă de 192,0 mil. lei sau 45,4%. Suma de 230,6 mil. lei a rămas neexecutată din motivul extinderii termenului de livrare a bunurilor. Bunurile au fost livrate la finele lunii decembrie 2020, fiind necesar să fie urmată procedura de devamare, instalare și verificare apoi aprobare spre plată a contractelor încheiate la finele lunii decembrie 2020, iar bunurile urmează a fi livrate pe parcursul trimestrului întâi al anului 2021.

7. Proiectul *„Răspuns de urgență la COVID-19 și suport pentru întreprinderile mici și mijlocii”*, finanțat din contul împrumutului extern de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei. La situația din 31 decembrie 2020, suma împrumutului a constituit 100,0 mil. lei, iar cheltuieli pe parcursul anului

nu au fost executate. Având în vedere că pe parcursul anului 2020 nu s-a reușit semnarea contractului de finanțare al acestui proiect, cheltuielile pentru implementarea Componentei Sănătate, au fost replanificate pentru anii 2021-2022.

Totodată, în anul 2020 din fondurile de urgență al Guvernului pentru grupa dată au fost utilizate mijloace financiare în sumă de 36,6 mil. lei de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, pentru procurarea echipamentului de protecție împotriva infecției COVID-19, dintre care 31,2 mil. lei sau 85,3% din fondul de rezervă și 5,4 mil. lei din fondul de intervenție al Guvernului.

4.5.8. Cultură, sport, tineret, culte și odihnă

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 890,1 mil. lei, care pe parcursul anului au fost micșorate cu 21,9 mil. lei, constituind 868,2 mil. lei sau 1,6% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 825,7 mil. lei sau la nivel de 95,1% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 88,9 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	809.5	890.1	868.2	825.7	-42.5	95.1	16.2	102.0
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>1.9</i>	<i>1.7</i>	<i>1.6</i>	<i>1.7</i>	<i>0.1</i>		<i>-0.2</i>	
Cheltuieli curente	755.6	810.0	799.7	767.7	-32.0	96.0	12.1	101.6
Cheltuieli capitale	53.9	80.1	68.5	58.0	-10.5	84.7	4.1	107.6
Resurse, total	809.5	890.1	868.2	825.7	-42.5	95.1	16.2	102.0
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	797.8	879.3	856.0	816.3	-39.7	95.4	18.5	102.3
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe			0.9	0.8	-0.1	88.9	0.8	
venituri colectate	11.7	10.8	11.3	8.6	-2.7	76.1	-3.1	73.5

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 16,2 mil. lei sau cu 2%. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 42,5 mil. lei, sau 4,9 % din prevederi, care practic sunt la nivelul celor neexecutate în anul 2019 (46,3 mil. lei). În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 32,0 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 10,5 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 0,1 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 98,9%, veniturilor colectate și proiectelor finanțate din surse externe le revine, respectiv 1,0% și 0,1% din total.

Principalele cauze a nevalorificării alocațiilor se datorează restricțiilor impuse, în condițiile pandemiei COVID-19, pentru organizarea antrenamentelor, participarea sportivilor la competițiile naționale și internaționale, desfășurarea evenimentelor culturale în masă, activitatea instituțiilor culturale și de sport.

În aspectul *structurii funcționale* a cheltuielilor se atestă o predominare a *serviciilor de sport și cultură fizică* cu un volum de 372,1 mil. lei, fiind executate în sumă de 346,5 mil. lei, sau la nivel de 93,1% față de prevederi, care sunt la nivelul volumului cheltuielilor executate în anul 2019.

Pentru domeniul „*Sport*” au fost prevăzute mijloace în sumă de 134,9 mil. lei, fiind executate 120,9 mil. lei sau 89,6% din prevederi. Din contul acestora, pentru activitatea a 22 de școli sportive s-au efectuat cheltuieli în sumă de 72,8 mil. lei, iar în scopul realizării Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale - 28,9 mil. lei.

Întru realizarea *activităților pentru tineret*, pentru anul 2020 au fost prevăzute alocații în sumă de 14,6 mil. lei, care au fost executate în sumă de 9,6 mil. lei sau 65,8% din prevederi.

Pentru susținerea programului de granturi *pentru inițiativele tinerilor la nivel local* au fost prevăzute alocații în sumă de 1,5 mil. lei, fiind executate în sumă de 0,6 mil. lei sau 40,0% din prevederi.

Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale au fost executate în sumă de 215,5 mil. lei sau 97,4% din prevederi, beneficiari fiind 71 de școli sportive din cadrul autorităților publice locale.

În scopul susținerii *proiectelor/programelor culturale ale organizațiilor necomerciale* au fost prevăzute alocații în sumă de 7,4 mil. lei, fiind executate în sumă de 6,4 mil. lei.

Pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune au fost prevăzute alocații în sumă de 310,5 mii lei, care au fost executate integral, după cum urmează:

- activitatea teatrelor, a ciroului și a organizațiilor concertistice – 179,8 mil. lei;
- activitatea Instituției Publice Naționale Compania „Teleradio-Moldova” – 126,3 mil. lei;
- activitatea Instituției Publice „Muzeul de istorie a evreilor din Republica Moldova” – 2,5 mil. lei;
- susținerea redacțiilor revistelor pentru copii și adolescenți „Noi”, „Alunelul” și „Florile Dalbe” – 1,9 mil. lei.

Pentru indemnizații de merit pentru realizări deosebite și pentru recompensarea activității de notorietate în domeniul culturii au fost utilizate alocații bugetare în sumă de 17,0 mil. lei, de care au beneficiat 200 persoane.

Pentru *susținerea cinematografiei* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 6,8 mil. lei, care au fost executate practic integral.

În scopul susținerii *editării cărții naționale* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 4,7 mil. lei, fiind executate în sumă de 4,2 mil. lei.

Alocațiile pentru contribuția Guvernului la proiectul „Promovarea tradițiilor etnografice din România și Republica Moldova” și proiectul „Istoria și muzica – valorile care ne reunesc” au fost prevăzute în sumă de 1,0 mil. lei, fiind executate practic integral.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe, în anul 2020, au fost executate în sumă de 0,8 mil. lei sau 88,9% din prevederi, fiind implementat proiectul „Programul Operațional Comun „Bazinul Mării Negre””, destinat promovării turismului arheologic, istoric și cultural din regiunea Mării Negre prin prezentarea patrimoniului bogat și a moștenirii culturale într-un mod coerent, folosind tehnologiile informaționale.

4.5.9. Învățământ

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 12 362,2 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 3,1 mil. lei, constituind 12 365,3 mil. lei sau 23,2% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 11 887,0 mil. lei sau la nivel de 96,1% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 59,3% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul ce urmează:

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	11045,6	12362,2	12365,3	11887,0	-478,3	96,1	841,4	107,6
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>25,6</i>	<i>24,0</i>	<i>23,2</i>	<i>23,9</i>	<i>0,7</i>		<i>-1,7</i>	
Cheltuieli curente	10833,6	11914,7	11936,4	11571,2	-365,2	96,9	737,6	106,8
Cheltuieli capitale	212,0	447,5	428,9	315,8	-113,1	73,6	103,8	149,0
Resurse, total	11045,6	12362,2	12365,3	11887,0	-478,3	96,1	841,4	107,6
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	10900,9	11963,1	12074,0	11710,1	-363,9	97,0	809,2	107,4
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	116,1	364,8	260,3	154,4	-105,9	59,3	38,3	133,0
venituri colectate	28,6	34,3	31,0	22,5	-8,5	72,6	-6,1	78,7

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 841,4 mil. lei sau cu 7,6%. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 478,3 mil. lei, sau 4,0% din total. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 365,2 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 113,1 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 105,9 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 98,5%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 1,3% și 0,2% din total.

Pentru realizarea programului de suport bugetar în cadrul *proiectului „Reforma învățământului în Moldova”*, susținut de Banca Mondială, au fost prevăzute alocații pentru:

- formarea profesională a cadrelor didactice și de conducere din învățământul general, dezvoltarea conținuturilor curriculare la disciplinele școlare, implementarea standardelor minime educaționale, precum și pentru asigurarea instituțiilor de educație timpurie și a instituțiilor de învățământ primar și secundar cu dezinfectanți pentru prevenirea infecției COVID-19, în sumă de 46,8 mil. lei, executate la nivel de 71,8 la sută;

- procurarea utilajului și mobilierului școlar și pentru dotarea laboratoarelor – 51,5 mil. lei, executate la nivel de 79,8 la sută.

În scopul realizării programului de suport bugetar în domeniul reformei învățământului profesional tehnic pentru proiectul *„Suport pentru implementarea Strategiei Învățământului Vocațional/Tehnic”*, oferit de Comisia Europeană au fost realizate investiții capitale în volum de 37,3 mil. lei, ce constituie 90,0% din alocațiile prevăzute.

Principalele cauze ale nevalorificării alocațiilor bugetului de stat se atribuie efectelor pandemiei COVID-19, care au dus la suspendarea procesului educațional în cadrul instituțiilor de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal, special și extrașcolar, pe perioada martie-iunie 2020, precum și la anularea organizării odihnei de vară a copiilor.

Măsurile privind *organizarea desfășurării examenelor de absolvire* în gimnazii și examenelor de bacalaureat în licee au generat cheltuieli în sumă de 1,8 mil. lei fiind în descreștere cu 6,0 mil. lei față de anul 2019.

Pentru *participarea elevilor dotați la olimpiadele naționale și internaționale* au fost executate cheltuieli în sumă de 1,9 mil. lei, cu 4,9 mil. lei mai puțin față de anul 2019.

Conform Hotărârii Guvernului nr.876/2015 *„Cu privire la asigurarea cu manuale a elevilor”* pentru anul 2020, au fost prevăzute alocații în sumă de 46,1 mil. lei, fiind executate la nivel de 97,0% din prevederi.

În scopul realizării măsurilor privind *lucrul extrașcolar cu copiii* s-au executat cheltuieli în sumă de 20,8 mil. lei, cu 1,7 mil. lei mai puțin față de prevederi sau cu 7,0 mil. lei mai puțin față de anul precedent.

Cotizațiile la organisme internaționale în anul 2020 au constituit 1,2 mil. lei, ce reprezintă 79,2% din prevederi.

Pentru încurajarea și stimularea participării Republicii Moldova la *programele de mobilitate CEEPUS III* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 0,3 mil. lei, care nu au fost executate din cauza situației epidemiologice.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.983/2012 „*Cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior de stat în condiții de autonomie financiară*” și Hotărârii Guvernului nr.1077/2016 „*Cu privire la finanțarea în bază de cost per elev a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic*”, instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior au acordat servicii educaționale privind realizarea *comenzii de stat de pregătire a cadrelor*, valorificând mijloace în sumă de 1 671,7 mil. lei ce constituie 99,1% din prevederi sau cu 6,2 mil. lei mai mult față de anul 2019.

Cheltuielile pentru *plata burselor elevilor și studenților* din instituțiile de învățământ au fost realizate în suma de 252,2 mil. lei ce constituie 98,0% din prevederi.

Pentru *asigurarea alimentării copiilor/elevilor* din instituțiile de învățământ au fost prevăzute alocații în sumă de 38,0 mil. lei, care au fost executate în sumă de 35,6 mil. lei sau la nivel de 93,8% din prevederi.

În vederea finanțării instituțiilor de învățământ general la nivel local, au fost prevăzute *transferuri cu destinație specială* de la bugetul de stat către bugetele locale în sumă de 9 450,3 mil. lei, care au fost executate în sumă de 9 169,2 mil. lei, sau la nivel de 97,0% din prevederi sau cu 705,8 mil. lei mai mult față de anul precedent.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.256/2020 „*Cu privire la aprobarea Programul activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020*”, instituțiile de învățământ au beneficiat de mijloace în sumă de 1,3 mil. lei, care au fost executate integral.

În anul 2020, veniturile colectate ale instituțiilor finanțate de la bugetul de stat au constituit 22,5 mil. lei sau 72,6% față de veniturile anuale planificate în volum de 31,0 mil. lei.

Pentru activitățile din cadrul *proiectelor finanțate din surse externe* au fost prevăzute mijloace în sumă de 260,3 mil. lei, fiind executate în sumă de 154,4 mil. lei sau la nivel de 59,3% din prevederi. Neexecutarea cheltuielilor a fost condiționată de situația epidemiologică pandemică din țară, care a tergiversat executarea lucrărilor de reparații planificate, precum și de faptul că

documentațiile de proiect au fost primite cu întârziere, iar procedurile de achiziții lansate repetat au amânat termenele de executare.

În anul 2020, în cadrul grupei au fost în derulare următoarele proiecte finanțate din surse externe:

1. Proiectul II al Fondului de Investiții Sociale, finanțat din contul contribuției grantului extern, contribuției autorităților publice locale la proiect și a soldului de mijloace format la începutul anului, în cadrul căruia s-au prevăzut cheltuieli în volum de 6,1 mil. lei pentru implementarea lucrărilor de construcții începute anterior, precum și pentru recepțiile finale ale obiectelor finalizate, care au fost realizate la nivel de 77,6% din prevederi.

2. Proiectul „Programul de asistență tehnică și financiară acordată de Guvernul României pentru instituțiile preșcolare din Republica Moldova”, finanțat din contul contribuției grantului acordat de Guvernul României, contribuției autorităților publice locale la proiect și a soldului de mijloace înregistrat la situația din 1 ianuarie 2020, în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 40,5 mil. lei, destinate dezvoltării și modernizării rețelei de instituții din localitățile rurale prin renovarea și construcția instituțiilor preșcolare, în funcție de necesitățile locale, care au fost realizate la nivel de 71,5% la sută din prevederi.

3. Proiectul de Reformă a Educației din Moldova este finanțat din contul împrumuturilor externe și implementat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Fondul de Investiții Sociale din Moldova. Pentru realizarea măsurilor din cadrul proiectului au fost prevăzute cheltuieli în volum de 203,0 mil. lei, destinate acordării suportului pentru implementarea standardelor educaționale și consolidarea calității educației prin lucrări de renovare a școlilor, care au fost realizate în volum de 116,6 mil. lei sau la nivel de 57,5% din prevederi.

4. Proiectul „Susținerea învățământului superior” finanțat din contul împrumuturilor externe, în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 6,0 mil. lei pentru acordarea serviciilor de consultanță privind elaborarea și revizuirea Standardelor Naționale de Calificare, fiind executate la nivel de 7,4% din prevederi.

5. Proiectul „Computerizarea școlilor din raionul Taraclia, Republica Moldova”, finanțat din contul grantului acordat de către Guvernul Bulgariei în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 2,9 mil. lei destinate procurării tehnicii de calcul în instituțiile de învățământ liceal din raionul Taraclia, fiind executate la nivel de 81,2% din prevederi.

6. Proiectul „Programul de grant pentru proiectele securității umanitare (KUSANONE)” finanțat din contul grantului acordat de către Guvernul Japoniei în cadrul căruia s-au planificat lucrări de reparație capitală a clădirii Școlii

profesionale din or. Orhei în sumă de 1,6 mil. lei, care au fost realizate la nivel de 79,1% din prevederi.

7. Proiectul „Programul cadru al UE Erasmus +” finanțat din contul grantului acordat de Comisia Europeană și soldului de mijloace înregistrat la începutul anului, în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 0,2 mil. lei destinate analizei nevoilor de dezvoltare și elaborare a planului de implementare a strategiei de implicare a părților interesate în activitățile de asigurare externă a calității ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, care au fost realizate la nivel de 8,7% din prevederi.

4.5.10. Protecție socială

Pentru anul 2020, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 9577,0 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 1 790,4 mil. lei, constituind 11 367,4 mil. lei sau 21,3% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 10 558,6 mil. lei sau la nivel de 92,9% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 94,4 % din prevederi.

Datele despre executarea cheltuielilor în cadrul grupei date se prezintă în tabelul următor:

	2019 executat	2020						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2019	
					suma	%	Suma	%
Cheltuieli, total	8762,7	9577,0	11367,4	10558,6	-808,9	92,9	1795,9	120,5
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>20,3</i>	<i>18,6</i>	<i>21,3</i>	<i>21,3</i>	<i>0,0</i>		<i>0,0</i>	
Cheltuieli curente	8725,6	9534,8	11341,1	10536,2	-804,9	92,9	1810,6	120,8
Cheltuieli capitale	37,1	42,2	26,3	22,4	-3,9	85,2	-14,7	60,4
Resurse, total	8762,7	9577,0	11367,4	10558,6	-808,9	92,9	1795,9	120,5
<i>inclusiv:</i>								
resurse generale	8654,3	9470,0	11192,5	10441,4	-751,1	93,3	1787,1	120,6
resurse ale proiectelor finanțate								
din surse externe	2,4	0,3	1,8	1,7	-0,1	94,4	-0,7	70,8
venituri colectate	106,0	106,7	173,1	115,5	-57,6	66,7	9,5	109,0

Cheltuielile realizate în anul 2020 sunt în creștere față de anul 2019 cu 1795,9 mil. lei sau cu 20,5 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 808,8 mil. lei sau 7,1% din total. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 804,9 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 3,9 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 0,1 mil. lei.

Principalii factori care au cauzat modificările planului în sumă de 1 790,4 mil. lei sunt transferurile de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, transferuri din Fondul de susținere a populației pentru pachetul minim de servicii sociale, etc.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 99,0 %, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,1% și 0,9% din total.

Alocațiile neutilizate se atribuie la următoarele poziții de cheltuieli principale:

- transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 554,5 mil. lei, ținând cont de modificarea numărului de beneficiari de prestații sociale și mărimii medii ale prestațiilor, precum și ca urmare a încasării mai mari a veniturilor proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat;

- micșorarea numărului de copii orfani și cei aflați sub tutelă/curatelă, care își fac studiile la instituțiile de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate, superior, școlile de tip internat și casele de copii, din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării – 8,0 mil. lei;

- achitarea indemnizației unice pentru tinerii specialiști cu studii medicale și farmaceutice plasați în câmpul muncii în mediu rural, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și postsecundar pedagogic – 19,5 mil. lei, ținând cont de modificarea numărului de beneficiari;

- cheltuieli efectuate din Fondul de susținere socială a populației – 60,9 mil. lei, din care 53,5 mil. lei - transferurile la bugetele locale pentru pachetul minim de servicii sociale, reieșind din însasările efective ale fondului;

- cheltuieli de întreținere a instituțiilor și măsurilor sociale – 75,3 mil. lei, din care 1,7 mil. lei - proiecte finanțate din surse externe. Principalele cauze a nevalorificării alocațiilor constituie fluctuația cadrelor, specificul instituțiilor sociale, modificarea numărului beneficiarilor;

- măsuri de protecție socială a șomerilor – 26,1 mil. lei din cauza micșorării numărului persoanelor înregistrate, necontractarea alocațiilor din lipsa prezentării ofertelor conform cerințelor solicitate în cadrul licitațiilor petrecute;

- indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor în Banca de Economii – 13,2 mil. lei;

- transferuri cu destinație specială către bugetele locale – 51,4 mil. lei, din motivul modificării contingentului de beneficiari.

La componenta proiecte finanțate din surse externe, cheltuielile au fost executate în sumă de 1,7 mil. lei sau 94,4 % din prevederile anuale (1,8 mil. lei),

fiind implementat Proiectul „Îmbunătățirea politicii de ocupare pentru unele categorii de persoane”.

Pentru asigurarea funcționării aparatului Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a instituțiilor din subordine, precum și executarea serviciilor atribuite acestora, au fost prevăzute mijloace în sumă 654,3 mil. lei, care au fost executate în sumă de 490,2 mil. lei sau la nivel de 74,9 % din prevederi.

Întru consolidarea potențialului Instituției Publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” (CREPOR), pentru asigurarea tratamentului și reabilitării persoanelor cu dizabilități și participanților la război, în bugetul MSMPS pentru anul 2020 au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 50,6 mil.lei, precizate 53,9 mil. lei, din care la situația din 31.12.2020 au fost executate în sumă de 44,6 mil lei, sau la nivel de 82,7% din prevederi.

Cheltuielile preconizate ale *Fondului de susținere a populației* pentru anul 2020 au constituit 157,6 mil. lei, care au fost executate în volum de 96,7 mil. lei sau la nivel de 61,4%. Din mijloacele Fondului au fost finanțate programele cu destinație specială în domeniul asistenței sociale –14,5 mil. lei și efectuate transferuri către bugetele locale de nivelul II pentru pachetul minim de servicii sociale – 82,2 mil. lei.

În bugetul de stat pentru anul 2020 pentru plata sumei *indexate la depunerile bănești* au fost aprobate cheltuieli în sumă de 64,0 mil.lei.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 176/2020 „Privind aprobarea categoriilor de vârstă ale deponenților Băncii de Economii pentru plata sumei indexate în anul 2020” beneficiari de indexare în anul 2020 au fost deponenții născuți până în anul 1991, inclusiv pentru etapa 1 și deponenții născuți până în anul 1951, inclusiv pentru etapa 2.

În anul 2020 achitarea sumelor indexate s-a efectuat deponenților, care s-au înregistrat până la sfârșitul lunii februarie 2020.

În decursul anului 2020 către Î.S. „Poșta Moldovei” pentru plata sumelor indexate au fost transferate 51,0 mil. lei, dintre care în măsura adresării deponenților, au fost achitate 50,8 mil. lei, dintre care pentru etapa 1 – 0,4 mil. lei și pentru etapa 2 - 50,4 mil. lei. Mijloacele nesolicitate în sumă de 0,2 mil. lei au fost restituite la buget la finele anului 2020.

În scopul executării Legii nr.1225-XII/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, legate de restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, în bugetul de stat pentru anul 2020 au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 9,1 mil. lei, precizate pe parcursul anului în volum de 3,0 mil.lei și executate în sumă de 1,6 mil.lei, ce constituie 53,3%, sau cu 1,2 mil. lei mai puțin față de suma executată în anul 2019, în legătură cu reducerea numărului solicitanților de compensații.

Pentru executarea Legii nr. 154-XVI /2007 privind acordarea compensației unice pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație au fost prevăzute mijloace financiare în volum de 300,0 mii lei, din care au fost executate 18,0 mii lei, cu 36,0 mii lei mai puțin față de anul 2019.

Întru realizarea Hotărârii Guvernului nr.836/2010 „*Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni*” au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 1,7 mil. lei, care au fost executate în sumă de 0,7 mil. lei sau la nivel de 41,2%, ce constituie cu 1,4 mil. lei mai puțin față de anul 2019, în legătură cu numărul redus al Deciziilor comisiilor speciale prezentate de către APL (beneficiarilor).

Întru realizarea prevederilor Legii nr.397-XV/2013 privind finanțele publice locale, în bugetul de stat pe anul 2020 la ramura „Protecție socială” au fost aprobate mijloace financiare pentru plăți cu destinație specială în sumă de 252,4 mil. lei, fiind precizate în sumă de 252,4 mil. lei și executate în sumă de 200,9 mil. lei, ceea ce reprezintă 79,6% din prevederi și cu 1,0 mil. lei mai mult față de anul 2019, în legătură cu modificarea numărului de beneficiari de prestații sociale.

Plățile cu destinație specială în volum de 200,9 mil. lei au fost îndreptate pentru:

- compensarea cheltuielilor pentru serviciile de transport – 67,1 mil. lei, cu 2,6 mil. lei mai puțin decât în anul 2019;
- plata indemnizațiilor pentru copiii adoptați sau cei aflați sub tutelă/curatelă – 52,8 mil. lei, cu 0,9 mil. lei mai puțin față de anul 2019;
- susținerea tinerilor specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar pentru achitarea indemnizațiilor, a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ și pentru consumul de energie termică și electrică – 33,7 mil. lei, cu 2,3 mil. lei mai mult față de anul 2019;
- compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din Anenii Noi – 24,7 mil. lei, cu 0,8 mil. lei mai mult față de anul 2019;
- acordarea prestațiilor sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale – 9,6 mil. lei, cu 0,1 mil. lei mai mult față de anul 2019;
- servicii sociale – 13,0 mil. lei, cu 1,0 mil. lei mai mult față de anul 2019.

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2020 au fost aprobate în sumă de 8 560,5 mil. lei, care pe parcursul anului au fost precizate în sumă de 10 323,9 mil. lei și finanțate în sumă de 9 769,4 mil. lei sau 94,6% din prevederi.

Întru executarea prevederilor art.VI alin.(1) din Legea nr.69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, pentru perioada martie-decembrie 2020 din contul fondurilor de urgență ale Guvernului pentru achitarea indemnizației unice ca urmare a contractării infecției COVID-19 în mărime de 16,0 mii lei au fost executate mijloace financiare în sumă totală de 72,7 mil. lei pentru 4 543 de beneficiari (din care 52,6 mil. lei din fondul de intervenție și 20,1 mil. lei din fondul de rezervă).

4.6 Transferurile către bugetele locale

La baza relațiilor între bugetul de stat și bugetele locale stau prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 (cu modificările ulterioare), precum și a altor acte normative.

În componența bugetului de stat pentru anul 2020, la bugetele locale de ambele nivele au fost aprobate transferuri în sumă totală de 13 281,1 mil. lei. Astfel, transferurile cu destinație generală au constituit 2 216,0 mil. lei, dintre care din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale pentru nivelarea posibilităților financiare 2 098,6 mil. lei, din fondul de compensare pentru unitățile administrativ-teritoriale cărora suplimentarea bugetelor locale din contul majorării transferurilor cu destinație generală nu acoperă integral costurile de implementare a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar aferente domeniilor proprii de activitate - 116,3 mil. lei. De asemenea, au fost aprobate transferuri în volum de 1,0 mil. lei pentru acoperirea cheltuielilor efectuate din contul veniturilor proprii ale bugetelor locale pentru infrastructura drumurilor, finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat (o compensare a utilizării veniturilor proprii pentru cheltuielile acoperite de la bugetul de stat).

Totodată, pe parcursul anului, pentru implementarea cu succes la nivel local a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, suplimentar au fost aprobate la bugetul de stat transferuri pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de domeniile proprii de activitate ale bugetelor locale în sumă de 202,3 mil.lei, astfel transferurile cu *destinație generală* totale au constituit 2 418,3 mil. lei. Din volumul transferurilor de 202,3 mil.lei alocate pe parcursul anului, 198,0 mil.lei au fost incluse în legile de modificare/rectificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2020, iar celelalte 4,3 mil.lei s-au alocat prin Hotărârea Guvernului nr.854/2020 și Hotărârea

Guvernului 896/2020 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019.

Transferurile cu *destinație specială* de la bugetul de stat către bugetele locale au fost aprobate în sumă de 11 065,1 mil. lei, ulterior fiind majorate cu 147,7 mil. lei, constituind 11 212,8 mil. lei, inclusiv pentru:

- finanțarea învățământului preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar) - 9 422,7 mil. lei;
- procurarea utilajului și mobilierului școlar – 51,5 mil. lei;
- școli sportive – 216,7 mil. lei;
- asistența socială – 252,4 mil. lei;
- infrastructura drumurilor publice locale – 1 021,9 mil. lei;
- cheltuieli capitale – 111,2 mil. lei;
- pachetul minim de servicii sociale din Fondul de susținere a populației - 135,7 mil. lei;
- finanțarea altor competențe delegate autorităților administrației publice locale – 0,6 mil. lei.

Din volumul total al majorărilor, pentru implementarea la nivel local a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, suplimentar au fost alocate la bugetul de stat transferuri pentru acoperirea cheltuielilor salariale aferente competențelor delegate (finanțate prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat) suma de 96,6 mil. lei, inclusiv pentru:

- a) învățământul general – 90,6 mil. lei;
- b) școli sportive – 6,0 mil. lei.

Prin urmare, din volumul transferurilor de 96,6 mil. lei alocate pe parcursul anului, 64,5 mil. lei au fost incluse în legile de modificare/rectificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2020, iar celelalte 32,1 mil. lei s-au alocat prin Hotărârea Guvernului nr.854/2020 și Hotărârea Guvernului nr.896/2020 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019.

În anul 2020, efectuarea transferurilor de la bugetul de stat la bugetele locale (Anexa nr.7 la Legea bugetului pentru anul 2020) au fost asigurate la nivel de 96,8% față de planul precizat sau în volum de 13 184,4 mil. lei, nefiind alocate 442,4 mil. lei din volumul total de transferuri planificate (13 626,8 mil. lei) dintre care:

- pentru învățământul general – 281,0 mil. lei;
- pentru procurarea utilajului școlar și mobilierului școlar - 10,4 mil. lei;
- pentru școlile sportive – 5,8 mil. lei;
- pentru asistența socială – 51,4 mil. lei;
- pentru cheltuieli capitale - 6,9 mil. lei;

- pentru infrastructura drumurilor publice locale – 33,3 mil.lei;
- din Fondul de susținere a populației - 53,5 mil.lei.

Cauzele esențiale de nealocare (nefinanțare) fiind:

- ✓ precizarea (diminuare) pe parcursul anului a numărului de beneficiari;
- ✓ finanțarea transferurilor cu destinație specială pe bază de necesități.

Pe parcursul anului 2020 din bugetul de stat pentru bugetele locale au fost aprobate transferuri cu destinație specială prin hotărâri ale Guvernului în volum de peste 114,2 mil.lei, fiind executate în volum de 111,0 mil.lei sau la nivel de 97,2 la sută, inclusiv:

- în baza hotărârilor emise de Guvern (Hotărârea Guvernului nr.281/2020 și Hotărârea Guvernului nr. 752/2020) cu privire la reabilitarea victimelor represiunilor politice în sumă de 1,6 mil.lei;

- conform prevederilor Legii nr.154/2007 privind acordarea compensației unice pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație din mediu rural în baza demersurilor APL, către bugetele locale au fost alocate transferuri în sumă de circa 0,1 mil.lei;

- conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.256/2020 „Cu privire la aprobarea Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2020” au fost transferate bugetelor locale mijloace financiare pentru activitățile de reintegrare a țării în sumă totală de 11,5 mil.lei;

- conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.836/2010 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni” în baza Hotărârii Guvernului nr.106/2020 și Hotărârii Guvernului nr.865/2020 către bugete locale au fost transferate mijloace financiare în sumă totală de 0,7 mil. lei;

- în vederea susținerii programelor raionale/municipale de granturi pentru inițiativele tinerilor la nivel local, în baza Hotărârii de Guvern nr.477/2020 autorităților publice locale le-au fost alocate transferuri în sumă de 0,7 mil. lei;

- în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.801/2018 privind aprobarea și implementarea Programului Diaspora Reușește „DAR 1+3”, în baza Procesului-verbal nr.4 din 5 iunie 2020 al ședinței Comitetului de evaluare și supraveghere a proiectelor din cadrul Programului, autorităților publice locale – beneficiare, pentru finanțarea proiectelor declarate câștigătoare au fost alocate mijloace financiare în sumă de 9,8 mil. lei;

- pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, autorităților administrației publice locale conform Hotărârilor Guvernului nr.552/2020, nr.621/2020 și nr.773/2020 din fondul de intervenție al Guvernului au fost alocate mijloace financiare în sumă de 10,4 mil. lei.

- din fondul de intervenție al Guvernului, în baza Hotărârii Guvernului nr.596/2020, pentru demolarea blocului locativ avariat din or. Lipcani, raionul

Briceni, și acoperirea cheltuielilor pentru sinistații locatari ai blocului respectiv avariat, precum și Consiliului local Nișcani, raionul Călărași, în baza Hotărârii Guvernului nr.715/2019, pentru reparația casei de locuit afectată în urma incendiului produs la 8 decembrie 2019 a fost alocată suma de 4,3 mil. lei;

- conform Hotărârilor Guvernului nr.245/2020, nr.250/2020, nr.287/2020, nr.422/2020, nr.597/2020, nr.620/2020, nr.654/2020 și nr.731/2020 din fondul de intervenție al Guvernului, au fost alocate bugetelor locale mijloace financiare în sumă de 41,1 mil. lei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților din sistemul medical infectați cu COVID-19;

- conform Hotărârii Guvernului nr.734/2020, Consiliului municipal Comrat din UTA Găgăuzia au fost alocate din fondul de rezervă al Guvernului mijloace financiare în sumă de 1,8 mil. lei pentru curățarea canalelor de evacuare a apelor pluviale și amenajarea digului de protecție în municipiul Comrat, afectate de ploile torențiale și inundațiile din 29 septembrie 2020;

- pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților din sistemul medical infectați cu COVID-19, conform Hotărârii Guvernului nr.895/2020, din fondul de rezervă al Guvernului au fost alocate mijloace financiare în sumă de 29,0 mil. lei.

De asemenea, autoritățile administrației publice locale au mai beneficiat de transferuri de la bugetul de stat în volum de 286,1 mil.lei, inclusiv din contul:

- fondului ecologic național – 235,0 mil.lei;
- fondului de eficiența energetică – 21,0 mil.lei
- proiectului „Programul rural de reziliența rurală (IFAD VII) ” – 0,1 mil. lei;
- fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural – 25,4 mil. lei;
- proiectului ” Programul rural de reziliența economico-climatică incluzivă (IFAD VI)” – 4,6 mil. lei.

4.7 Descrierea bilanțului contabil al bugetului de stat

Conform bilanțului contabil pe anul 2020, soldurile mijloacelor bănești al bugetului de stat a constituit 4 132 902.0 mii lei. și se prezintă în tabelul următor.

mii. lei

	Total	Inclusiv		
		Pe conturile curente în CUT	pe conturi BNM	Conturi curente în afara sistemului trezorerial
Sold de mijloace bănești în moneda națională total, inclusiv	343 509,5	343 509,5		
• Componenta de bază	301 752,4	301 752,4		
• Proiecte finanțate din surse externe	41 757,1	41 757,1		
Sold de mijloace bănești în valută străină total, inclusiv:	3 644 482,8		3 644 482,8	
• Componenta de bază	2 239 285,8		2 239 285,8	
• Proiecte finanțate din surse externe	1 405 197,0		1 405 197,0	
Sold de mijloace pe conturi curente în afara sistemului trezorerial total, inclusiv	144 909,7			144 909,7
• Componenta de bază	16 321,9			16 321,9
• Proiecte finanțate din surse externe	128 587,8			128 587,8
Total	4 132 902,0	343 509,5	3 644 482,8	144 909,7

4.8 Descrierea activelor instituțiilor finanțate de la bugetul de stat

La situația din 31 decembrie 2020 activele instituțiilor finanțate de la bugetul de stat au constituit 39 353.8 mil. lei și se prezintă în tabela de mai jos.

mil. lei

Cod	Denumirea activelor	Valoarea activelor la 31.12.2020
311	Clădiri	7 110.5
312	Construcții speciale	1 126.0
313	Instalații de transmisie	1 257.7
314	Mașini și utilaje	5 532.8
315	Mijloace de transport	2 086.4
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	758.6
317	Active nemateriale	1 036.8
318	Alte mijloace fixe	218.5
319	Investitii capitale în active în curs de execuție	4 762.5
<i>Total mijloace fixe</i>		23 889.8
391	Uzura mijloacelor fixe	8 898.5
392	Amortizarea activelor nemateriale	595.7
<i>Total uzura mijloacelor fixe și amortizarea activelor nemateriale</i>		9 494.2
<i>Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe</i>		14 395.6
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	36.5
332	Piese de schimb	142.6
333	Produse alimentare	27.7
334	Medicamente și materiale sanitare	178.9
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	33.3
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	183.0
337	Materiale de construcție	67.6
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	626.0
339	Alte materiale	1 169.7
<i>Total stocuri de materiale circulante</i>		2 465.4
341	Producție în curs de execuție	15.9
342	Animale tinere și la îngrășat	0.1
343	Produse finite ale unităților de producție	28.4
344	Producție finită a gospodăriilor agricole auxiliare	8.8
<i>Total producție în curs de execuție, produse și producție finită, animale tinere la îngrășat</i>		53.2
351	Mărfuri	8.5
<i>Total mărfuri</i>		8.5
361	Metale și pietre prețioase	1.6
362	Articole de juvaerie	3.8
<i>Total valori</i>		5.4
371	Terenuri	4 203.5

Total active neproductive		4 203.5
Total active nefinanciare		21 131.6
415	Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării	15 126.4
419	Alte creanțe ale instituțiilor bugetare	1 389.9
431	Conturi curente în sistemul trezorerial	1 571.8
432	Conturi curente în afara sistemul trezorerial	130.0
433	Depozite	0.3
436	Acreditiv	3.1
439	Alte valori și mijloace bănești	0.7
Total active financiare		18 222.2
Total active		39 353.8

Notă: Informația conține datele agregate din bilanțurile contabile prezentate de către autoritățile publice centrale.

4.9 Creanțele și datoriile instituțiilor finanțate de la bugetul de stat

La situația din 31 decembrie 2020 creanțele instituțiilor finanțate de la bugetul de stat la cheltuieli și active nefinanciare au constituit 1 285,4 mil. lei, inclusiv creanțe curente (sumele achitate în avans conform contractelor pentru bunuri, lucrări și servicii) – 1 282,1 mil. lei și cu termen expirat – 3,3 mil. lei.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2019, creanțele s-au majorat cu 254,2 mil. lei, inclusiv creanțe curente - cu 251,0 mil. lei iar cu termen expirat cu 3,2 mil. lei.

Datoriile instituțiilor finanțate de la bugetul de stat au constituit 1 010,6 mil. lei, inclusiv datorii curente (cheltuieli de personal, servicii energetice și comunale, calculate pentru luna decembrie, dar planificate și achitate în luna ianuarie a anului următor, precum și la alte cheltuieli, termenul de achitare al cărora conform contractului nu a survenit) -1 009,7 mil. lei și cu termen de achitare expirat (arierate) – 0,9 mil. lei.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2019, datoriile s-au majorat cu 210,8 mil. lei, inclusiv datorii curente cu 210,6 mil. lei, iar cu termen de achitare expirat (arierate) cu 0,2 mil. lei.

În totalul creanțelor, cele mai semnificative creanțe s-au înregistrat la active nefinanciare – 1 046,2 mil. lei, din care 888,7 mil. lei aferente investițiilor capitale în active în curs de execuție.

În totalul datoriilor, cele mai semnificative datorii s-au format la cheltuieli de personal – 544,2 mil. lei, la active nefinanciare – 403,9 mil. lei, din care 380,4 mil. lei la investiții capitale în active în curs de execuție.

Ponderea creanțelor și datoriilor în totalul cheltuielilor și activelor nefinanciare ale bugetului de stat a constituit:

- creanțe - 2,6%, iar a celor cu termen expirat - 0,0% ;
- datorii - 2,0%, iar a celor cu termen de achitare expirat (arierate)- 0,0 %.

5.1 Implementarea recomandărilor și executarea cerințelor din hotărârea precedentă a Curții de Conturi

Raportul privind executarea bugetului de stat pentru anul 2019 a fost supus auditului de către Curtea de Conturi.

Raportul auditului a fost aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.38 din 28 iulie 2020 cu privire la Raportul auditului financiar asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2019.

Prin hotărârea și raportul de audit respective, Ministerului Finanțelor i-au fost înaintate 5 cerințe și 6 recomandări.

Din 5 cerințe înaintate:

- 2 au fost executate (2.1 și 2.1.1);
- pentru cerințele:

2.1.2 Respectarea și conformarea la prevederile actelor normative privind procesul de includere pentru finanțare din buget a obiectelor de investiții capitale, cu asigurarea unui sistem eficient de monitorizare a execuției obiectelor de investiții capitale (*recomandare reiterate*) și

2.1.3 Monitorizarea neadmiterii imobilizării mijloacelor bugetare de către autoritățile publice centrale în generarea creanțelor, ținând cont de procesul de înregistrare a contractelor de achiziții prin sistemul trezorerial (*recomandare reiterată*) –câte o măsură din două, conform Planului de măsuri aprobat au fost executate, iar pentru a doua măsură - termenul de executare este luna iunie 2021.

- cerința **2.1.4** Asigurarea elaborării, **de comun cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării**, a metodologiilor de calcul pentru transferurile cu destinație specială la finanțarea instituțiilor de învățământ (instituții preșcolare, licee-internat cu profil sportiv, școli de tip internat, centre de educație extrașcolară etc.), precum și a completării normelor metodologice cu referire la determinarea transferurilor destinate școlilor primare, gimnaziilor și liceelor etc. (*recomandare reiterată*) a fost executată *partial*.

Din 6 recomandări:

- 3 au fost executate (1; 3 și 5);
- recomandarea 2 Modificarea cadrului normativ privind finanțarea de la bugetul de stat a instituțiilor publice, fondurilor și proiectelor investiționale prin

intermediul subsidiilor, cu conformarea la prevederile Legii nr.181/2014. **(Secțiunea III)** termenul de realizare este anul 2022;

- recomandarea 4 Asigurarea ajustării cadrului regulator cu privire la planificarea resurselor și cheltuielilor bugetare în concordanță cu cadrul legal. **(Secțiunea VI - 6.4)** este în proces de realizare;

- recomandarea 6 Reglementarea modului de ținere a Registrului debitorilor și modul de evidență a executării sancțiunilor și amenzilor. **(Secțiunea VI – 6.6)** – o măsură a fost executată, iar pentru a doua măsură termenul de executare este luna mai 2021.

Material adițional la Raport:

Anexa nr.1	Dinamica încasării veniturilor bugetului public național în anii 2019-2020, pe tipuri
Anexa nr.2	Încasarea veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal
Anexa nr.3	Sursele de finanțare ale bugetului public național în anul 2020
Anexa nr.4	Informația privind acordurile de granturi externe semnate în anul 2020, pe creditori
Anexa nr.5	Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020, în aspect funcțional
Anexa nr.6	Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020, în aspect economic
Anexa nr.7	Informația privind cheltuielile de personal, numărul de unități (posturi), numărul de angajați și salariul mediu lunar în anul 2020, în aspectul grupelor funcționale
Anexa nr.8	Soldul datoriei de stat externe pe creditori în anii 2018-2020
Anexa nr.9	Informația privind acordurile de împrumuturi externe semnate/intrate în vigoare în anul 2020, pe creditori
Anexa nr.10	Informație privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din fondul de rezervă al Guvernului în anul 2020
Anexa nr.11	Informație privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din fondul de intervenție al Guvernului în anul 2020
Nota analitică	Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în semestrul I al anului 2020

Secretar de Stat

Tatiana IVANICICHINA

Dinamica încasării veniturilor bugetului public național în anii 2019-2020, pe tipuri

mil.lei

Denumirea veniturilor	Cod ECO	Anul 2019			Anul 2020								
					Aprobat/ estimat	Precizat	Executat	Ponderea în PIB (206.400,0 mil. lei) (%)	Ponder ea in suma totala (%)	Executat față de (+,-)		Executat (%) câtre	
		Executat	Ponderea în PIB (210.400,0 mil. lei) (%)	Ponde rea in suma totala (%)						executat 2019	precizat	executat 2019	precizat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Venituri, total	1	62,949.2	29.92	100.0	69,218.2	61,227.1	62,650.0	30.35	100.0	-299.2	1,422.9	99.5	102.3
Impozite și taxe	11	40,054.2	19.04	63.6	44,634.2	38,265.7	39,747.1	19.26	63.4	-307.1	1,481.4	99.2	103.9
Impozite pe venit, total	111	9,335.3	4.44	14.8	10,280.6	8,838.8	9,288.6	4.50	14.8	-46.7	449.8	99.5	105.1
- impozit pe venitul persoanelor fizice	1111	3,970.0	1.89	6.3	4,331.4	4,025.5	4,165.6	2.02	6.6	195.6	140.1	104.9	103.5
- impozit pe venit persoanelor juridice	1112	5,365.3	2.55	8.5	5,949.2	4,813.3	5,123.0	2.48	8.2	-242.3	309.7	95.5	106.4
Impozite pe proprietate, total	113	579.9	0.28	0.9	580.5	577.6	582.4	0.28	0.9	2.5	4.8	100.4	100.8
Impozitul funciar	1131	185.0	0.09	0.3	195.0	185.1	178.6	0.09	0.3	-6.4	-6.5	96.5	96.5
Impozitul pe bunurile imobiliare	1132	343.2	0.16	0.5	340.0	347.8	357.2	0.17	0.6	14.0	9.4	104.1	102.7
Impozit privat	11331	10.6	0.01	0.0	3.5	2.7	4.7	0.00	0.0	-5.9	2.0	44.3	174.1
Impozitul pe avere	11361	41.1	0.02	0.1	42.0	42.0	41.9	0.02	0.1	0.8	-0.1	101.9	99.8
Impozite și taxe pe mărfuri și servicii	114	28,340.6	13.47	45.0	31,752.3	27,173.3	28,137.2	13.63	44.9	-203.4	963.9	99.3	103.5
Taxa pe valoarea adăugată	1141	20,183.3	9.59	32.1	22,814.0	18,978.6	19,770.1	9.58	31.6	-413.2	791.5	98.0	104.2
Accize	1142	6,221.9	2.96	9.9	6,989.9	6,299.8	6,468.8	3.13	10.3	246.9	169.0	104.0	102.7
Taxe pentru servicii specifice	1144	464.9	0.22	0.7	483.8	471.3	462.2	0.22	0.7	-2.7	-9.1	99.4	98.1
Taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate	1145	441.1	0.21	0.7	461.7	450.5	456.3	0.22	0.7	15.2	5.8	103.4	101.3
Alte taxe pentru mărfuri și servicii	1146	1,029.4	0.49	1.6	1,002.9	973.1	979.8	0.47	1.6	-49.6	6.7	95.2	100.7
Taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	115	1,798.4	0.85	2.9	2,020.8	1,676.0	1,738.9	0.84	2.8	-59.5	62.9	96.7	103.8
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	12	18,403.9	8.75	29.2	20,109.3	18,922.4	19,234.9	9.32	30.7	831.0	312.5	104.5	101.7
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	121	13,635.7	6.48	21.7	14,779.3	14,023.8	14,295.4	6.93	22.8	659.7	271.6	104.8	101.9
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	122	4,768.2	2.27	7.6	5,330.0	4,898.6	4,939.5	2.39	7.9	171.3	40.9	103.6	100.8
Granturi primite	13	1,602.6	0.76	2.5	1,773.5	1,004.5	649.6	0.31	1.0	-953.0	-354.9	40.5	64.7
Granturi pentru susținerea bugetului	131	1,234.6	0.59	2.0	968.8	456.7	335.4	0.16	0.5	-899.2	-121.3	27.2	73.4
Granturi pentru proiecte finanțate din surse externe	132	368.0	0.17	0.6	804.7	547.8	314.2	0.15	0.5	-53.8	-233.6	85.4	57.4
Alte venituri	14	2,888.5	1.37	4.6	2,701.2	3,034.5	3,018.4	1.46	4.8	129.9	-16.1	104.5	99.5
Venituri din proprietate	141	444.0	0.21	0.7	415.5	675.9	688.3	0.33	1.1	244.3	12.4	155.0	101.8
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	142	1,635.1	0.78	2.6	1,503.8	1,453.0	1,398.1	0.68	2.2	-237.0	-54.9	85.5	96.2
Amenzi și sancțiuni	143	370.8	0.18	0.6	373.4	266.8	282.4	0.14	0.5	-88.4	15.6	76.2	105.8
Donații voluntare	144	118.0	0.06	0.2	110.2	203.3	181.4	0.09	0.3	63.4	-21.9	153.7	89.2
Alte venituri și venituri neidentificate	145	320.6	0.15	0.5	298.3	435.5	468.2	0.23	0.7	147.6	32.7	146.0	107.5

**Încasarea veniturilor administrate de către
Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal**

mil.lei

Tipuri de impozite si taxe	Executat 2019	2020					
		Precizat	Executat	Executat față de precizat		Executat 2020 față de executat 2019	
				devieri (+,-)	%	devieri (+,-)	%
Serviciul Fiscal de Stat							
Impozite și taxe, total	20 056,9	19 278,8	20 183,8	905,0	104,7	126,9	100,6
-impozite pe venit	9 398,0	8 905,3	9 353,8	448,5	105,0	-44,2	99,5
-impozite pe proprietate	579,9	460,0	582,3	122,3	126,6	2,4	100,4
-taxa pe valoare adăugată	7 633,5	7 532,6	7 813,3	280,7	103,7	179,8	102,4
-accize	555,0	523,1	570,9	47,8	109,1	15,9	102,9
-taxe pentru servicii specifice	457,2	463,7	456,5	-7,2	98,4	-0,7	99,8
-taxe si plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate	441,1	450,6	456,4	5,8	101,3	15,3	103,5
-alte taxe pentru mărfuri și servicii	44,2	44,9	45,9	1,0	102,2	1,7	103,8
-taxe pentru folosirea drumurilor	948,0	898,6	904,7	6,1	100,7	-43,3	95,4
Alte venituri	1 178,3	965,4	1 285,9	320,5	133,2	107,6	109,1
-venituri din proprietate	263,7	332,7	338,9	6,2	101,9	75,2	128,5
-venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	274,5	240,3	268,1	27,8	111,6	-6,4	97,7
-amenzi și sancțiuni	352,7	250,0	267,6	17,6	107,0	-85,1	75,9
-alte venituri și venituri neidentificate	289,9	142,4	411,3	268,9	>200	121,4	141,9
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	17 899,9	19 023,6	19 047,8	24,2	100,1	1 147,9	106,4
Total	39 135,1	39 267,8	40 517,5	1 249,7	103,2	1 382,4	103,5
Serviciul Vamal							
Impozite și taxe, total	22 870,5	22 138,7	22 504,8	366,1	101,7	-365,7	98,4
-taxa pe valoare adăugată	15 454,4	14 713,0	14 914,2	201,2	101,4	-540,2	96,5
-accize	5 693,1	5 789,7	5 909,8	120,1	102,1	216,7	103,8
-taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	1723,0	1636	1680,8	44,8	102,7	-42,2	97,6
Alte venituri	26,2	20,0	22,0	2,0	110,0	-4,2	84,0
-amenzi și sancțiuni	17,8	12,5	12,7	0,2	101,6	-5,1	71,3
-alte venituri și venituri neidentificate	8,4	7,5	9,3	1,8	124,0	0,9	110,7
Total	22 896,7	22 158,7	22 526,8	368,1	101,7	-369,9	98,4

Sursele de finanțare ale bugetului public național în anul 2020

mil.lei

Codul	Denumirea	Precizat	Executat
	IV. SURSE DE FINANȚARE, total	17 523,0	10 619,8
4	Active financiare	-1005,6	-471,9
41	Creanțe interne	358,7	199,3
415	Acțiunii și alte forme de participare în capital în interiorul țării	135,6	-17,3
418	Alte creanțe interne ale bugetului	223,1	216,6
42	Diferența de curs valutar		-28,0
421	Diferența de curs pozitivă		1352,4
422	Diferența de curs negativă		-1380,4
47	Împrumuturi recreditate interne instituțiilor nefinanciare și financiare	-1364,3	-643,2
471	Împrumuturi recreditate instituțiilor nefinanciare	-685	-344,6
472	Împrumuturi recreditate instituțiilor financiare	-679,3	-298,6
5	Datorii	20171,9	13227,4
51	Datorii interne	5350,7	5606,5
513	Valori mobiliare de stat cu excepția acțiunilor	5400,7	5576,8
514	Garanții de stat interne (Dezafectarea mijloacelor de la BS - <i>Prima Casă</i>)	-50,0	0,2
518	Alte datorii interne ale bugetului		31,1
55	Împrumuturi interne de la instituțiile nefinanciare și financiare	341,2	276,6
59	Împrumuturi externe	14480,0	7344,3
595	Primirea împrumuturilor externe	17239,0	9748,0
595	Rambursarea împrumuturilor externe	-2759,0	-2403,7
9	Modificarea soldului mijloacelor bănești	-1643,3	-2135,7
91	Sold de mijloace bănești la începutul perioadei	4595,4	4673,5
92	Corectarea soldului de mijloace bănești	-14,5	-353,3
93	Sold de mijloace bănești la sfârșitul perioadei	-6224,2	-6455,9

**Informație privind acordurile de granturi externe
semnate în anul 2020, (pe donatori)**

Donator	Acord de grant	Suma	Data semnării
Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională	Acordul de Grant între Guvernul Republicii Moldova și Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională pentru realizarea proiectului „Îmbunătățirea echipamentului de digitalizare al Bibliotecii Naționale”	0,4 mil. USD	14 iulie 2020
Uniunea Europeană	Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind realizarea proiectului „UE4Moldova: Facilitatea de sprijin a răspunsului sistemului de sănătate la situația de urgență COVID și realizarea reformelor conform Acordului de Asociere”	9,0 mil.EUR	22 octombrie 2020
Ministerul Finanțelor al Federației Ruse	Acordul dintre Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al Federației Ruse privind acordarea asistenței financiare nerambursabile Guvernului Republicii Moldova	59,7 mil. lei	30 octombrie 2020
Guvernul Japoniei	Acordul de grant, întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind furnizarea de echipament medical în cadrul Programului de dezvoltare economică și socială	1,0 mil. USD	22 decembrie 2020
Uniunea Europeană	Addendumul nr.2 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul de suport bugetar pentru reforma poliției în Republica Moldova pentru anii 2017-2020, semnat la 14 decembrie 2016	21,4 mil. EUR	23 decembrie 2020
Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Asociația Internațională pentru Dezvoltare	Acordul de cooperare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Asociația Internațională pentru Dezvoltare pentru pregătirea proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”	447 600 USD	23 decembrie 2020
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	Acordul de grant privind finanțarea adițională la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare (IDA) în vederea realizării proiectului „Răspuns de urgență la COVID-19”	2,96 mil. EUR	23 decembrie 2020

Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020 în aspect funcțional

mil.lei

Denumirea	Aprobat		Precizat		Executat		Executat fata de precizat			
							(+/-)		(%)	
	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe
CHELTUIELI ȘI ACTIVE NEFINANCIARE	51.551,9	5.678,8	53.280,6	3.227,2	49.635,4	2.259,8	-3.645,2	-967,4	93,2	70,0
Servicii de stat cu destinație generală	7965,6	239,0	8.290,8	128,0	7.622,5	70,6	-668,3	-57,4	91,9	55,2
* dintre care: transferuri între BS și BL	2327,4		2.640,8		2.631,4		-9,4		99,6	
Apărare națională	650,1	10,2	641,9	3,9	637,4	1,5	-4,5	-2,4	99,3	38,5
Ordine publică și securitate națională	5256,1	398,6	4.906,7	64,8	4.750,4	33,6	-156,3	-31,2	96,8	51,9
Servicii în domeniul economiei	9635,2	4183,5	8.467,7	1757,0	7.831,7	1614,7	-636,0	-142,3	92,5	91,9
* dintre care: transferuri între BS și BL	1021,9		1.077,9		1.039,7		-38,2		96,5	
Protecția mediului	268,4	28,2	285,9	32,0	232,3	6,7	-53,6	-25,3	81,3	20,9
* dintre care: transferuri între BS și BL			12,0		7,8		-4,2		65,0	
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	409,9	114,0	426,0	82,9	346,5	30,1	-79,5	-52,8	81,3	36,3
* dintre care: transferuri între BS și BL			238,0		227,2		-10,8		95,5	
Ocrotirea sănătății	4537,3	340,2	5.660,7	895,6	4.943,3	345,7	-717,4	-549,9	87,3	38,6
* dintre care: transferuri între BS și FAOAM	3005,7		3.533,7		3.533,7				100,0	
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	890,1		868,2	0,9	825,7	0,8	-42,5	-0,1	95,1	88,9
* dintre care: transferuri între BS și BL	215,2		222,0		216,1		-5,9		97,3	
Învățământ	12362,2	364,8	12.365,3	260,3	11.887,0	154,4	-478,3	-105,9	96,1	59,3
* dintre care: transferuri între BS și BL	9399,4		9.501,8		9.210,3		-291,5		96,9	
Protecție socială	9577,0	0,3	11.367,4	1,8	10.558,6	1,7	-808,8	-0,1	92,9	94,4
* dintre care: transferuri între BS și BL	317,1		390,9		285,4		-105,5		73,0	
* dintre care: transferuri între BS și BASS	8560,5		10.323,9		9.769,4		-554,5		94,6	

Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2020 în aspect economic

mil.lei

Denumirea	Aprobat		Precizat		Executat		Executat fata de precizat			
							(+/-)		(%)	
	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	dintre care: proiecte finanțate din surse externe
CHELTUIELI ȘI ACTIVE NEFINANCIARE	51.551,9	5.678,8	53.280,6	3.227,2	49.635,4	2.259,8	-3.645,2	-967,4	93,2	70,0
Cheltuieli	44.931,5	1.158,4	49.023,8	954,6	46.077,9	417,0	-2.945,9	-537,6	94,0	43,7
Cheltuieli de personal	7.010,0		7347,8		7040,6		-307,2		95,8	
Bunuri și servicii	2.509,7	380,3	2106,1	290,4	1666,2	129,9	-439,9	-160,5	79,1	44,7
Dobânzi	1.947,5		1765,6		1684,2		-81,4		95,4	
Subsidii	3964,9	42,2	5453,0	39,5	5102,1	38,5	-350,9	-1,0	93,6	97,5
Granturi acordate	54,2	21,7	312,7	11,2	248,5	6,4	-64,2	-4,8	79,5	57,1
Prestații sociale	496,4		594,3		518,7		-75,6		87,3	
Alte cheltuieli	4101,6	714,2	3503,3	607,8	2896,6	237,5	-606,7	-370,3	82,7	39,1
Transferuri între bugete	24.847,2		27.941,0	5,7	26.921,0	4,7	-1.020,0	-1,0	96,3	82,5
Transferuri acordate între BS și BL	13.281,0		14.083,4	5,7	13.617,9	4,7	-465,5	-1,0	96,7	82,5
Transferuri acordate între BS și BASS	8.560,5		10.323,9		9.769,4		-554,5		94,6	
Transferuri acordate între BS și FAOAM	3.005,7		3.533,7		3.533,7				100,0	
Active nefinanciare	6.620,4	4.520,4	4.256,8	2.272,6	3.557,5	1.842,8	-699,3	-429,8	83,6	81,1
Mijloace fixe	5599,5	4470,4	3069,8	1993,7	2647,3	1715,9	-422,5	-277,8	86,2	86,1
dintre care:										
Investiții capitale	4133,4	3699,6	1598,7	1356,3	1524,2	1331,1	-74,5	-25,2	95,3	98,1
Stocuri de materiale	993,1	43,7	1160,7	272,7	895,9	125,8	-264,8	-146,9	77,2	46,1
Alte active nefinanciare	27,8	6,3	26,3	6,2	14,3	1,1	-12,0	-5,1	54,4	17,7
Informativ:										
Cheltuieli curente	44.418,6	641,7	47.610,2	749,0	44.842,0	400,1	-2.768,2	-348,9	94,2	53,4
Cheltuieli capitale	7.133,3	5.037,1	5.670,4	2.478,2	4.793,4	1.859,7	-877,0	-618,5	84,5	75,0

**Informația privind cheltuielile de personal ale bugetului de stat,
numărul de unități (posturi), numărul de
angajați și salariul mediu lunar în anul 2020,
în aspectul grupelor funcționale**

Denumirea indicatorului	Cheltuieli de personal executate (mii lei)	Numărul de unități (posturi)	Numărul de angajați (persoane fizice)	Salariul mediu lunar la o unitate (post), lei
1	3	4	5	6
Bugetul de Stat, total	7.040.580,2	51.176	50.071	8.894,2
Servicii de stat cu destinație generală	1.460.818,5	7.321	7.356	12.972,9
Aparare națională	395.659,8	3.317	3.305	7.699,7
Ordine publică și securitate națională	3.428.340,2	23.941	23.968	9.187,5
Servicii în domeniul economiei	606.020,3	4.726	4.841	8.380,3
Protecția mediului	128.413,4	1.383	1.497	6.068,4
Ocrotirea sănătății	436.084,7	3.980	3.506	7.160,8
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	128.404,3	1.661	1.042	5.054,2
Învățământ	275.160,5	2.738	2.554	6.555,2
Protecția socială	181.678,5	2.111	2.002	5.625,0

Soldul datoriei de stat externe pe creditori în anii 2018-2020

	2018		2019		2020	
	mil. USD	%	mil. USD	%	mil. USD	%
Creditori multilaterali	1 393,4	82,5%	1 467,5	86,1%	2 055,3	91,7%
AID	619,1	44,4%	616,7	42,0%	679,7	33,1%
FMI	276,2	19,8%	277,0	18,9%	527,7	25,7%
BEI	233,9	16,8%	277,5	18,9%	383,4	18,7%
BERD	73,7	5,3%	76,2	5,2%	120,2	5,8%
BIRD	91,4	6,6%	98,5	6,7%	111,9	5,4%
Uniunea Europeană	-	-	22,4	1,5%	110,5	5,4%
FIDA	66,6	4,8%	68,5	4,7%	76,5	3,7%
BDCE	32,4	2,3%	30,7	2,1%	45,4	2,2%
Creditori bilaterali	295,6	17,5%	236,6	13,9%	186,1	8,3%
JICA	51,4	17,4%	52,2	22,1%	55,3	29,7%
Guvernul României	125,3	42,4%	81,1	34,3%	43,0	23,1%
Guvernul Rusiei	41,2	13,9%	34,4	14,5%	25,4	13,6%
UniCredit (Austria)	23,7	8,0%	22,8	9,7%	23,1	12,4%
CCC (SUA)	15,7	5,3%	13,2	5,6%	10,6	5,7%
Guvernul SUA	13,3	4,5%	11,9	5,0%	10,4	5,6%
Guvernul Germaniei	10,2	3,5%	8,4	3,5%	6,8	3,6%
Banca germana KfW	6,5	2,2%	6,1	2,6%	6,4	3,5%
Guvernul Japoniei	7,0	2,4%	5,9	2,5%	4,6	2,5%
Guvernul Poloniei	0,5	0,2%	0,5	0,2%	0,5	0,3%
Turk Eximbank	0,8	0,3%	-	-	-	-
Total	1 689,0	100,0%	1 704,1	100,0%	2241,4	100,0%

**Informație privind acordurile de împrumuturi externe
semnate/intrate în vigoare în anul 2020, pe creditori**

Creditorul	Proiectul	Suma	Data semnării/data intrării în vigoare
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	<i>Răspuns de Urgență la COVID-19</i>	52,9 mil. EUR (57,4 mil. dolari SUA)	28 aprilie 2020/ 28 mai 2020
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	<i>Învățământul superior</i>	35,7 mil. EUR (38,6 mil. dolari SUA)	19 mai 2020/ 15 septembrie 2020
Agenția Japoneză pentru Cooperare Internațională	<i>Modernizarea tehnicii și a echipamentului agricol</i>	2 059,0 mil. yeni japonezi (19,2 mil. dolari SUA)	30 iunie 2020/ 24 noiembrie 2020
Uniunea Europeană	<i>Asistență macrofinanciară pentru Republica Moldova (Omnibus)</i>	100,0 mil. EUR (114,5 mil. dolari SUA)	21 iulie 2020/ 18 septembrie 2020
Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei	<i>Răspuns de Urgență la COVID-19 și suport pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii</i>	70,0 mil. EUR (82,1 mil. dolari SUA)	29 iulie 2020/ 22 septembrie 2020
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă	<i>Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)</i>	18,9 mil. EUR (22,2 mil. dolari SUA)	30 iulie 2020/ 13 ianuarie 2021
Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare	<i>Al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică</i>	92,0 mil. EUR (107,8 mil. dolari SUA)	30 septembrie 2020/ 29 martie 2021
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	<i>A treia finanțare Proiectul „Agricultura Competitivă”</i>	13,5 mil. EUR (15,0 mil. dolari SUA)	01 octombrie 2020/ 25 ianuarie 2021
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	<i>Proiectul de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic</i>	47,9 mil. EUR (55,0 mil. dolari SUA)	26 septembrie 2019/ 24 martie 2020
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	<i>Proiectul de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic</i>	13,1 mil. EUR (15,0 mil. dolari SUA)	26 septembrie 2019/ 24 martie 2020

Informație
privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din
fondul de rezervă al Guvernului în anul 2020

mii lei

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Curtea Constituțională	64,0	64,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	64,0	64,0
		Cancelaria de Stat	80,0	80,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	80,0	80,0
		Ministerul Afacerilor Interne	1515,7	1504,0
461	01.07.20	Pentru achitarea lotului de ajutor umanitar acordat Guvernului Ucrainei pentru lichidarea consecințelor inundațiilor în regiunile de vest, precum și pentru consolidarea capacităților de intervenție la inundații în Republica Moldova, din care 1371,69 mii de lei Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și 144,0 mii de lei Agenției Rezerve Materiale.	1515,7	1504,0
		Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	1022,3	663,5
655	26.08.20	Pentru achiziționarea echipamentelor de protecție în scopul prevenirii răspândirii infecției COVID-19 în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova, stabilite pentru 1 noiembrie 2020.	1022,3	663,5
		Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	10,0	10,0
289	13.05.20	Pentru achitarea Premiului anual al Guvernului Republicii Moldova pentru cel mai dotat inventator al anului 2019.	10,0	10,0
		Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	55772,0	50907,6
211	25.03.20	Pentru procurarea echipamentelor de protecție (ecrane și respiratoare) în scopul prevenirii și controlului infecției cu COVID-19.	36028,0	31163,6
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	19744,0	19744,0
		Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	128,0	128,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	128,0	128,0
		Agenția Proprietății Publice	3466,3	3466,3

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
741	07.10.20	Pentru plata onorariilor Biroului Asociat de Avocați „Buruiana & Partners”, în vederea prestării serviciilor de reprezentare juridică la acțiunea înaintată de către Komaksavia Airport Invest Ltd împotriva Republicii Moldova, pendinte la Institutul de Arbitraj de pe lângă Camera de Comerț din Stockholm (Regatul Suediei), suma echivalentă în lei a 169 940,00 euro.	3466,3	3466,3
		Comisia Electorală Centrală	13299,9	13116,1
655	26.08.20	Pentru achiziționarea echipamentelor de protecție în scopul prevenirii răspândirii infecției COVID-19 în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova, stabilite pentru 1 noiembrie 2020.	13299,9	13116,1
		Serviciul de Informații și Securitate	48,0	48,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	48,0	48,0
		Autorități publice centrale, total	75406,2	69987,5
		Municipiul Bălți	1104,0	1104,0
895	14.12.20	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1104,0	1104,0
		Municipiul Chișinău	6960,0	6752,0
895	14.12.20	Consiliului municipal Chișinău, pentru acordarea indemnizațiilor unice persoanelor angajate în sistemul medical care au contactat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	6960,0	6752,0
		Raionul Anenii Noi	768,0	768,0
895	14.12.20	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	768,0	768,0
		Raionul Basarabeasca	224,0	224,0
895	14.12.20	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	224,0	224,0
		Raionul Briceni	896,0	896,0
895	14.12.20	Consiliului raional Briceni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	896,0	896,0
		Raionul Cahul	1184,0	1184,0
895	14.12.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1184,0	1184,0
		Raionul Cantimir	336,0	336,0
895	14.12.20	Consiliului raional Cantimir pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	336,0	336,0
		Raionul Călărași	384,0	384,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
895	14.12.20	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	384,0	384,0
		Raionul Căușeni	640,0	640,0
895	14.12.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	640,0	640,0
		Raionul Cimișlia	1008,0	1008,0
895	14.12.20	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1008,0	1008,0
		Raionul Criuleni	288,0	272,0
895	14.12.20	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	288,0	272,0
		Raionul Dondușeni	496,0	496,0
895	14.12.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	496,0	496,0
		Raionul Drochia	880,0	880,0
895	14.12.20	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	880,0	880,0
		Raionul Dubăsari	112,0	112,0
895	14.12.20	Consiliului raional Dubăsari pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	112,0	112,0
		Raionul Edineț	1184,0	1184,0
895	14.12.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1184,0	1184,0
		Raionul Fălești	416,0	416,0
895	14.12.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	416,0	416,0
		Raionul Florești	1184,0	1184,0
895	14.12.20	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1184,0	1184,0
		Raionul Glodeni	544,0	496,0
895	14.12.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	544,0	496,0
		Raionul Hîncești	512,0	464,0
895	14.12.20	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice persoanelor angajate în sistemul medical care au contactat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	512,0	464,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Raionul Ialoveni	1008,0	1008,0
895	14.12.20	Consiliului raional Ialoveni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1008,0	1008,0
		Raionul Leova	192,0	192,0
895	14.12.20	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	192,0	192,0
		Raionul Nisporeni	896,0	896,0
895	14.12.20	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	896,0	896,0
		Raionul Ocnița	416,0	416,0
895	14.12.20	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	416,0	416,0
		Raionul Orhei	848,0	848,0
895	14.12.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	848,0	848,0
		Raionul Rezina	336,0	320,0
895	14.12.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	336,0	320,0
		Raionul Rîșcani	400,0	400,0
895	14.12.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	400,0	400,0
		Raionul Sîngerei	480,0	480,0
895	14.12.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	480,0	480,0
		Raionul Soroca	352,0	352,0
895	14.12.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	352,0	352,0
		Raionul Strășeni	832,0	832,0
895	14.12.20	Consiliului raional Strășeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	832,0	832,0
		Raionul Șoldănești	1056,0	1056,0
895	14.12.20	Consiliului raional Șoldănești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1056,0	1056,0
		Raionul Ștefan Vodă	400,0	400,0
895	14.12.20	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	400,0	400,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Raionul Taraclia	160,0	160,0
895	14.12.20	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	160,0	160,0
		Raionul Telenesti	512,0	512,0
895	14.12.20	Consiliului raional Telenesti pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	512,0	512,0
		Raionul Ungheni	896,0	896,0
895	14.12.20	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	896,0	896,0
		Comitetul executiv al UTA Găgăuzia	3334,2	3262,0
734	07.10.20	Consiliului municipal Comrat, pentru curățarea canalelor de evacuare a apelor pluviale și amenajarea digului de protecție în municipiul Comrat, afectate de ploile torențiale și inundațiile din 29 septembrie 2020.	1798,2	1774,0
895	14.12.20	Comitetului executiv al UTA Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1536,0	1488,0
		Autorități publice locale, total	31238,2	30830,0
		TOTAL	106644,4	100817,5

Informație
privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din
fondul de intervenție al Guvernului în anul 2020

mii lei

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Ministerul Justiției	1648,0	1648,0
597	31.07.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 ai instituțiilor/subdiviziunilor medicale.	48,0	48,0
620	12.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	192,0	192,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	336,0	336,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1072,0	1072,0
		Ministerul Afacerilor Interne	20034,8	20034,7
287	13.05.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1152,0	1152,0
621	12.08.20	Inspectoratului General al Poliției pentru lichidarea consecințelor incendiului produs la 13 iulie 2020 în clădirea Inspectoratului de poliție Rezina, or. Rezina, str. Voluntarilor, nr. 1.	1000,0	1000,0
620	12.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1872,0	1872,0
654	26.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice altor angajați care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	3040,0	3040,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	1696,0	1696,0
755	13.10.20	Pentru achitarea costului bunurilor materiale eliberate cu titlu de deblocare din rezervele materiale de stat consiliilor raionale Soroca, Glodeni și Primăriei satului Boșcana, raionul Criuleni, mijloace ce urmează a fi utilizate pentru completarea rezervelor materiale de stat.	505,7	505,7
756	13.10.20	Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru acoperirea cheltuielilor de achiziționare a serviciilor de demolare a blocului de locuit avariat din str. Prieteniei, nr. 153, orașul Otaci, raionul Ocnița, de terasament, precum și a cheltuielilor de transportare a deșeurilor provenite din lucrările de demolare.	2272,8	2272,7
774	21.10.20	Agenciei Rezerve Materiale pentru achitarea costul bunurilor materiale eliberate cu titlu de deblocare Primăriei comunei Căinari Vechi, raionul Soroca, mijloace ce urmează a fi utilizate pentru completarea rezervelor de stat.	78,3	78,3

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
809	05.11.20	Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru acoperirea cheltuielilor de achiziționare a lucrărilor de demontare parțială a edificiului avariata, evacuare și transportare a deșeurilor și elementelor de construcții prăbușite ale clădirii Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”, str. Mitropolit Varlaam, nr. 78, mun. Chișinău, în urma incendiului din 24 septembrie 2020.	450,0	450,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	7968,0	7968,0
		Ministerul Apărării	1440,0	1440,0
597	31.07.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 ai instituțiilor/subdiviziunilor medicale.	64,0	64,0
620	12.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	64,0	64,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	624,0	624,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	688,0	688,0
		Ministerul Economiei și Infrastructurii	336,0	336,0
731	30.09.20	Agenciei pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	112,0	112,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	224,0	224,0
		Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	159730,0	159660,2
633	19.08.20	Pentru suplinirea alocațiilor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, în vederea acordării compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020.	100000,0	100000,0
846	30.11.20	Pentru compensarea parțială a prejudiciului cauzat de seceta din anul 2020 la cultura porumbului și pregătirea solului pentru recolta anului 2021, echivalentul a 275,0 milioane ruble rusești.	59730,0	59660,2
		Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	35240,0	35240,0
245	10.04.20	Pentru procurarea combinezoanelor de protecție - 5400,0 mii lei și acordarea indemnizațiilor unice persoanelor angajate în sistemul medical care au contactat infecția COVID-19 la locul de muncă - 384,0 mii lei.	5784,0	5784,0
250	17.04.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	2416,0	2416,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
287	13.05.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	2288,0	2288,0
422	24.06.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	2256,0	2256,0
597	31.07.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	3552,0	3552,0
620	12.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	2112,0	2112,0
654	26.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	8240,0	8240,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	8592,0	8592,0
		Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	224,0	224,0
620	12.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	224,0	224,0
		Consiliul Superior al Magistraturii	1040,0	1040,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	1040,0	1040,0
		Consiliul Superior al Procurorilor	16,0	16,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Procuratura Generală	1360,0	1360,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	496,0	496,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	864,0	864,0
		Centru Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Național	208,0	208,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	208,0	208,0
		Serviciul de Protecție și Pază de Stat	96,0	96,0
620	12.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	96,0	96,0
		Centru Național Anticorupție	688,0	688,0
654	26.08.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice altor angajați care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	144,0	144,0
731	30.09.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	272,0	272,0
895	14.12.20	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	272,0	272,0
		Autorități publice centrale, total	222060,8	221990,9

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Municipiul Bălți	1408,0	1408,0
287	13.05.20	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
620	12.08.20	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1056,0	1056,0
654	26.08.20	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	176,0	176,0
731	30.09.20	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	160,0	160,0
		Municipiul Chișinău	9744,0	8501,6
245	10.04.20	Consiliului municipal Chișinău, pentru acordarea indemnizațiilor unice persoanelor angajate în sistemul medical care au contactat infecția COVID-19 la locul de muncă.	48,0	48,0
250	17.04.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	416,0	346,4
287	13.05.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	944,0	912,0
422	24.06.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	816,0	816,0
597	31.07.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	880,0	864,0
620	12.08.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	368,0	320,0
654	26.08.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	3296,0	2405,6
731	30.09.20	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	2976,0	2789,6
		Raionul Anenii Noi	992,0	992,0
597	31.07.20	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
620	12.08.20	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	496,0	496,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
731	30.09.20	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	464,0	464,0
		Raionul Basarabeasca	1191,7	1191,6
422	24.06.20	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	160,0	160,0
552	20.07.20	Consiliul raional Basarabeasca pentru acoperirea datoriei creditoare față de agenții economici, care au efectuat lucrări de reparație capitală și curentă a acoperișurilor, inclusiv: - Secției terapie a spitalului din orașul Basarabeasca -245,6 mii,lei; - Spitalului din orașul Basarabeasca - 12,4 mii lei; - Gimnaziului Iserlia -501,7 mii lei.	759,7	759,6
597	31.07.20	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	176,0	176,0
620	12.08.20	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	32,0	32,0
654	26.08.20	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	64,0	64,0
		Raionul Briceni	4599,1	4449,6
596	31.07.20	Consiliului orașenesc Lipcani: - pentru demolarea blocului locativ avariat (5 niveluri, 30 de apartamente) din strada Constantin Negruzzi, nr.1, orașul Lipcani, raionul Briceni - 1645,1 mii lei; - pentru despăgubirea valorii apartamentelor proprietarilor din blocul locativ menționat - 2222,1 mii lei; - pentru procurarea locuințelor sociale în vederea evacuării a patru familii din blocul locativ menționat - 460,0 mii lei.	4327,1	4177,6
597	31.07.20	Consiliului raional Briceni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	32,0	32,0
654	26.08.20	Consiliului raional Briceni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	192,0	192,0
731	30.09.20	Consiliului raional Briceni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	48,0	48,0
		Raionul Cahul	1808,0	1808,0
250	17.04.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	112,0	112,0
287	13.05.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	272,0	272,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
422	24.06.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	528,0	528,0
597	31.07.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	224,0	224,0
620	12.08.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	128,0	128,0
654	26.08.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	496,0	496,0
731	30.09.20	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	48,0	48,0
		Raionul Cantimir	144,0	144,0
597	31.07.20	Consiliului raional Cantimir pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	32,0	32,0
654	26.08.20	Consiliului raional Cantimir pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	64,0	64,0
731	30.09.20	Consiliului raional Cantimirl pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	48,0	48,0
		Raionul Călărași	899,0	898,6
715	27.12.2019 (în vigoare 01.01.2020)	Consiliului sătesc Nișcani pentru reparația casei de locuit a doamnei Parascovia Rusu, afectată în urma incendiului produs la 8 decembrie 2019.	115,0	114,6
597	31.07.20	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	80,0	80,0
654	26.08.20	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	416,0	416,0
731	30.09.20	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	288,0	288,0
		Raionul Căușeni	1440,0	1440,0
250	17.04.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	80,0	80,0
287	13.05.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	112,0	112,0
422	24.06.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
597	31.07.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	240,0	240,0
620	12.08.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	48,0	48,0
654	26.08.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	464,0	464,0
731	30.09.20	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	480,0	480,0
		Raionul Cimișlia	464,0	464,0
597	31.07.20	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
620	12.08.20	Consiliului raional Cimișlia acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	160,0	160,0
731	30.09.20	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	272,0	272,0
		Raionul Criuleni	544,0	544,0
597	31.07.20	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	160,0	160,0
731	30.09.20	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	368,0	368,0
		Raionul Dondușeni	704,0	704,0
250	17.04.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
287	13.05.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	96,0	96,0
422	24.06.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
597	31.07.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	32,0	32,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
620	12.08.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	48,0	48,0
654	26.08.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	80,0	80,0
731	30.09.20	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	416,0	416,0
		Raionul Drochia	864,0	864,0
422	24.06.20	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	32,0	32,0
597	31.07.20	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	64,0	64,0
620	12.08.20	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	32,0	32,0
654	26.08.20	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	624,0	624,0
731	30.09.20	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	112,0	112,0
		Raionul Dubăsari	32,0	32,0
731	30.09.20	Consiliului raional Dubăsari pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	32,0	32,0
		Raionul Edineț	1984,0	1984,0
250	17.04.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	48,0	48,0
287	13.05.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	144,0	144,0
422	24.06.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	256,0	256,0
597	31.07.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	304,0	304,0
620	12.08.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	176,0	176,0
654	26.08.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	352,0	352,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
731	30.09.20	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	704,0	704,0
		Raionul Fălești	1216,0	1216,0
250	17.04.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	480,0	480,0
287	13.05.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	304,0	304,0
422	24.06.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
597	31.07.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	176,0	176,0
620	12.08.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	144,0	144,0
731	30.09.20	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	80,0	80,0
		Raionul Florești	592,0	592,0
287	13.05.20	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
620	12.08.20	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	64,0	64,0
654	26.08.20	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	288,0	288,0
731	30.09.20	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	224,0	224,0
		Raionul Glodeni	976,0	928,0
250	17.04.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	448,0	432,0
287	13.05.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	112,0	96,0
422	24.06.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
597	31.07.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	160,0	160,0
620	12.08.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	112,0	112,0
654	26.08.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	48,0	48,0
731	30.09.20	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	80,0	64,0
		Raionul Hîncești	832,0	816,0
245	10.04.20	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice persoanelor angajate în sistemul medical care au contactat infecția COVID-19 la locul de muncă.	32,0	32,0
654	26.08.20	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	464,0	464,0
731	30.09.20	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	336,0	320,0
		Raionul Ialoveni	5280,9	5273,8
552	20.07.20	Consiliului sătesc Hansca pentru lichidarea consecințelor situației excepționale (ploi torențiale din 21 iunie 2020), inclusiv: - restabilirea drumurilor comunale afectate în urma calamităților naturale - 620,0 mii lei; - acordarea despăgubirilor proprietarilor gospodăriilor individuale afectate - 145,5 mii lei.	765,5	765,5
		Consiliului sătesc Pojăreni pentru restabilirea drumurilor comunale afectate în urma situației excepționale (ploi torențiale din 21 iunie 2020).	300,0	299,7
		Consiliului sătesc Costești pentru lichidarea consecințelor situației excepționale (ploi torențiale cu vânt puternic din 21 iunie 2020), inclusiv: - reparația acoperișului Grădiniței de copii „Andrieș” - 300,0 mii lei; - acordarea despăgubirilor proprietarilor gospodăriilor individuale afectate - 40,0 mii lei.	340,0	340,0
		Consiliului comunal Țipala pentru restabilirea drumurilor comunale afectate în urma situației excepționale (ploi torențiale din 21 iunie 2020).	466,9	466,9
		Consiliului sătesc Horești pentru lichidarea consecințelor situației excepționale (ploi torențiale din 21 iunie 2020) pentru acordarea despăgubirilor proprietarilor gospodăriilor individuale afectate.	22,0	22,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
621	12.08.20	Consiliului comunal Gangura pentru restabilirea drumurilor în satul Misovca, afectate în consecință de situații excepționale (ploi torențiale din 4 și 5 mai 2020).	317,7	317,4
		Consiliului sătesc Costești pentru restabilirea drumurilor afectate de situația excepțională (ploi torențiale cu vânt puternic din 21 iunie 2020).	1038,9	1038,9
		Consiliului sătesc Horești pentru acordarea despăgubirilor gospodăriilor individuale (restabilirea acoperișurilor), afectate de situația excepțională (ploaie torențială însoțită de grindină din 7 iulie 2020).	821,9	821,9
654	26.08.20	Consiliului raional Ialoveni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	384,0	384,0
731	30.09.20	Consiliului raional Ialoveni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	224,0	224,0
773	21.10.20	Consiliului raional Ialoveni pentru reparația rețelelor electrice interne ale Liceului Teoretic "Olymp" din satul Costești.	600,0	593,5
		Raionul Leova	432,0	432,0
620	12.08.20	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	224,0	224,0
731	30.09.20	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	192,0	192,0
		Raionul Nisporeni	384,0	384,0
422	24.06.20	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	48,0	48,0
597	31.07.20	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	64,0	64,0
620	12.08.20	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	32,0	32,0
731	30.09.20	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	240,0	240,0
		Raionul Ocnița	272,0	272,0
422	24.06.20	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
654	26.08.20	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	240,0	240,0
731	30.09.20	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	16,0	16,0
		Raionul Orhei	1616,0	1616,0
250	17.04.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	304,0	304,0
287	13.05.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	288,0	288,0
597	31.07.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	256,0	256,0
620	12.08.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	112,0	112,0
654	26.08.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	416,0	416,0
731	30.09.20	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	240,0	240,0
		Raionul Rezina	800,0	720,0
250	17.04.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	32,0	32,0
287	13.05.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	64,0	64,0
422	24.06.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	96,0	96,0
597	31.07.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	400,0	320,0
731	30.09.20	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	192,0	192,0
		Raionul Rîșcani	480,0	480,0
287	13.05.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	96,0	96,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
422	24.06.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
597	31.07.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	80,0	80,0
620	12.08.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	208,0	208,0
731	30.09.20	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	64,0	64,0
		Raionul Sîngerei	1216,0	1216,0
287	13.05.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
422	24.06.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	224,0	224,0
597	31.07.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	400,0	400,0
620	12.08.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	96,0	96,0
654	26.08.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	192,0	192,0
731	30.09.20	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	288,0	288,0
		Raionul Soroca	1840,0	1840,0
250	17.04.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	1104,0	1104,0
287	13.05.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	208,0	208,0
422	24.06.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	16,0	16,0
597	31.07.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	48,0	48,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
620	12.08.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	32,0	32,0
654	26.08.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	384,0	384,0
731	30.09.20	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	48,0	48,0
		Raionul Strășeni	896,0	896,0
597	31.07.20	Consiliului raional Strășeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	192,0	192,0
620	12.08.20	Consiliului raional Strășeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	80,0	80,0
654	26.08.20	Consiliului raional Strășeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	336,0	336,0
731	30.09.20	Consiliului raional Strășeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	288,0	288,0
		Raionul Șoldănești	176,0	176,0
654	26.08.20	Consiliului raional Șoldănești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	48,0	48,0
731	30.09.20	Consiliului raional Șoldănești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	128,0	128,0
		Raionul Ștefan Vodă	1737,0	1737,0
250	17.04.20	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	448,0	448,0
287	13.05.20	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	384,0	384,0
422	24.06.20	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	160,0	160,0
597	31.07.20	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	208,0	208,0
620	12.08.20	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	176,0	176,0
621	12.08.20	Consiliului orașenesc Ștefan Vodă pentru acordarea despăgubirilor gospodăriilor individuale (restabilirea acoperișurilor), afectate de situația excepțională (ploaie torențială însoțită de grindină din 7 iulie 2020).	55,7	55,7

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Consiliului sătesc Volintiri pentru acordarea despăgubirilor gospodăriilor individuale (restabilirea acoperișurilor), afectate de situația excepțională (ploaie torențială însoțită de grindină din 7 iulie 2020).	5,4	5,4
		Consiliului sătesc Ștefănești pentru acordarea despăgubirilor gospodăriilor individuale (restabilirea acoperișurilor), afectate de situația excepțională (ploaie torențială însoțită de grindină din 7 iulie 2020).	11,9	11,9
654	26.08.20	Consiliului raional Ștefan-Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	112,0	112,0
731	30.09.20	Consiliului raional Ștefan-Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	176,0	176,0
		Raionul Taraclia	544,0	544,0
250	17.04.20	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	96,0	96,0
597	31.07.20	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	128,0	128,0
620	12.08.20	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	272,0	272,0
731	30.09.20	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	32,0	32,0
		Raionul Telenești	1421,3	1421,3
287	13.05.20	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	32,0	32,0
552	20.07.20	Consiliului sătesc Chiștelnița pentru restabilirea a 12 km de drumuri comunale afectate în urma situației excepționale (ploi torențiale cu grindină și vânt puternic din 12 iunie 2020).	859,1	859,1
		Consiliului sătesc Leușeni pentru restabilirea a 3310 m de drumuri comunale afectate în urma situației excepționale (ploi torențiale din 18 iunie 2020).	66,2	66,2
597	31.07.20	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	64,0	64,0
620	12.08.20	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint al documentului	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
654	26.08.20	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	288,0	288,0
731	30.09.20	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	96,0	96,0
		Raionul Ungheni	2742,3	2726,0
422	24.06.20	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	112,0	112,0
552	20.07.20	Consiliului sătesc Cetireni pentru restabilirea drumurilor comunale afectate în urma situației excepționale (ploi torențiale din 18 și 19 mai 2019).	1910,3	1910,0
620	12.08.20	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
654	26.08.20	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	416,0	400,0
731	30.09.20	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	288,0	288,0
		UTA Găgăuzia	7390,0	7134,0
422	24.06.20	Comitetului executiv al unității teritoriale autonome Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	320,0	320,0
597	31.07.20	Comitetului executiv al unității teritoriale autonome Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	1344,0	1344,0
620	12.08.20	Comitetului executiv al UTA Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	512,0	384,0
654	26.08.20	Comitetului executiv al unității teritoriale autonome Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 din sistemul medical.	2016,0	1952,0
731	30.09.20	Comitetului executiv al UTA Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19.	1136,0	1072,0
773	21.10.20	Consiliului municipal Comrat pentru compensarea pagubelor proprietarilor caselor ce necesită a fi demolate și procurate alte locuințe și compensarea parțială a pagubelor proprietarilor ale căror bunuri imobile au fost afectate în urma inundațiilor din 29 septembrie 2020.	2062,0	2062,0
		Autorități publice locale, total	57661,3	55845,5
		TOTAL	279722,1	277836,4

Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în semestrul I, ale anului 2020

Întru executarea prevederilor art.76 alin.(1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, art.21 al Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, Ministerul Finanțelor efectuează monitoringul financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în vederea obținerii unei imagini pertinente cu privire la situația economico-financiară a entităților cu capital de stat, precum și cu privire la riscurile bugetar-fiscale aferente activității acestora. Potrivit Regulamentului privind monitoringul financiar al autorităților publice la autogestione, al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2018, monitoringul financiar este procesul de selectare, prelucrare și analiză a indicatorilor activității economico-financiare a entităților.

Astfel, la situația din 30.06.2020, în Registrul patrimoniului public ținut de către Agenția Proprietății Publice subordonată Guvernului (în continuare - Agenția Proprietății Publice), sunt incluse:

- 190 întreprinderi de stat, cu capital social în mărime de 5574,1 mil. lei;
- 81 societăți comerciale cu capital de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 5343,7 mil. lei, din care proprietatea statului – 4207,4 mil. lei sau 78,7 la sută. Din numărul total al societăților comerciale, 61 societăți dețin capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 3839,3 mil. lei, din care proprietatea statului – 3704,2 mil. lei sau 96,5 la sută.

Tabelul 1.

Informația consolidată privind numărul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat conform Registrului patrimoniului public, la situația din 30.06.2020

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
				Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului
Total conform Registrului patrimoniului public	190	5574,1	81	5343,7	4207,4	61	3839,3	3704,2
<i>din care:</i>								
- pe teritoriul Ucrainei	4	26,9	-	-	-	-	-	-
- în procedura lichidării sau insolvenței	28	400,9	31	575,2	358,2	18	417,4	329,5
- nu desfășoară activitate dar sunt	23	37,5	12	24,6	14,5	9	23,0	14,5

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
				Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului
<i>înregistrate la I.P. „Agenția Servicii Publice”</i>								
Incluse în Lista monitorizată de MF în semestrul I, 2020, din care:	135	5108,8	-	-	-	34	3398,9	3360,2
<i>- nu au prezentat rapoartele statistice la BNS</i>	13	14,5	-	-	-	2	2,5	1,9
Total supuse monitoringului financiar în semestrul I, 2020	122	5094,3	-	-	-	32	3396,4	3358,3

Adițional, se remarcă că conform Hotărârii Guvernului nr. 244/2019 cu privire la reorganizarea Î.S. „Pulbere”, Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” și Î.S. „Cartuș”, întreprinderile Î.S. „Pulbere” și Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” au fost reorganizate prin fuziune (absorbție) cu Î.S. „Cartuș”, cu reorganizarea ulterioară a Î.S. „Cartuș” prin transformare în S.A. „Cartuș”. Ținând cont de faptul că, procedura reorganizării a fost îndelungată și întreprinderea a fost reorganizată, prin transformare, în Societate pe Acțiuni „Cartuș” la finele semestrului I al anului 2020, aceasta a prezentat raportul statistic „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii” pentru trimestrul I și trimestrul II, 2020 în calitate de întreprindere de stat, fiind inclusă în sfera de cercetare a Biroului Național de Statistică ca întreprindere de stat și supusă monitorizării financiare ca întreprindere de stat. Totodată, urmează să atenționăm că S.A. „Cartuș” este inclusă în lista societăților comerciale, conform Registrului patrimoniului public.

Suplimentar, se comunică că S.A. „Circul din Chișinău” a finalizat procedura de reorganizare și a fost radiată din Registrul patrimoniului public, însă aceasta a fost supusă monitorizării financiare pentru perioada de referință, întrucât a activat și a prezentat rapoartele statistice în modul stabilit, în calitate de societate pe acțiuni.

Astfel, luând în considerare cele enunțate, se menționează că, în perioada analizată, *au fost supuse monitorizării financiare de facto 123 întreprinderi de stat și 32 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat*, inclusiv 15 societăți comerciale cu capital integral de stat, care au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului Național de Statistică atât pentru trimestrul I cât și pentru trimestrul II, 2020.

Tabelul 2.

Informația consolidată a principalilor indicatori financiari ai întreprinderilor de stat și societăților comerciale în 6 luni ale anului 2020, conform bazei comparabile

Indicatori	Întreprinderi de stat			Societăți comerciale		
	sem. I, 2019	sem. I, 2020	Devieri(+/-)	sem. I, 2019	sem. I, 2020	Devieri(+/-)
1.Venituri din vânzări	1914,8	1526,1	-388,7	7877,0	7042,2	-834,8
2.Costuri și cheltuieli	1876,5	1644,4	-232,1	4003,0	3637,0	-366,0
3.Rezultat total: profit (pierderi), din care:	91,9	-72,2	-164,1	387,2	326,1	-61,1
ÎS/SC cu profit	147,2	79,7	-67,5	511,3	364,3	-147,0
ÎS/SC cu pierderi	55,3	151,9	+(-96,6)	124,1	38,2	- (+85,9)
4. Achitățile impozitelor și taxelor în BPN în anul 2019/2020	1073,9	1007,6	-66,3	1082,7	1107,5	+24,8
5. Datorii față de BPN, la situația din 31.12.2020	51,4	101,2	+49,8	0,5	5,8	+5,3
6. Dividende/defalcări încasate din profitul net obținut în 2019 (la situația din 31.12.2020)	87,09 mil. lei (101,3% executare față de planul rectificat)			104,46 mil. lei (100,4% executare față de planul rectificat)		

Notă: pentru indicatorii nr.4, 5 și 6 se prezintă informația aferentă perioadei de gestiune 2019 și 2020.

La studierea rezultatelor monitoringului financiar al întreprinderilor de stat, urmează a se ține cont de faptul că, unele din întreprinderile de stat nu au fost supuse monitorizării financiare pentru rezultatele semestrului I al anului 2019 (Î.S. Întreprinderea Experimentală „Izomer”, „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Stăuceni, S.A. „Drumuri Ialoveni”). În acest sens, întru neadmiterea distorsionării datelor, evoluția veniturilor din vânzări, a costurilor și cheltuielilor și a profitului (pierderilor) va fi analizată luând în calcul baza comparabilă a entităților, ce nu include, la totalul generalizat al indicatorilor, valoarea indicatorilor întreprinderilor de stat, care în perioada similară a anului 2020, nu au prezentat Biroului Național de Statistică raportul „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii” (pentru trimestrul I și/sau pentru trimestrul II).

Concomitent, se evidențiază că, pentru perioada de analiză a semestrului I, 2020, Î.S. „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională”, Î.S. „Brănești”, Î.S. Firma agricolă „Serele Moldovei”, Î.S. „Bacul Molovata”, Î.S. Publicația periodică revista social-culturală „Moldova” și Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Briceni” la fel nu au fost supuse monitoringului financiar, întrucât nu au prezentat raportul statistic prenotat pentru trimestrul I, 2020, motiv din care nu poate fi apreciată la justa valoare activitatea acestor entități în 6 luni, 2020.

I. Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2020 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

Mărimea veniturilor și dinamica veniturilor din vânzări

Conform datelor cumulative ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, se atestă că **întreprinderile de stat** au înregistrat în semestrul I al anului 2020 venituri totale în cuantum de 1576,0 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări – 1535,4 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională - 40,6 mil. lei.

Potrivit bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de întreprinderile de stat este cu 388,7 mil. lei mai mică față de semestrul I al anului 2019. Micșorarea respectivă a fost generată în mare parte de diminuarea, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări a 36 întreprinderi de stat, cele mai considerabile micșorări fiind reflectate în tabelul 3.

În particular, din numărul total al întreprinderilor de stat, conform bazei comparabile, la 24 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au majorat cu 21,2 mil. lei, iar la 86 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 409,9 mil. lei. Alte 5 întreprinderi de stat nu înregistrează în semestrul I, anii 2019-2020, venituri din vânzări.

De asemenea, se remarcă că în semestrul I al anului 2020 **societățile comerciale** au înregistrat venituri totale în sumă de 7137,0 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări -7069,3 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională – 67,7 mil. lei.

Conform bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de societățile comerciale s-a micșorat cu 834,8 mil. lei față de semestrul I, 2019. Micșorarea respectivă s-a datorat în mod special diminuării, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări la 20 societăți comerciale, cele mai considerabile diminuări ale veniturilor înregistrate fiind reflectate în tabelul 3.

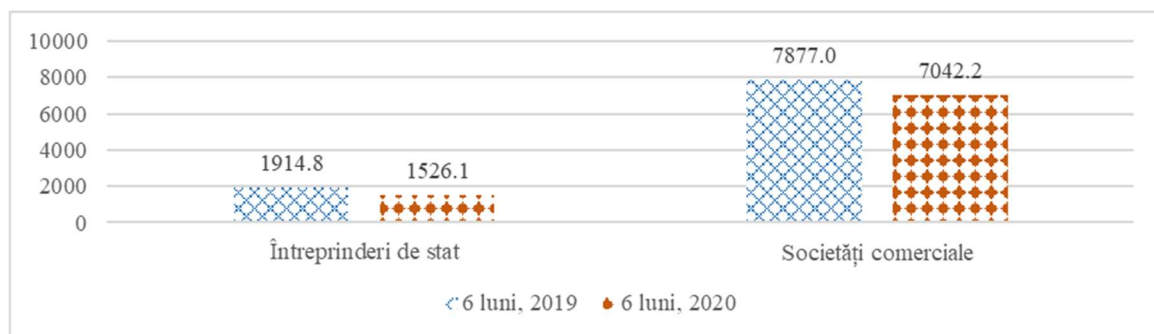

Figura 1. Evoluția în dinamică a veniturilor din vânzări , a întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2019-2020, conform bazei comparabile, mil. lei

Din numărul total al societăților comerciale, la 8 societăți veniturile din vânzări s-au majorat cu 122,8 mil. lei, iar la 22 societăți, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 957,6 mil. lei. Totodată, se menționează că o societate S.R.L. „Arena Națională” nu a înregistrat venituri din vânzări în semestrul I, anii 2019-2020.

Tabelul 3.

Întreprinderile de stat și societățile comerciale cu cele mai mari majorări ale veniturilor din vânzări, în perioada semestrului I al anului 2020

		<i>mil. lei</i>
Nr.	Denumirea agentului economic	Micșorarea față de semestrul I, 2019
1.	I.S. „Calea Ferată din Moldova”	153,3
2.	I.S. „Poșta Moldovei”	57,6
3.	”, I.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”	50,1
4.	I.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”	20,2
5.	I.S. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”	16,3
6.	I.S. „Moldelectrica”	14,1
7.	I.S. „Combinatul de vinuri de calitate Mileștii Mici”	12,1
8.	I.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”	6,2
9.	I.S. „Moldaeroservice”	5,7
10.	I.S. „Editura Universul”	4,5
1.	S.A. „Metalferos”	223,0
2.	S.A. „Termoelectrica”	180,6
3.	S.A. „Energoecom”	172,0
4.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei”	140,1
5.	S.A. „Moldtelecom”	41,2
6.	S.A. „RED-Nord”	41,1
7.	S.A. „Combinatul de Vinuri „Cricova”	30,2
8.	S.A. „Drumuri Strășeni”	21,4
9.	S.A. „Drumuri Soroca”	18,2
10.	S.A. „Barza Albă”	18,2
11.	S.A. „Franzeluța”	16,0

Totodată, din numărul total al întreprinderilor de stat, 6 întreprinderi de stat au înregistrat în semestrul I, 2020, *majorări ale veniturilor din vânzări mai mari de 1 mil. lei*, comparativ cu semestrul I, 2019, dintre acestea evidențiindu-se: Î.S. „Servicii Pază” (cu 8,3 mil. lei), Î.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” și Î.S. „Rusca” (cu 2,4 mil. lei fiecare), Î.S. „Detașamentul de Paza Paramilitară” (cu 2,3 mil. lei), Î.S. Silvo-Cinegetică „ISC-Strășeni” (cu 1,4 mil. lei) și Î.S. „Direcția pentru Exploatarea Imobilului (cu 1,1 mil. lei).

Din numărul societăților comerciale monitorizate, majorarea veniturilor din vânzări cu peste 1,0 mil. lei comparativ cu semestrul I, 2019, s-a înregistrat la 5 societăți, din care la S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” veniturile din vânzări s-au majorat cu 80,0 mil. lei, la S.A. „CET Nord” - cu 32,7 mil. lei, la S.A. „Aqua-Prut” – cu 5,1 mil. lei, la S.A. „Institutul de Cercetări Științifice „Rif-Acvaaparat” – 3,3 mil. lei și la S.A. „Uzina de tractoare „Tracom” – 1,4 mil. lei.

În tabelul 4, a fost reflectată dinamica veniturilor din vânzări obținute semestrial, de către entitățile cu capital de stat, care la situația din 31.12.2019, au înregistrat cele mai considerabile volume de active.

Micșorarea veniturilor din vânzări, la entități, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent, poate condiționa micșorarea taxei pe valoarea adăugată încasată în bugetul de stat, fapt ce reprezintă un risc fiscal pentru bugetul public național.

În tabelul 4, a fost reflectată dinamica veniturilor din vânzări obținute semestrial, de către entitățile cu capital de stat, care la situația din 31.12.2019, au înregistrat cele mai considerabile volume de active.

Tabelul 4

Analiza dinamicii veniturilor din vânzări la unele întreprinderi de stat și societăți comerciale, în perioada semestrului I, anii 2016-2020

mil. lei

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Semestrul I, 2016	Semestrul I, 2017	Semestrul I, 2018	Semestrul I, 2019	Semestrul I, 2020
1.	Î.S. „Moldelectrica”	278,2	287,9	297,1	301,7	287,6
2.	Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”	126,0	36,1	153,8	159,2	157,6
3.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”	404,8	467,2	435,4	498,0	344,7
4.	Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”	19,9	21,6	28,1	27,2	26,5
5.	Î.S. „Poșta Moldovei”	190,4	192,0	201,8	251,8	194,2
1.	S.A. „Moldtelecom”	1141,2	894,4	853,2	835,4	794,1
2.	S.A. „Termoelectrica”	1361,2	1441,2	1562,5	1508,1	1327,4
3.	S.A. „Red Nord”	-*	-*	334,0	378,1	337,0
4.	S.A. „CET-Nord”	131,3	136,4	181,8	158,0	190,7
5.	S.A. „Combinatul de vinuri „Cricova”	65,8	73,1	92,8	94,9	64,7

**cifrele nu au fost menționate întrucât reflectă activitatea S.A. „Red Nord” de până la absorbția S.A. „Red Nord-Vest” și nu sunt comparabile cu perioada 2018-2020.*

Mărimea și dinamica costurilor și cheltuielilor

Conform datelor cumulate ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, se atestă că **întreprinderile de stat** aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în 6 luni, 2020 în sumă de 1655,9 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de întreprinderi este cu 232,1 mil. lei mai mică comparativ cu semestrul I, 2019.

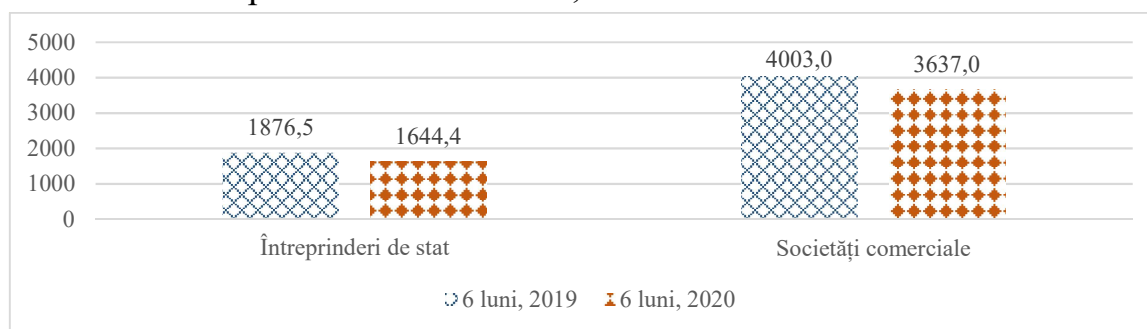

Figura 2. Evoluția în dinamică a costurilor și cheltuielilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2019-2020 conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se constată că, **societățile comerciale** supuse monitoringului financiar aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în semestrul I al anului 2020 în sumă de 3665,9 mil. lei. Conform bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de **societățile comerciale** s-a micșorat cu 366,0 mil. lei față de semestrul I al anului 2019.

Mărimea și dinamica profitului (pierderilor)

În semestrul I, 2020, **întreprinderile de stat** au generat, per total pierderi nete în mărime de 73,7 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, întreprinderile de stat au generat, în semestrul I, 2020 pierderi în mărime de 72,2 mil. lei, în timp ce în semestrul I, 2019, acestea au generat profit în mărime de 91,9 mil. lei. *Cele mai considerabile pierderi* au fost generate de Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”, Î.S. „Poșta Moldovei”, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”. *Cele mai mari profituri* au înregistrat Î.S. „Moldelectrica”, Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”, Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”, Î.S. „Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”, Î.S. „Servicii Pază”, Î.S. Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” și Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”.

Tabelul 5

Întreprinderile de stat cu cele mai mari profituri și cele mai mari pierderi înregistrate în semestrul I al anului 2020

<i>mil. lei</i>				
Nr.	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2019	Semestrul I, 2020	Devieri, (+/-)
	Profit:			
1.	Î.S. „Moldelectrica”	9,9	21,8	+11,9
2.	Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”	12,7	16,5	+3,8
3.	Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești”	26,1	8,2	-17,9
4.	Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”	4,1	4,9	+0,8
5.	Î.S. „Servicii Pază”	2,6	4,6	+2,0
6.	Î.S. Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD”	1,9	3,5	+1,6
7.	Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare”	1,5	2,5	+1,0
	Pierderi:			
1.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”	-4,1	-49,4	-45,3
2.	Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „MoldATSA”	15,3	-26,5	-41,8
3.	Î.S. „Poșta Moldovei”	35,3	-14,3	-49,6
4.	Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”	-14,1	-7,3	+6,8
5.	Î.S. „Centrul Republican pentru ameliorarea și reproducția animalelor”	-1,0	-3,5	-2,5
6.	Î.S. „Combinatul de Vinuri de calitate „Mileștii Mici”	-1,9	-3,2	-1,3
7.	Institutul Național de Cercetări și Proiectări „Urbanproiect”	-1,4	-2,7	-1,3

Societățile comerciale, în semestrul I al anului 2020, au obținut per total profit net în mărime de 324,7 mil. lei sau potrivit bazei comparabile, cu 61,1 mil. lei mai puțin față de semestrul I, 2019. *Cel mai mare profit* obținut în perioada respectivă se înregistrează la S.A. „Termoelectrica”, S.A. „Moldtelecom”, S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord” și S.A. „EnergoCom”. *Cele mai considerabile pierderi* au fost generate de S.A. „Drumuri Edineț”, S.A. „Combinatul de Vinuri „Cricova”, S.A. „Loteria Națională a Moldovei”.

**Societățile comerciale cu cele mai mari profituri și
cele mai mari pierderi obținute în semestrul I al anului 2020**

mil. lei

Nr.	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2019	Semestrul I, 2020	Devieri, (+/-)
	<i>Profit:</i>			
1.	S.A. „Termoelectrica”	226,6	161,8	-64,8
2.	S.A. „Moldtelecom”	40,4	74,4	+34,0
3.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”	-115,6	55,6	+171,2
4.	S.A. „EnergoCom”	28,9	48,4	+19,5
5.	S.A. „CET-Nord”	25,0	19,3	-5,7
6.	S.A. „Drumuri Criuleni”	0,1	1,4	+1,3
7.	S.A. „Institutul de Cercetări Științifice „Rif-Acvaaparat”	-1,0	1,0	+2,0
	<i>Pierderi:</i>			
1.	S.A. „Drumuri Edineț”	-0,5	-9,5	-9,0
2.	S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova”	1,0	-6,8	-7,8
3.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei”	3,1	-4,5	-7,6
4.	S.A. „Răut”	5,8	-3,5	-9,3
5.	S.A. „Metalferos”	26,7	-2,7	-29,4
6.	S.A. „Drumuri Soroca”	-2,2	-2,5	-0,3
7.	S.A. „Drumuri Strășeni”	0,5	-1,7	-2,2

Mărimea și dinamica stocurilor

La situația din 30 iunie 2020, *întreprinderile de stat* dețineau stocuri în mărime de 1 045,7 mil. lei, fiind cu 13,7 mil. lei mai mari față de începutul anului 2020. De altfel, la situația din 30.06.2020, în contabilitatea *societăților comerciale* au fost înregistrate stocuri în sumă de 1060,3 mil. lei, fiind cu 119,7 mil. lei mai mari față de începutul anului de gestiune.

II. Informația privind datoria întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizată în condițiile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat

Potrivit datelor privind *fluxul și soldul împrumuturilor interne*, la situația din 31 decembrie 2020, întreprinderile de stat și societățile comerciale monitorizate, care au contractat credite de la băncile comerciale pe o perioadă de un an și mai mare, au înregistrat un sold al împrumuturilor în volum de 771,0 mil. lei, din care 31,4 mil. lei constituie stocul de arierate - suma restantă ce nu a fost achitată conform contractelor încheiate, și anume: întreprinderile de stat – 145,6 mil. lei, din care 31,4 mil. lei reprezintă stocul de arierate, iar societățile comerciale – 625,4 mil. lei.

**Informația privind soldul împrumuturilor interne,
la situația din 31.12.2020, ale întreprinderilor de stat și societăților comerciale
monitorizate**

mil. lei

Nr. d/o	Debitorul	Sold la 31.12.2019	Sold la 31.12.2020	Devieri, (+/-)	Stoc de arierate
1.	S.A. „Moldtelecom”	607,8	454,7	-153,1	-
2.	S.A. „Combinatul de Vinuri Cricova”	177,0	168,4	-8,6	-
3.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova”	136,7	140,7	+4,0	31,4
4.	S.A. „Franzeleuța”	9,0	-	-9,0	-
6.	S.A. „Drumuri Edineț”	1,5	0,5	-1,0	-
7.	S.A. „Barza Albă”	1,4	-	-1,4	-
8.	Î.S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală”	4,6	1,02	-3,58	-
9.	S.A. „Sanfarm Prim”	4,6	1,8	-2,8	-
12.	Î.S. „Cartuș”	1,1	3,8	+2,7	-
	Î.S. „INMEX”	-	0,05	+0,05	-
13.	Î.S. „Russca”	0,001	0,001	-	-
	Total	943,701	770,971	172,73	31,4

De asemenea, se menționează că, întreprinderile de stat și societățile comerciale aflate în procedură de insolabilitate/ lichidare, care au contractat credite de la băncile comerciale pe o perioadă de un an și mai mare, au înregistrat în total, la situația din 31 decembrie 2020, un sold al împrumuturilor în volum de 119,3 mil. lei, din care 118,4 mil. lei constituie stocul de arierate.

**Informația privind soldul împrumuturilor interne,
la situația din 31.12.2020, ale întreprinderilor de stat și societăților comerciale aflate în
procedură de insolabilitate/ lichidare**

mil. lei

Nr. d/o	Debitorul	Sold la 31.12.2019	Sold la 31.12.2020	Devieri, (+/-)	Stoc de arierate
1.	S.A. „Aroma” (procedura planului)	73,9	28,8	-45,1	27,9
2.	Î.S. „Moldresurse”	71,5	71,5	-	71,5
3.	S.A. „Vinuri-Ialoveni”	10,0	10,0	-	10,0
4.	Î.S. Uzina de bijuterii din Chișinău „Giuvaier”	7,2	7,2	-	7,2
5.	Î.S. Stațiunea Didactico-Experimentală „Codrul”	1,8	1,8	-	1,8
	Total	164,4	119,3	-45,1	118,4

Concomitent, potrivit datelor privind *fluxul și soldul împrumuturilor externe*, la situația din 31 decembrie 2020, S.A. „Loteria Națională a Moldovei” înregistrează un sold al împrumuturilor externe în sumă de 21,13 mil. lei sau 1,0 mil. EURO.

Adițional, se informează că la situația din 31 decembrie 2020, unele din întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat înregistrează un sold al datoriei pe împrumuturi recreditate din surse interne și/sau externe față de Ministerul Finanțelor, și anume:

- Î.S. „Moldtranselectro” - 37,2 mil. lei și 1,6 mil. dolari SUA, care reprezintă solduri cu termen expirat;

- Î.S. „Moldelectrica”- 6,6 mil. dolari SUA și 23,8 mil. EURO (împrumutul de stat extern oferit de BERD a fost convertit din dolari SUA în EURO, la data de 22.06.2020);

- Î.S. „Calea Ferată din Moldova” – 16,98 mil. EURO;

- S.A. „Termoelectrica” - 33,09 mil. EURO (împrumutul de stat oferit de Banca Mondială a fost convertit din dolari SUA în EURO, la data de 04.03.2019);

- S.A. „CET-Nord” – 5,7 mil. EURO.

La fel, se menționează că, Î.S. Combinatul Vitivinicol „Național-Vin” aflat în procedură de insolabilitate din 2011, dispune de datorii pe împrumuturi recreditate din surse externe față de Ministerul Finanțelor, în mărime de 1,2 mil. dolari SUA (sold cu termen expirat).

Astfel, volumul total al datoriilor pe împrumuturile recreditate entităților cu capital de stat, recalculat în lei, la situația din 31 decembrie 2020 a constituit suma de 1 881,8 mil.lei.

Totodată, Î.S. „Moldtranselectro” înregistrează datorie pe împrumutul extern acordat sub garanția statului în mărime de 0,86 mil. dolari SUA (14,86 mil.lei), ce reprezintă sold cu termen expirat.

Este de remarcat că, neachitarea obligațiilor față de instituțiile financiare pe creditele interne și externe creează o situație dificilă privind independența financiară a entităților economice. Totodată, neachitarea obligațiilor pe creditele acordate sub garanția statului, precum și cele recreditate generează riscul fiscal (financiar) de stingere a datoriilor din contul surselor bugetului de stat.

III. Informația privind volumul defalcărilor și dividendelor transferate în bugetul de stat de întreprinderile de stat și societățile comerciale. Venituri încasate în rezultatul privatizării proprietății de stat

Potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019, adoptate prin Legea nr.173/2020, pentru rezultatele obținute în anul 2019 de către întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital de stat, au fost prevăzute venituri ce urmează a fi încasate în anul 2020 la bugetul de stat sub formă de defalcări și dividende în sumă de 86,0 mil. lei și respectiv, 104,0 mil. lei (total – 190,0 mil. lei).

Conform datelor Trezoreriei de Stat, pentru rezultatele obținute în anul 2019, întreprinderile de stat au transferat, la situația din 31 decembrie 2020, la bugetul de stat defalcări în valoare totală de 87,09 mil.lei, sau 101,3% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020, iar societățile pe acțiuni au transferat dividende în mărime de 104,46 mil.lei, sau 100,4% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020 (total – 191,55 mil. lei).

Societățile cu răspundere limitată cu capital de stat nu au efectuat plăți în bugetul de stat sub formă de dividende, întrucât au înregistrat pierderi nete din activitate în anul 2019. De asemenea, societățile pe acțiuni cu cota statului în capitalul social mai mică de 50% nu au achitat acționarilor dividende din profitul net obținut în anul 2019.

Cele mai mari defalcări/ dividende din profitul net obținut în anul 2019 au fost transferate către:

➤ defalcări: Î.S. „Poșta Moldovei” – 19,4 mil. lei; Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești” – 17,7 mil. lei, Î.S. „Moldelectrica” – 11,4 mil. lei, Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău” – 6,8 mil. lei, Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” – 4,9 mil. lei și Î.S. „MOLDATSA” pentru utilizarea spațiului și deservirea traficului aerian - 4,9 mil. lei;

➤ dividende: S.A. „RED Nord” – 50,2 mil. lei, S.A. „Moldtelecom” – 14,8 mil. lei, S.A. „EnergoCom” – 12,2 mil. lei, S.A. „Combinatul de Vinuri Cricova” – 11,4 mil. lei și S.A. pentru achiziționarea, prelucrarea și livrarea metalelor feroase și neferoase „Metalferos” – 8,5 mil. lei.

Suplimentar, se informează că, la situația din 31.12.2020, la plata defalcărilor în bugetul de stat pentru rezultatele anului 2019, înregistrează restanță: Î.S. „Moldaeroservice” (110,5 mii lei), Î.S. „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”(125,7 mii lei) și Î.S. „Centrul de pregătire a specialistilor și de suport al Armatei Naționale” (443,5 mii lei). Restanța la plata dividendelor aferente cotei de participare a statului în capitalul social în mărime de 30,6 mii lei, la situația din 31.12.2020, înregistrează S.A. „Drumuri Căușeni”.

Potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020, au fost prevăzute venituri ce urmau a fi încasate la bugetul de stat din privatizarea proprietății publice de stat, în mărime de 700,0 mil. lei. Conform datelor Trezoreriei de stat, la situația din 05.12.2020 în bugetul de stat au fost încasate mijloace bănești în rezultatul privatizării proprietății statului în sumă totală de 348,1 mil. lei (cu excepția vânzării pachetului de acțiuni nou-emise de banca de importanță sistemică), rata îndeplinirii sumei prognozate fiind de 49,7 la sută. Suplimentar, la situația din 31 decembrie 2020, în bugetul de stat, în rezultatul privatizării proprietății de stat, a fost încasat impozit privat în mărime de 3,7 mil. lei.

V. Auditul extern și inspectarea financiară

Cu referire la inspectarea financiară a activității economico-financiare a entităților economice cu proprietate de stat, se menționează că până la situația din 31 decembrie 2020, Inspekția Financiară a efectuat:

- 26 *inspectări tematiche la întreprinderile de stat;*
- 10 *inspectări tematiche la societățile comerciale cu cota statului.*

Suplimentar, în conformitate cu programul de activitate, Inspekția Financiară a efectuat inspekții tematice la 2 întreprinderi de stat care se află în proces de insolabilitate și la 1 întreprindere de stat care se află în procedură de restructurare.

În rezultatul inspekțiilor financiare au fost depistate iregularități și încălcări ale legislației în vigoare din domeniul financiar-contabil, precum și în domeniul retribuirii muncii. Dintre cele mai frecvente încălcări se remarcă:

- atribuirea unor cheltuieli și costuri la cheltuieli ordinare și necesare a întreprinderii, care nu țin de activitatea de antreprenariat, ce duc la micșorarea profitului și diminuarea defalcărilor în bugetul de stat (cheltuieli legate de amortizarea și de întreținerea mijloacelor de transport, cheltuieli legate de salarizare, admiterea cheltuielilor neregulamentare legate de sponsorizări și donații);

- completarea neregulamentară a foilor de parcurs la mijloacele de transport;

- admiterea lipsurilor bunurilor materiale, precum și neînregistrarea în evidența contabilă a patrimoniului public;

- admiterea creanțelor cu termenul de prescripție expirat și nerecuperarea acestora în termenul stabilit de Codul Civil;

- neefectuarea la finele anului a inventarierii datoriilor și creanțelor, neasigurând astfel confirmarea veridicității datelor contabile și situațiilor financiare;

- ratarea veniturilor în urma neîncheierii contractelor pentru darea în arendă/locațiune a patrimoniului public sau încheierii contractelor la prețuri diminuate comparativ cu cuantumul minim stabilit; încheierea acordurilor adiționale privind prelungirea termenelor de locațiune a unor suprafețe ale activelor neutilizate, fără acordul prealabil al fondatorului;

- casarea bunurilor uzate raportate la mijloace fixe, în lipsa autorizației de casare din partea fondatorului;

- lipsa regulamentelor interne privind modalitatea de organizare și desfășurare a achizițiilor de bunuri, materiale și servicii etc.

Despre acțiunile întreprinse întru înlăturarea încălcărilor depistate, entitățile urmează să informeze în scris Inspekția Financiară, în termenii prescriși în actele de control, cu prezentarea documentelor confirmative. De asemenea, rezultatele inspekțiilor financiare sunt remise fondatorului/acționarului majoritar corespunzător al entității economice cu capital de stat, pentru întreprinderea măsurilor convenite conform competenței.

Suplimentar, se comunică că *începând cu anul 2019* și odată cu intrarea în vigoare a Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017, în partea ce vizează auditul situațiilor financiare al întreprinderilor de stat, este aplicabil

art.11 alin. (1) al Legii nr.246/2017, care prevede că *situațiile financiare anuale ale întreprinderilor de stat/ municipale sunt supuse auditului obligatoriu, în cazul în care acestea fac parte din categoria entităților mijlocii, a entităților mari sau a entităților de interes public în corespundere cu legislația contabilă.*

În această ordine de idei, analizând criteriile prevăzute în art.4 al Legii nr.287/2017 în partea ce vizează categoriile entităților și grupurilor, s-a estimat că auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2019 urmau a fi supuse 21 întreprinderi de stat (conform datelor înregistrate la 31.12.2018). Totodată, 32 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, urmau a fi supuse auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2019, în temeiul art. 88 alin.(1) din Legea nr.1134/1997.

De asemenea, se comunică că, în contextul crizei economice generate de COVID-19, au fost stabilite măsuri de suport a mediului de afaceri în circumstanțele excepționale, una din care fiind eliberarea entităților mijlocii și mari de la efectuarea auditului obligatoriu a situațiilor financiare individuale pentru anul 2019 (în temeiul pct.26 sbpct.6 lit. a) al Dispoziției nr.3 din 23.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova).

În același timp, obligația de efectuare a auditului obligatoriu a rămas a fi în vigoare pentru *entitățile de interes public*. Astfel, conform art.3 alin.(1) al Legii nr.287/2017, întreprinderea de stat sau societatea pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social care este entitate mare, face parte din categoria entităților de interes public.

La rândul său, potrivit prevederilor art.4 alin.(4) al Legii nr.287/2017, entitatea mare este entitatea care, la data raportării, depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 318000000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 636000000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.

În acest sens, conform indicatorilor înregistrați la 31.12.2018, s-a estimat că auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2019 urmau a fi supuse în total 12 *entități de interes public* (4 întreprinderi de stat și 8 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social).

Astfel, la situația din 31 decembrie 2020, Ministerului Finanțelor au fost prezentate copiile rapoartelor de audit aferente situațiilor financiare pentru anul 2019 a 3 întreprinderi de stat și 8 societăți pe acțiuni, care corespund criteriilor de entitate de interes public.

Totodată, se comunică că, Ministerului Finanțelor au fost prezentate copiile rapoartelor de audit aferente situațiilor financiare pentru anul 2019 :

-5 întreprinderi de stat care corespund criteriilor aferente auditului obligatoriu (entități mijlocii);

-3 întreprinderi de stat care nu corespund criteriilor aferente auditului obligatoriu, dar la fel au efectuat auditul situațiilor financiare pentru anul 2019, la decizia consiliului de administrație;

-10 societăți pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat.

În conformitate cu concluziile emise în rapoartele de audit recepționate de Ministerul Finanțelor se comunică că: pentru situațiile financiare la 3 întreprinderi de stat și 11 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, a fost emisă opinia auditorului fără rezerve; pentru situațiile financiare la 7 întreprinderi de stat și 7 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social a fost *emisă opinia auditorului cu rezerve*; pentru situațiile financiare la 1 întreprindere de stat – a fost *imposibilă emiterea unei opinii*.

De asemenea, se comunică că a fost modificată redacția art.11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală prin Legea nr.19/2020, în vigoare de la 17 aprilie 2020, care prevede că *situațiile financiare anuale ale întreprinderilor de stat sunt supuse auditului extern obligatoriu, iar situațiile financiare anuale ale întreprinderilor municipale sunt supuse auditului extern obligatoriu în cazul în care acestea fac parte din categoria entităților mijlocii, a entităților mari sau a entităților de interes public, în corespundere cu legislația contabilă*.

În această ordine de idei, se estimează că auditului obligatoriu al situațiilor financiare *pentru anul 2020*, în temeiul art.11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 și art. 88 alin. (1) din Legea nr.1134/1997, urmează a fi supuse 151 întreprinderi de stat și 32 societăți pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat, care au fost supuse monitoringului economico-financiar efectuat de către Ministerul Finanțelor pentru anul 2019.